

inspir **H**erent

2017

WONEN

Duurzaam wonen

Tim Asperges - Gecoro/Gamv/InspirHerent

InspirHerent 11-11-2017

> **1964**

> **2016**

Aanleiding

- 'verstedelijking' Herent
- Onbetaalbaar wonen in Herent / regio Leuven
- Verkavelingsprojecten die open ruimte blijven aansnijden

- Herziening Ruimtelijk Structuurplan Herent
- Woonbeleidsplan Herent
- Klimaatactieplan Herent
- InspirHerent 11-11-2015 – duurzame ontwikkeling
- Herziening ruimtelijk structuurplan provincie
- Nieuw Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV)
- Regionet Leuven

Hoe/waar kunnen we wonen in de Herent - 2030 ?

- Herent in perspectief
Wereld / Vlaanderen / Regio Leuven / Herent
- Wat kunnen we doen
- Wat willen we doen ....

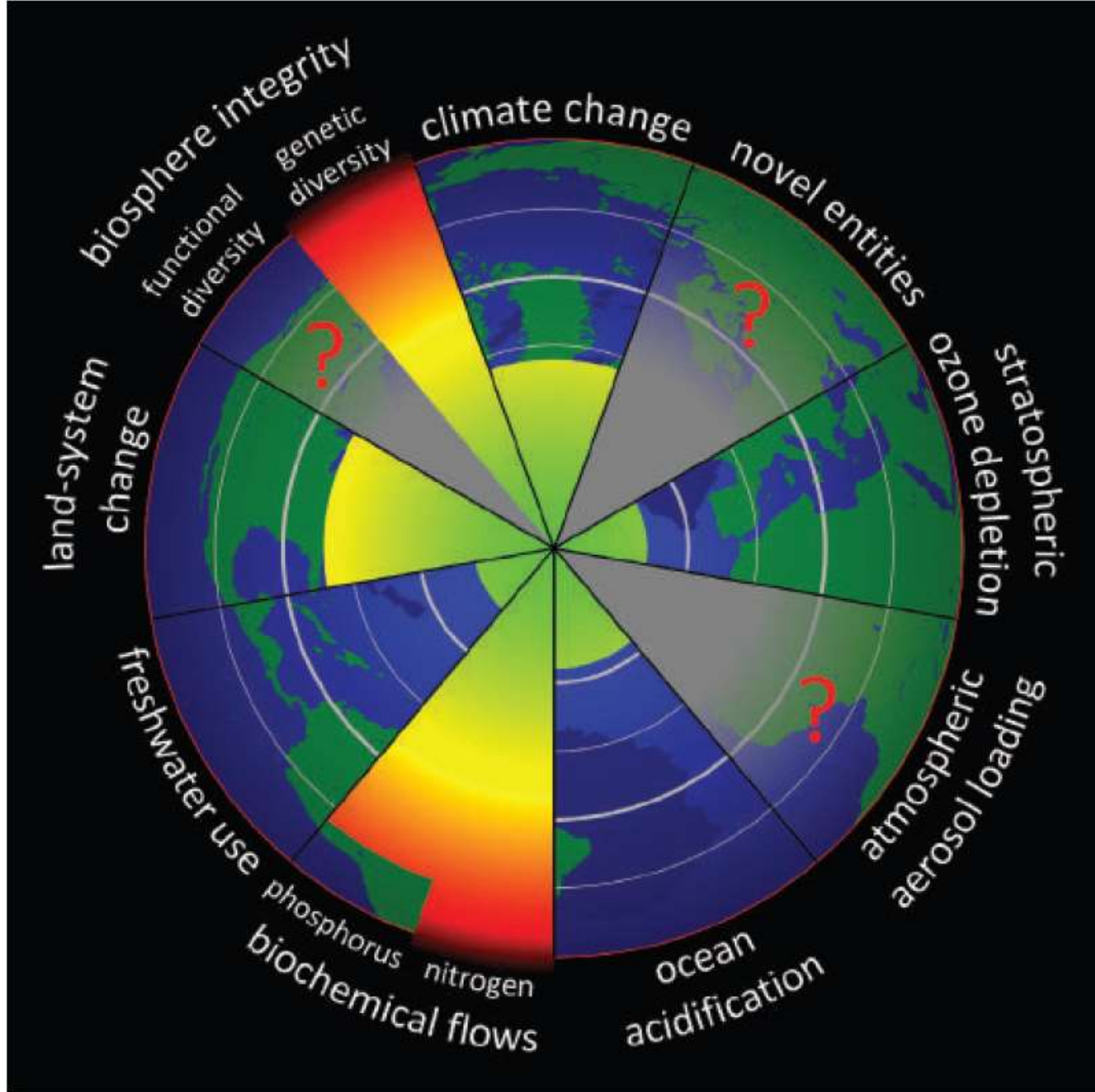
You are
HERE

Earth (seen from the Moon) | © NASA

Planetary boundaries

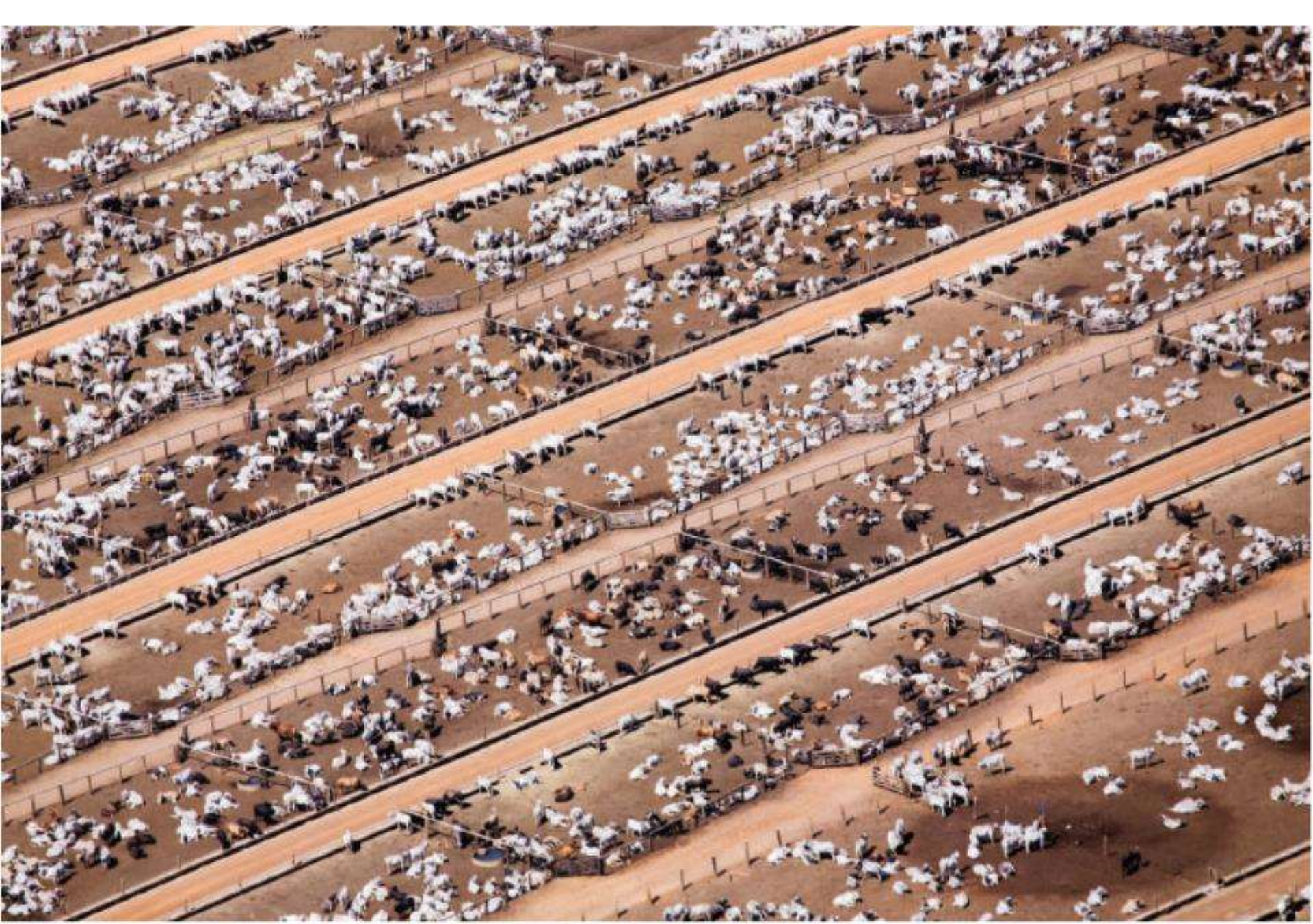
Deforestation, British Columbia

Greenhouses, Almeria

Industrial Livestock, Brasil

Los Angeles, USA

THE ANTROPOCENE

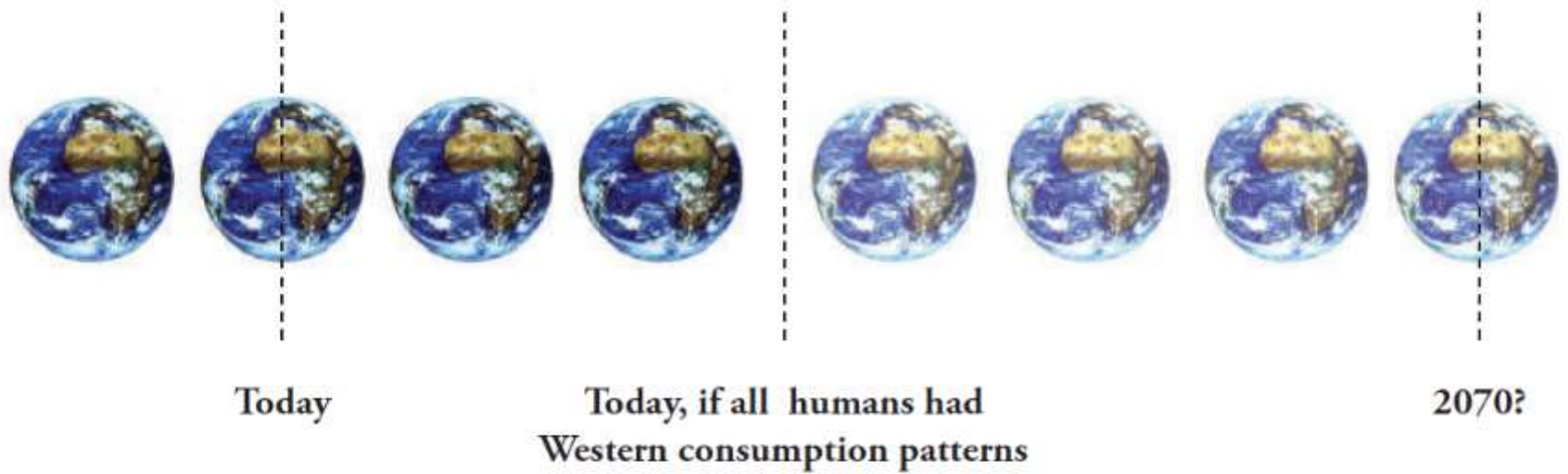
A new geological epoch characterised by a dominant human activity on Earth

LAND-USE IS THE MAIN PROBLEM

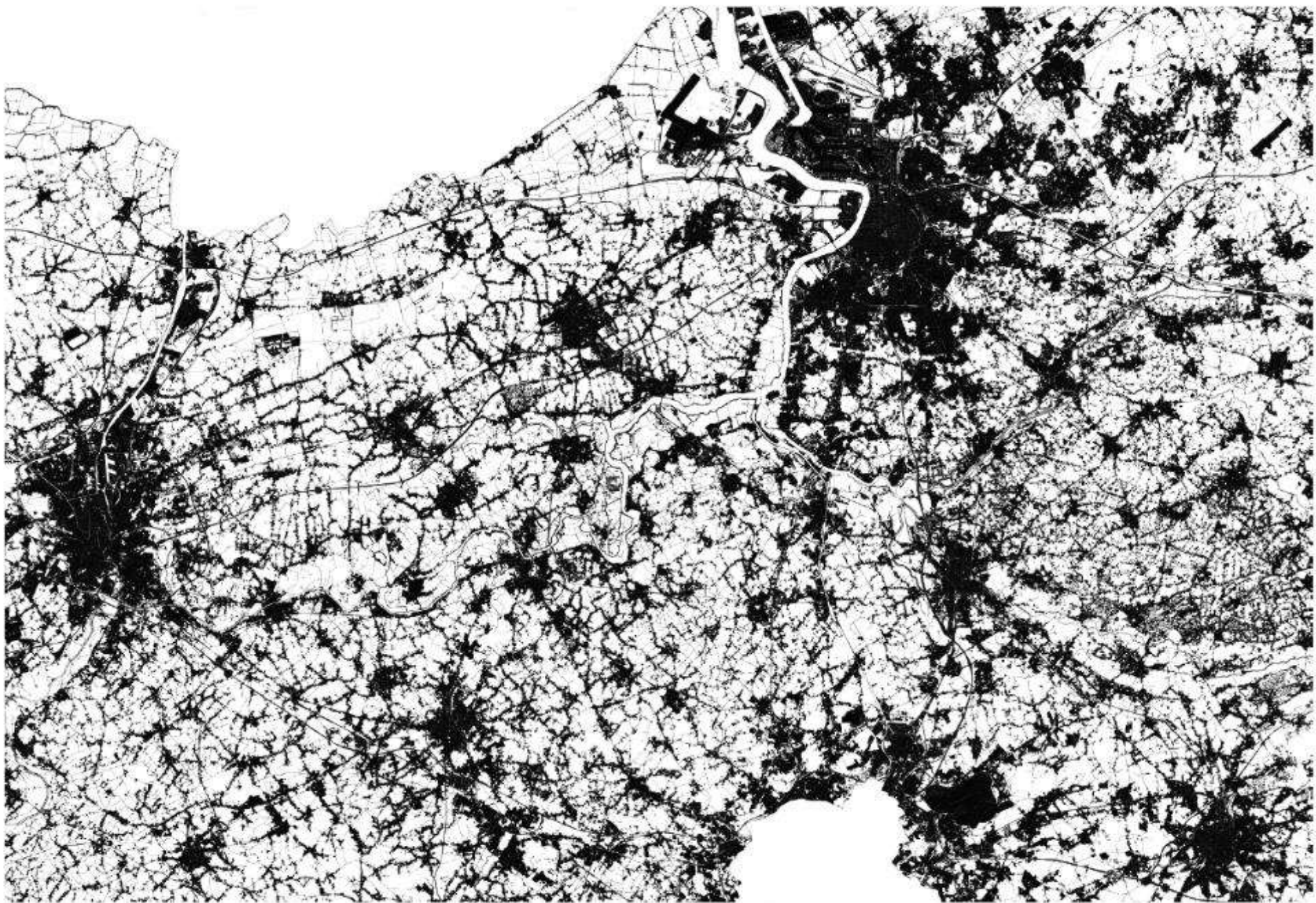
Graphics: Sarah Poot

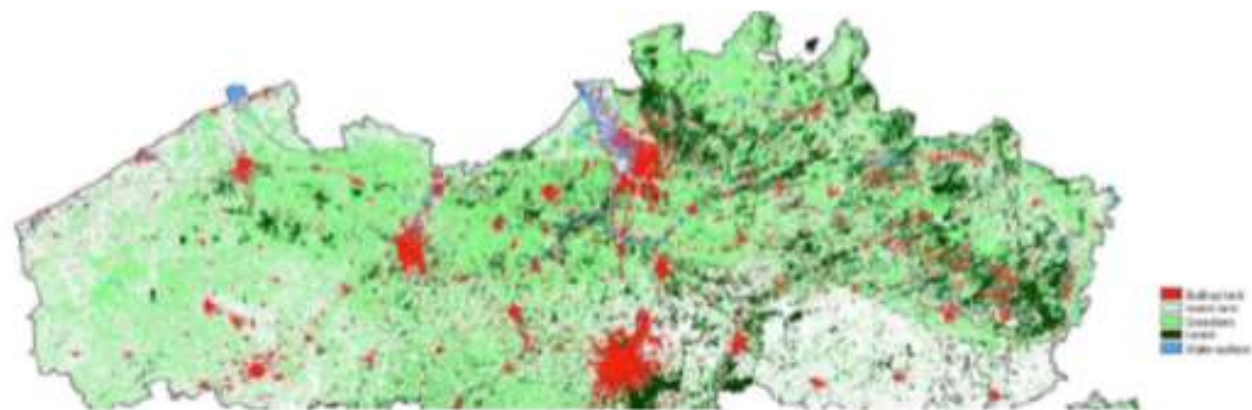
At western consumption rate, 4 planet earths are needed to accommodate the same level of consumption and waste to a world population of 7 billion. What about 2050?

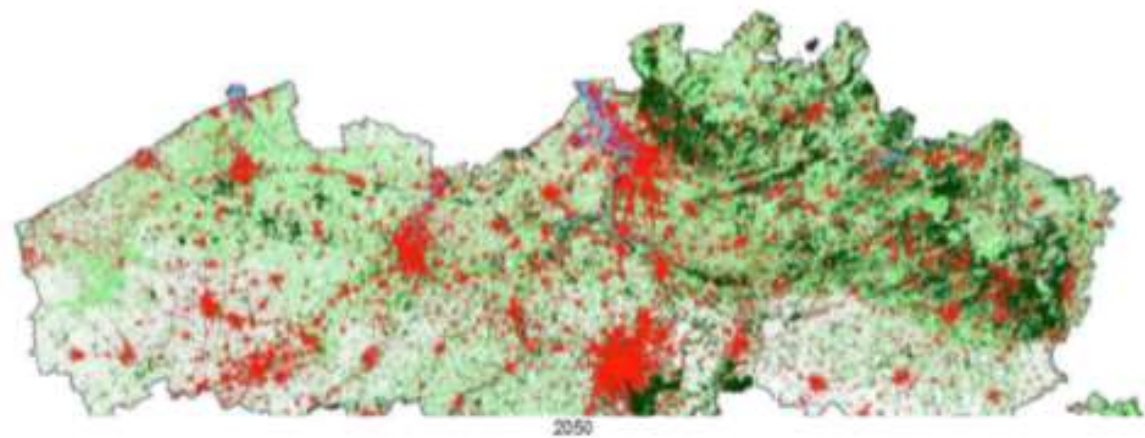

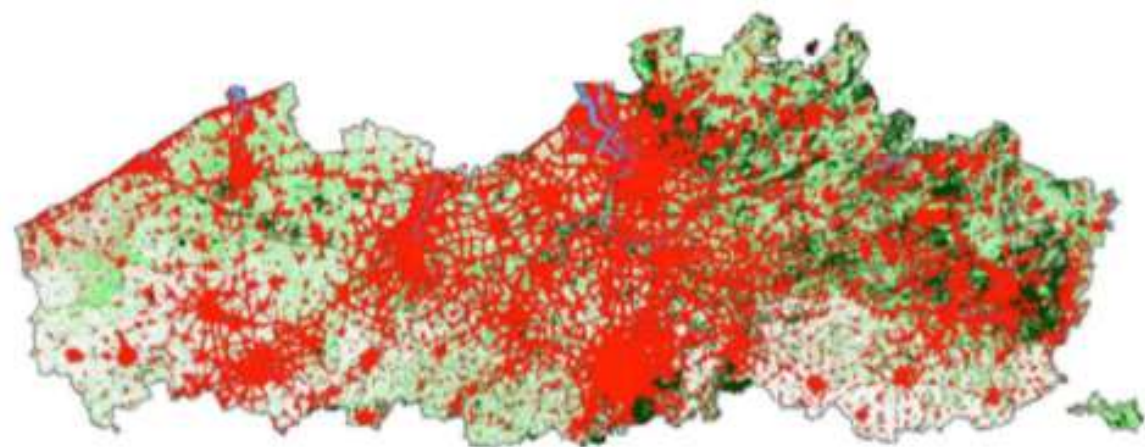
1976

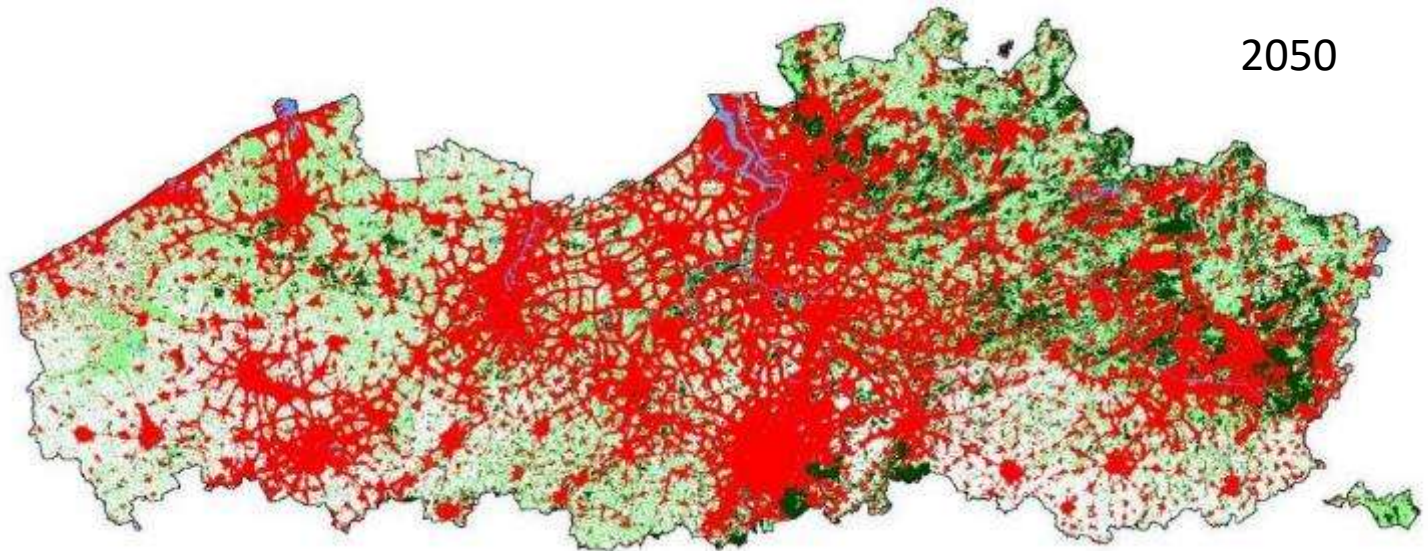
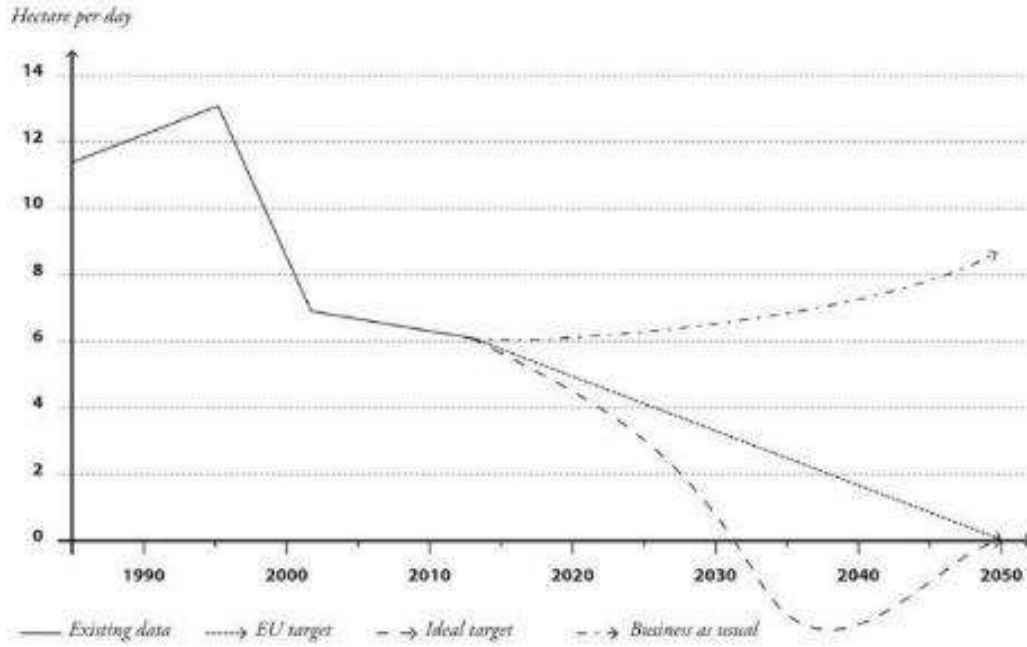
2000

2050

EU AGRI CULT POLICY AND THE DAILY INCREASE OF BUILT SURFACE = 0 BY 2050

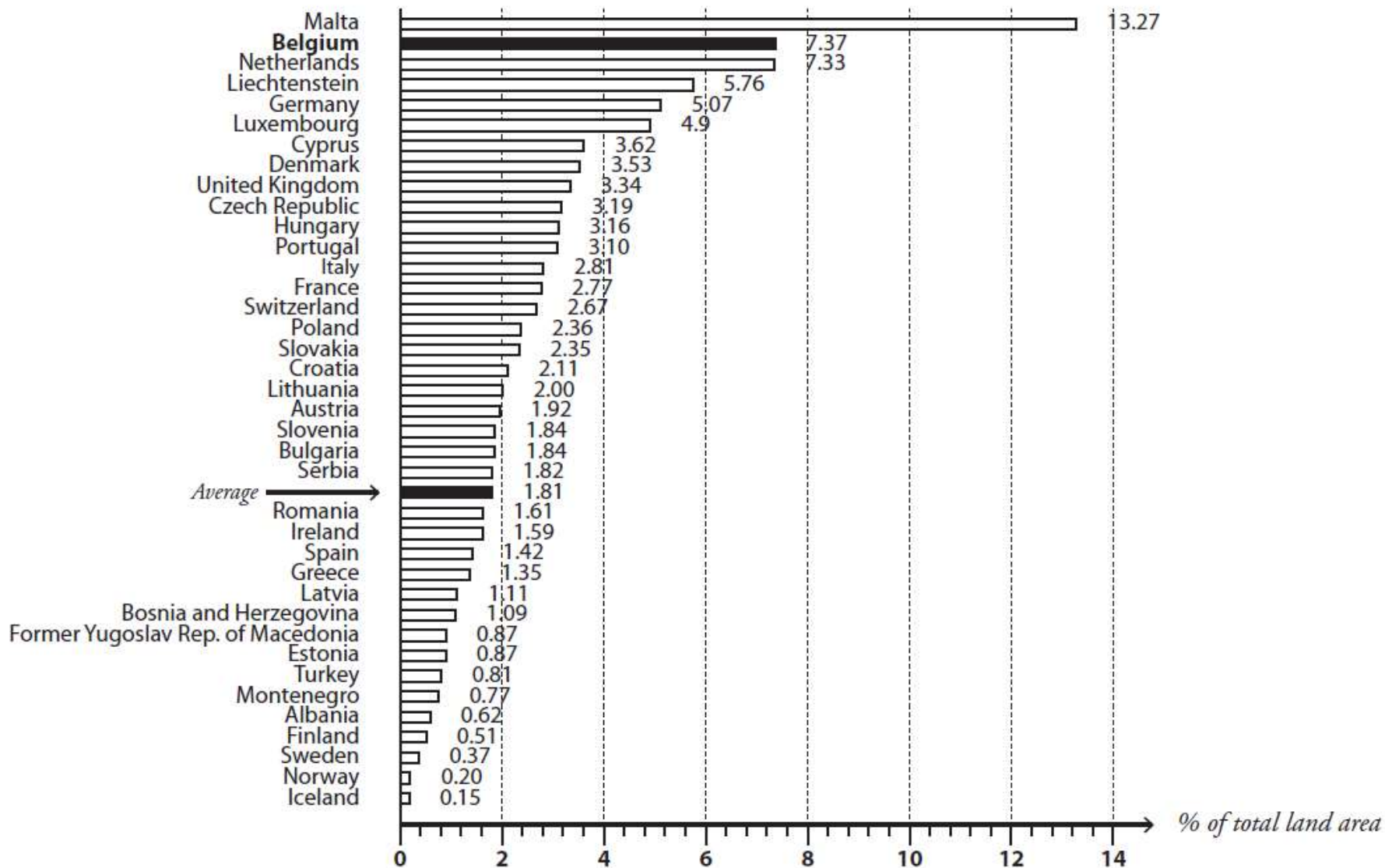

RECORDS & PROBLEMS

- **CO2 uitstoot**
- **% bebouwde oppervlakte**
- **waterdichte oppervlakte**
- **mobiliteit:**
  - uren file per werknemer
  - onmogelijk openbaar vervoer
  - auto ongelukken
  - thuiszorg
- **infrastructuur en overheidsuitgaven:**
  - km weg per wooneenheid
  - km riolering
  - km waterleiding
  - km gasbuis
  - km kabel voor electro, telefoon, data, tv
  - glasvezel ???
  - aantal politici en ambtenaren per 1000 inwoners
  - belastingaftrekbare bedrijfswagens
  - hoogste belastingstarieven ter wereld
  - energie-intensiteit
  - gesubsidieerde versnippering via vaste aansluitingskost

SEALED SURFACES IN EUROPE

EVERY ECOSYSTEM NEEDS +/- 30% OF 'HUMAN-FREE' SPACE

MINIMUM

30 %

FLANDERS

2,8 %

■ *Human-free space*   □ *Human-based activities*

Human-free space

DENSITY COMPARISON OF UK AND BELGIUM MEASURED ON THE WHOLE SURFACE OF THE COUNTRY

Belgium has the 3rd highest density in Europe...

UK

243 610 km²

64 100 000 inhabitants

266 *inhabitants/km²*

BELGIUM

30 528 km²

11 158 000 inhabitants

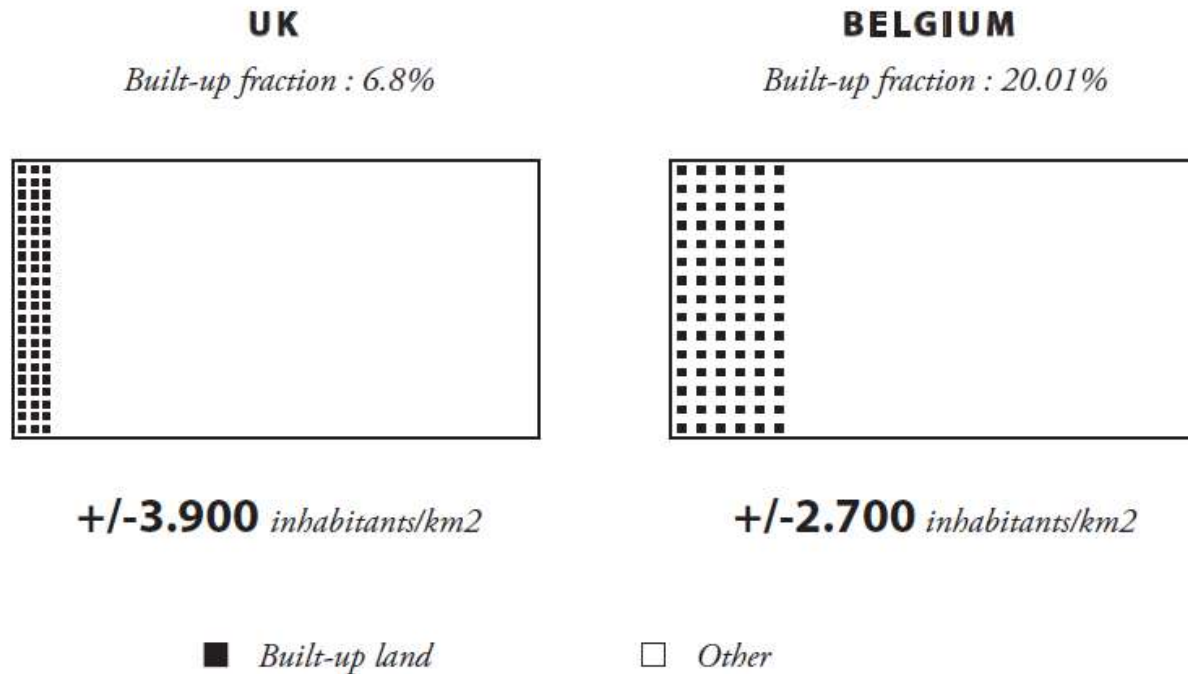
355 *inhabitants/km²*

DENSITY COMPARISON OF UK AND BELGIUM MEASURED WITHIN THE BUILT-UP FRACTION

Belgium actually has a very low density!

note: Flanders has 6.437.680 inhabitants on 4.327 km² of built-up land, a.k.a. only 1.488 inhabitants/km²

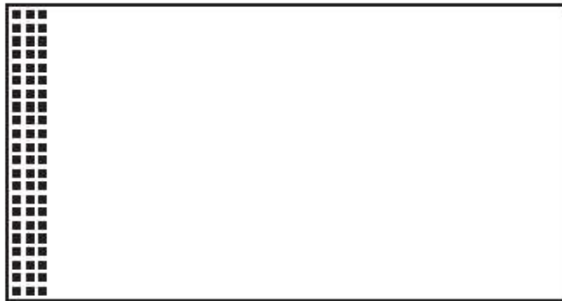

DENSITY COMPARISON OF UK AND BELGIUM

UK's density projected on Belgium: space for 17.000.000 inhabitants instead of the 11.000.000 dd. 2015

UK

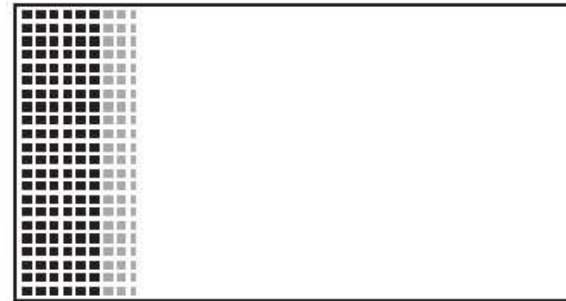
Built-up fraction : 6.8%

3890 inhabitants/km²

BELGIUM

Built-up fraction : 20.01%

Space for **17.000.000** inhabitants

*(Prognosis 2060 : **12.000.000** inhabitants)*

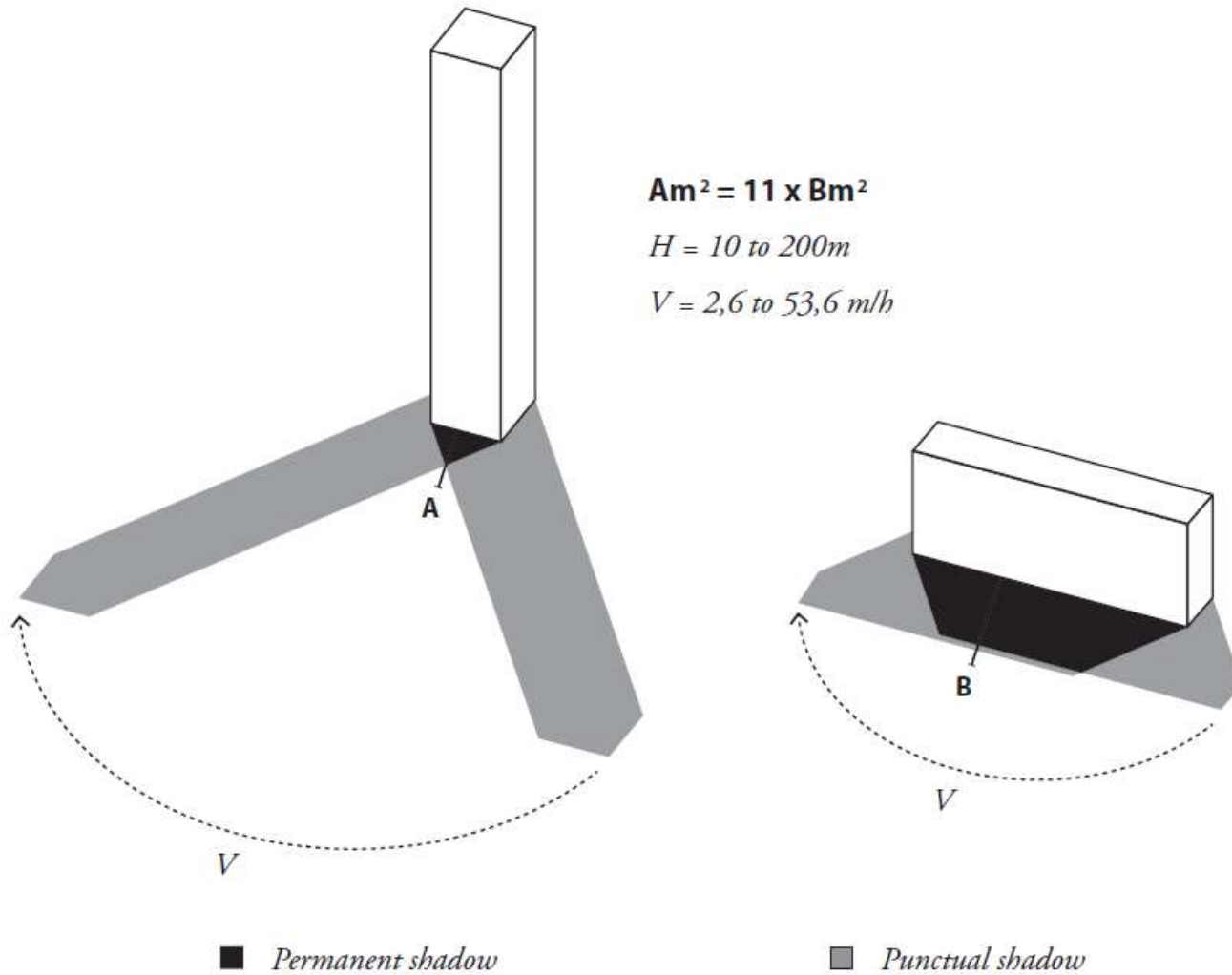
■ *Built-up land*

□ *Other*

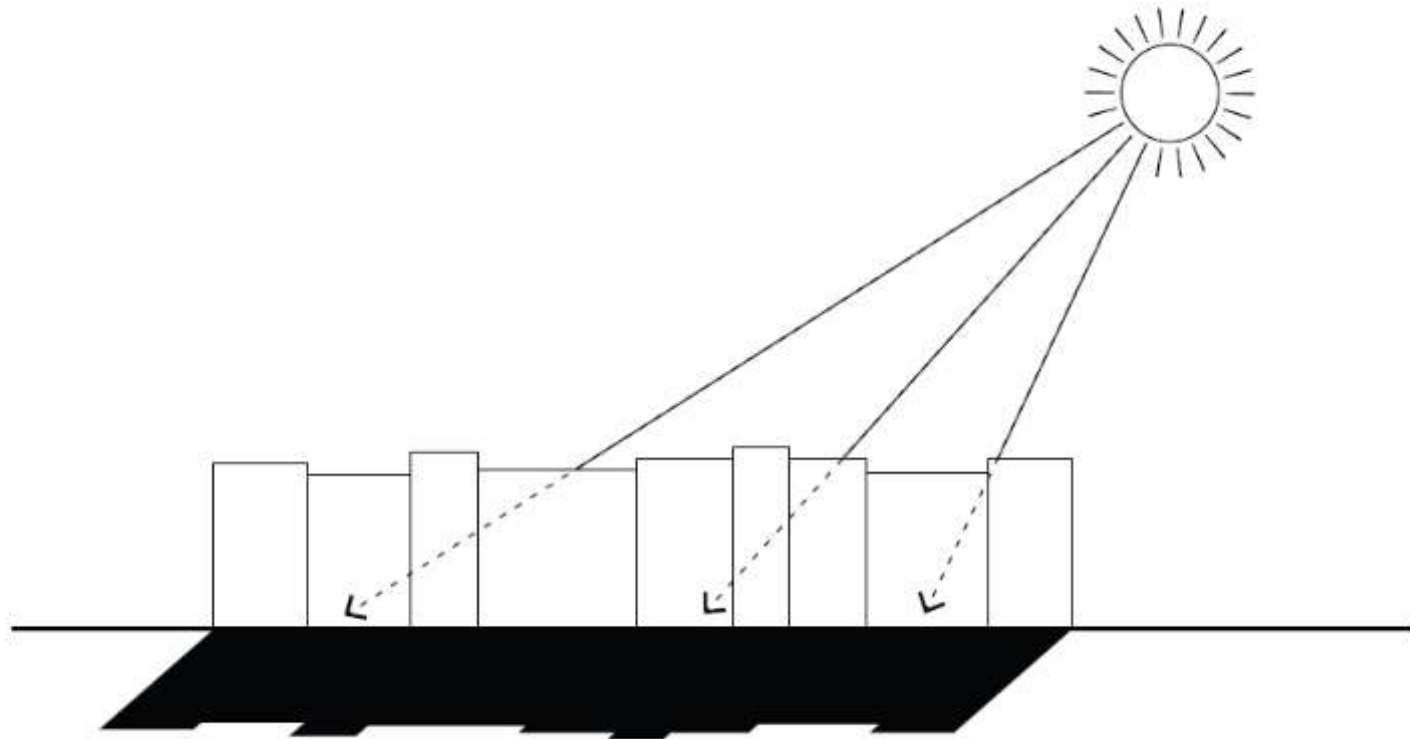
■ *Unnecessary built-up land*

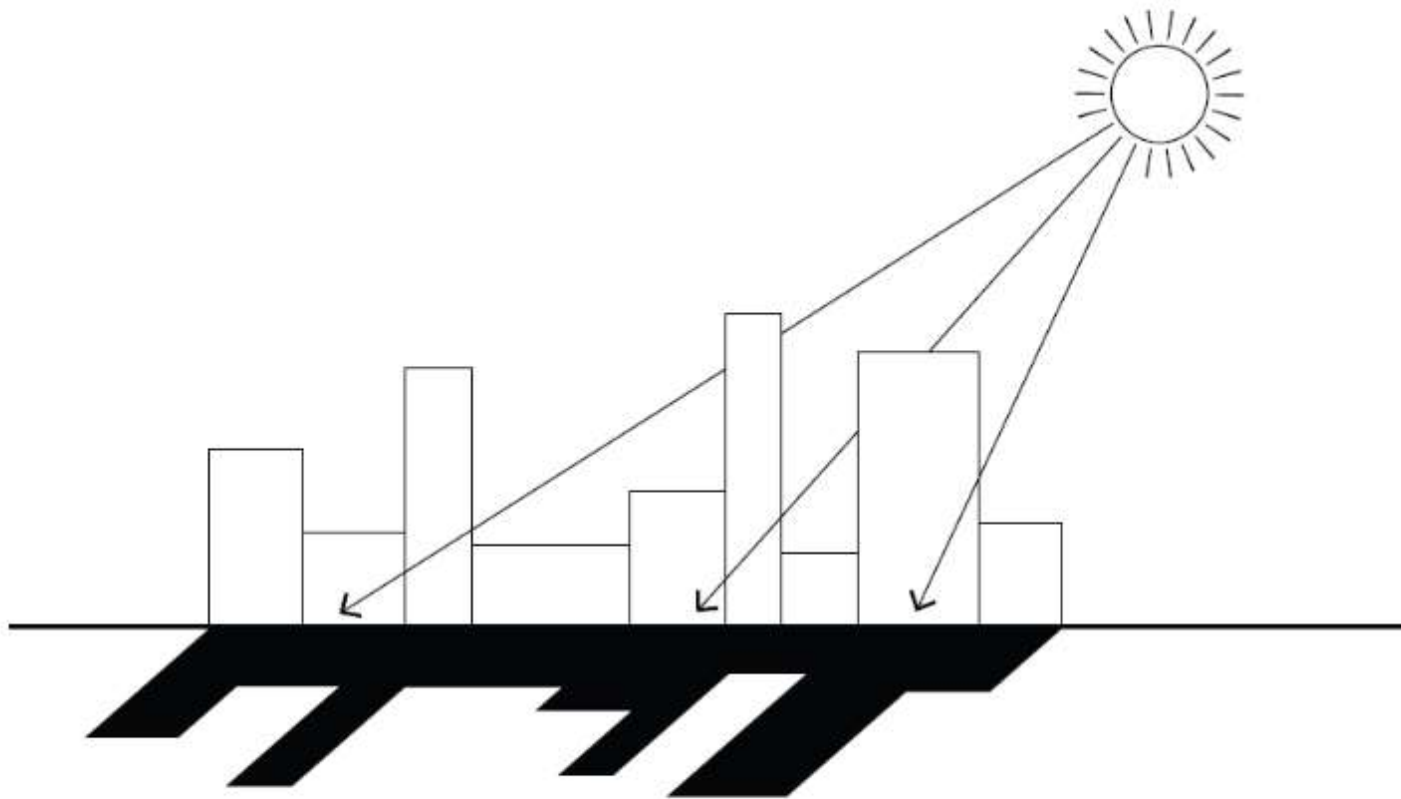
HIGH-RISE VS. LOW-RISE

The permanently shaded area of a flat building is at least 10x bigger than the one of a tower with the same volume.

Stacked program at Ikea, Utrecht

Delmulle Architecten – wonen op het dak van de schrijnwerkerij in Oudenaarde – BIS Architectuurprijs 2017

COP23 | FIJI

UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

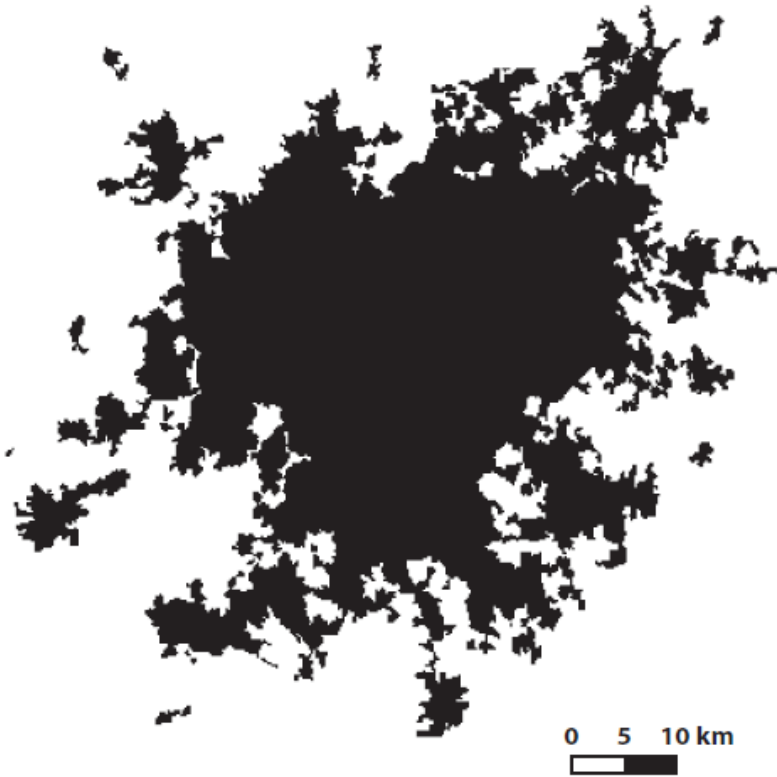
BONN 2017

KLIMAATBELEID = RUIMTELIJK BELEID

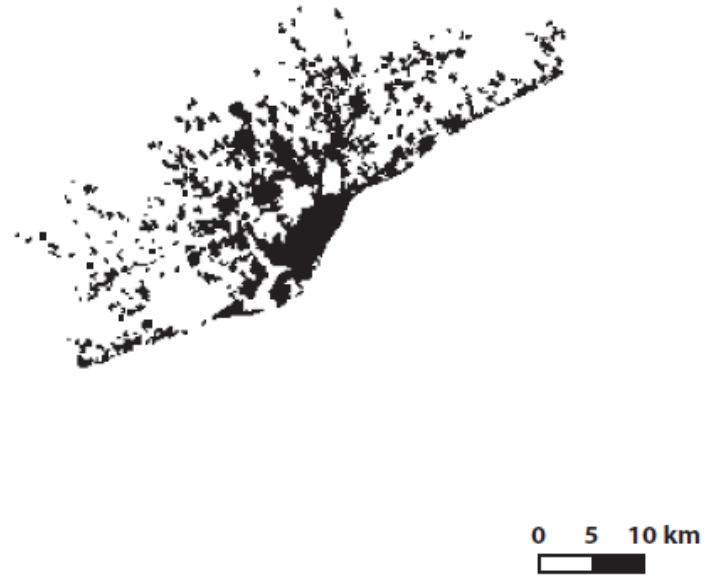
TRANSPORT EMISSIONS

ATLANTA

<i>Population</i>	<i>Urban area</i>	<i>Transport carbon emission p.c.</i>
5.3 million	7,692 km ²	6.9 tonnes

BARCELONA

<i>Population</i>	<i>Urban area</i>	<i>Transport carbon emission p.c.</i>
5 million	648 km ²	1.16 tonnes

More compact development can reduce transport emissions by order of magnitude

AVERAGE CARBON EMISSIONS PER HOUSEHOLD BY SELECTED NEIGHBORHOOD TYPES

EXURBAN AVERAGE
0.7 to 1 dwelling units per acre
25.5 jobs per acre

Annual carbon emissions per household

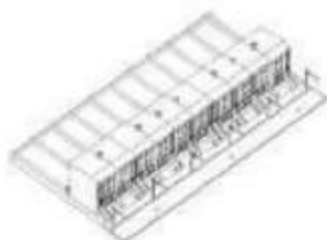
SUBURBAN AVERAGE
3 to 4 dwelling units per acre
77 jobs per acre

Annual carbon emissions per household

URBAN AVERAGE
30+ dwelling units per acre
268 jobs per acre

Annual carbon emissions per household

CARLESS URBAN AVERAGE
60+ dwelling units per acre
1,049 jobs per acre

Annual carbon emissions per household

Suburban

City's Annual Cost, per Household

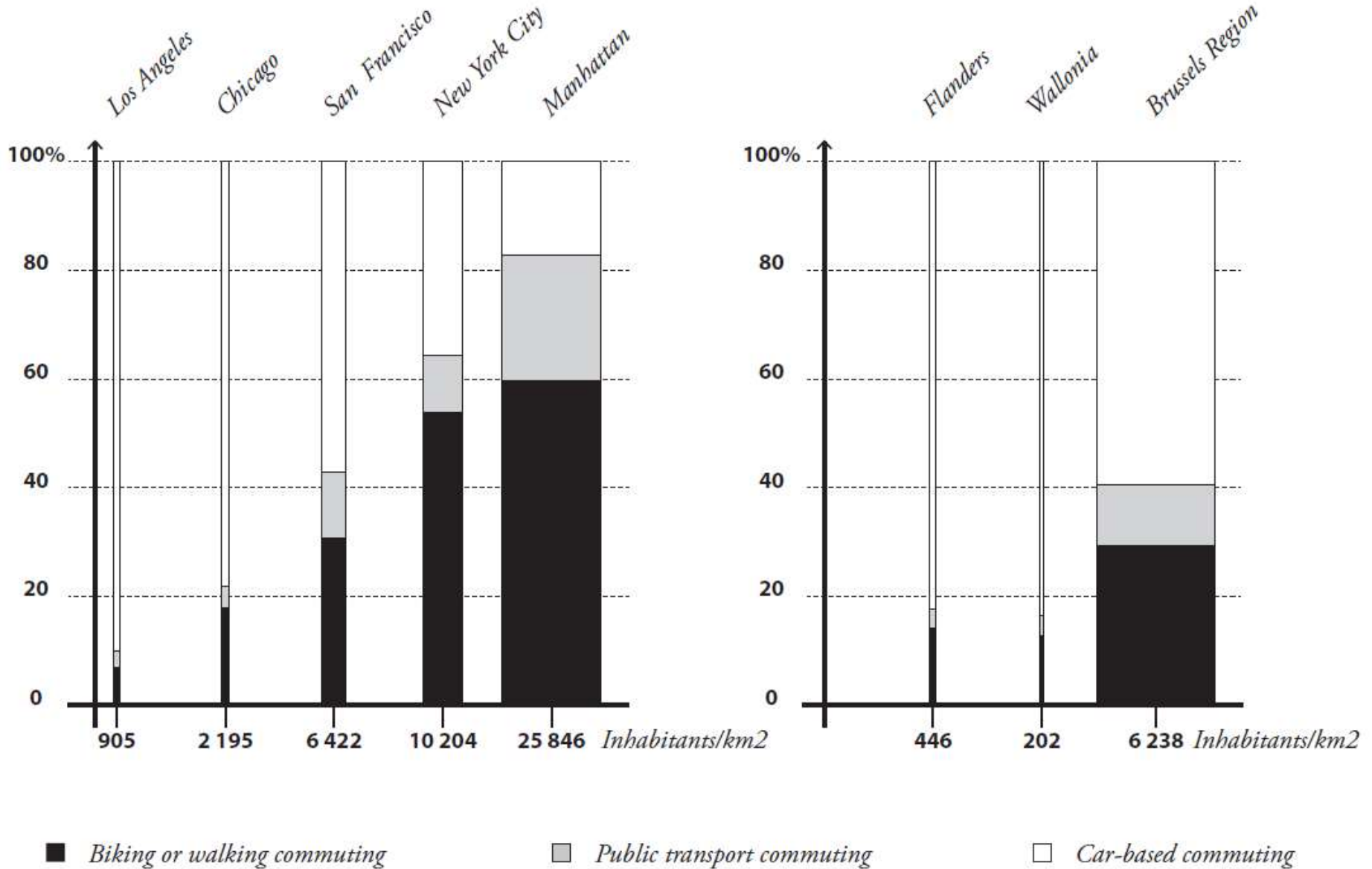
Urban

City's Annual Cost, per Household

SP Sustainable Prosperity

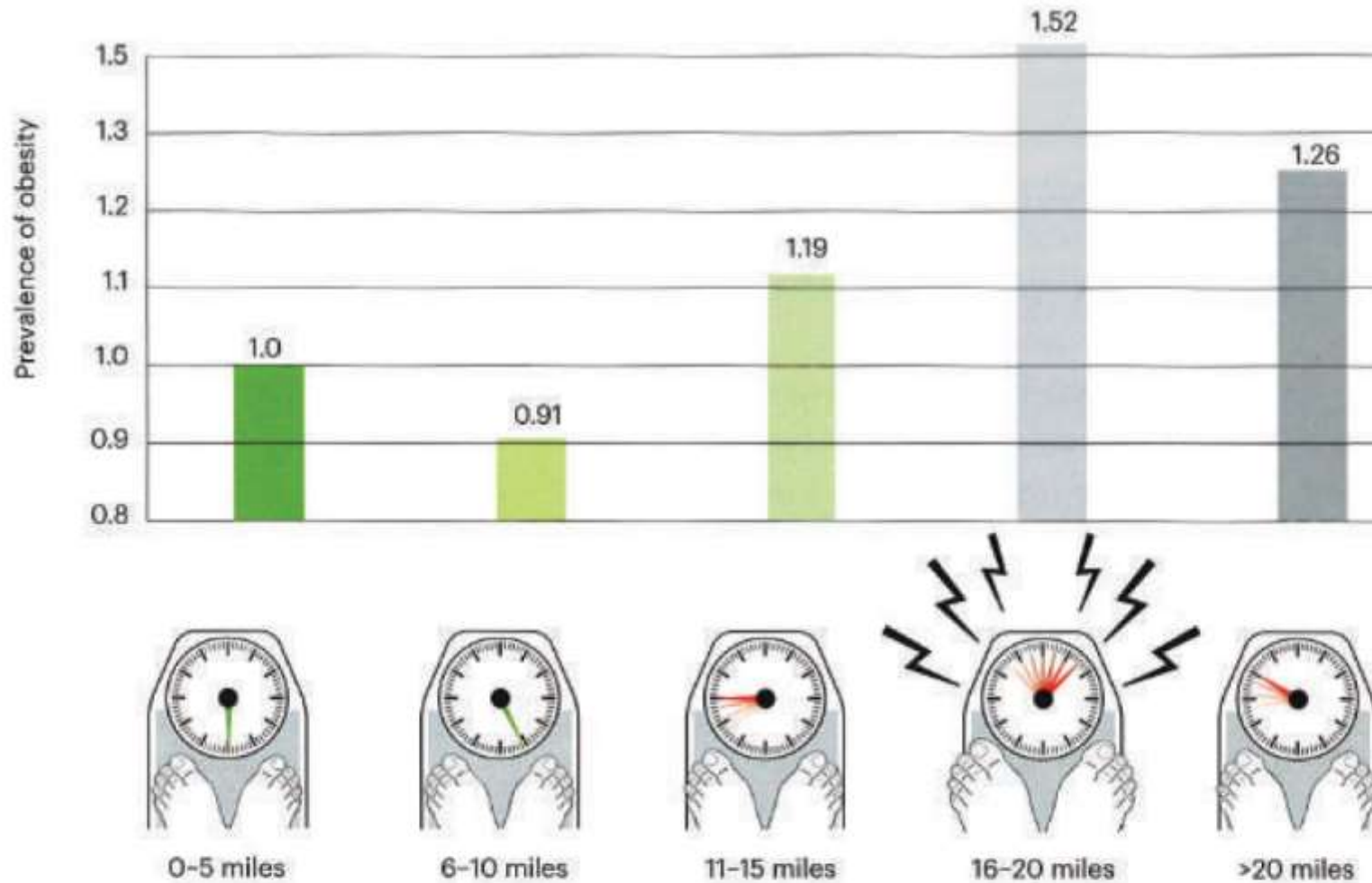
RELATION BETWEEN DENSITY AND COMMUTING

COMMUTING DISTANCE AFFECT PREVALENCE OF OBESITY

The work of Dr. Hoehner published in the *American Journal of Preventive Medicine* recorded that the prevalence of obesity increases when people have longer commuting distances.

One-way commute distance

Source: Country of Cities

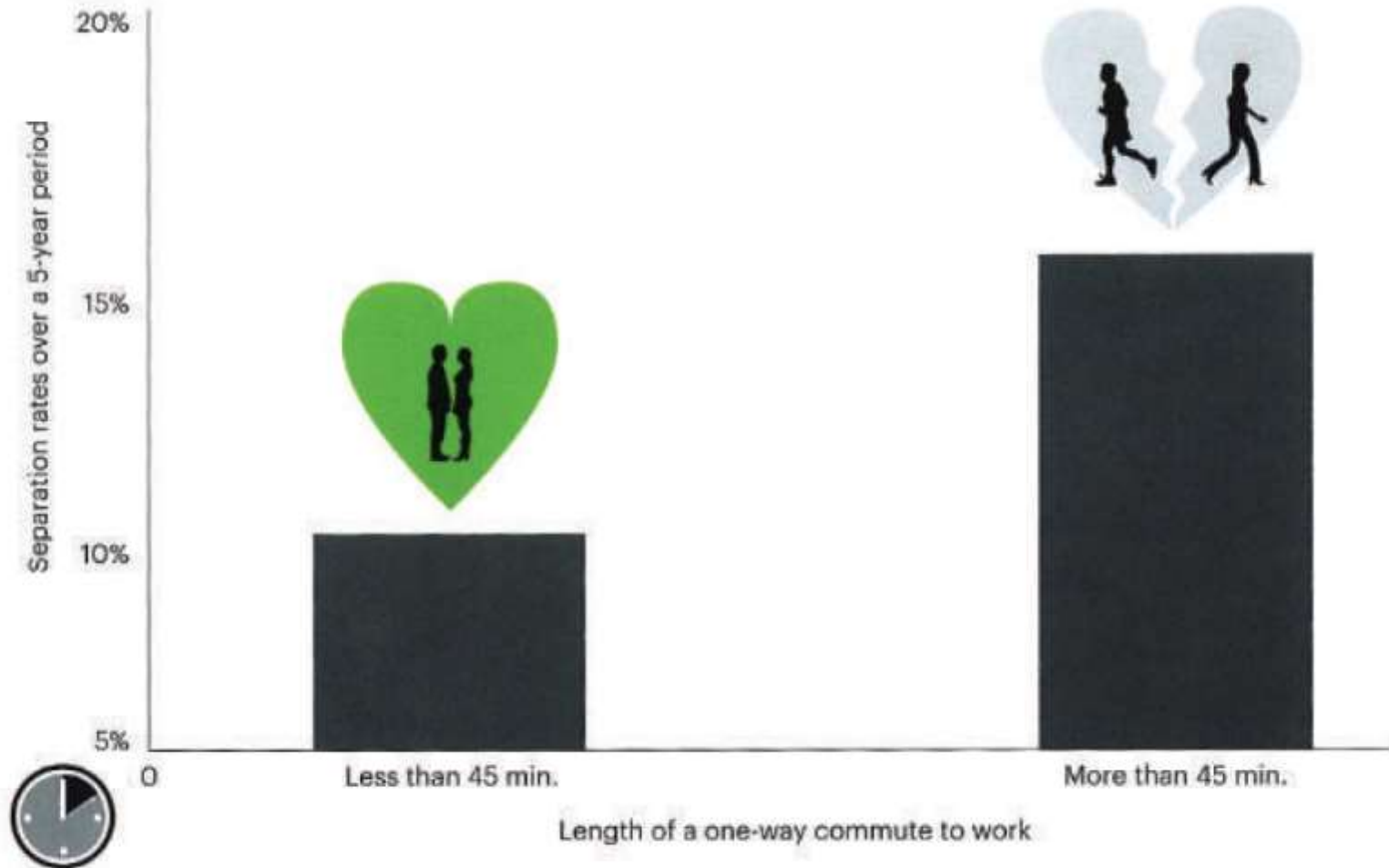
COMMUTING DISTANCE AFFECTS LEVELS OF PHYSICAL ACTIVITY

Over a seven-year period, a major study conducted by Dr. Christine Hoehner charted levels of physical activity among 4,300 people who live and work in the metropolitan areas of Dallas, Fort Worth, and Austin, Texas. Those who traveled farther to get to work were less likely to exercise the recommended 30 minutes per week.

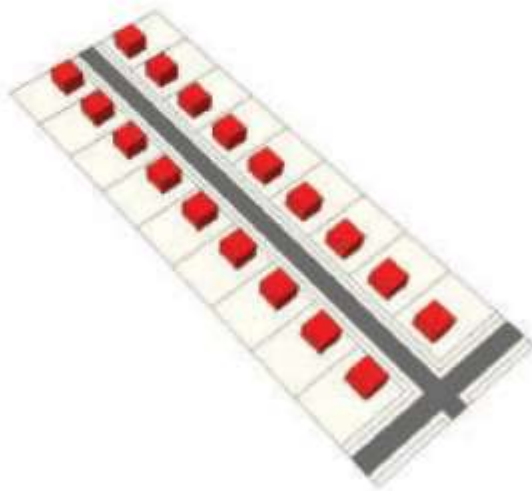
ROMANCE AND COMMUTING TIME

Long commutes put unnecessary strain on relationships. In a 10-year study of over 2 million Swedish couples, those with commute times of over 45 minutes each way experienced a 5% higher rate of separation or divorce than those who had shorter commutes.

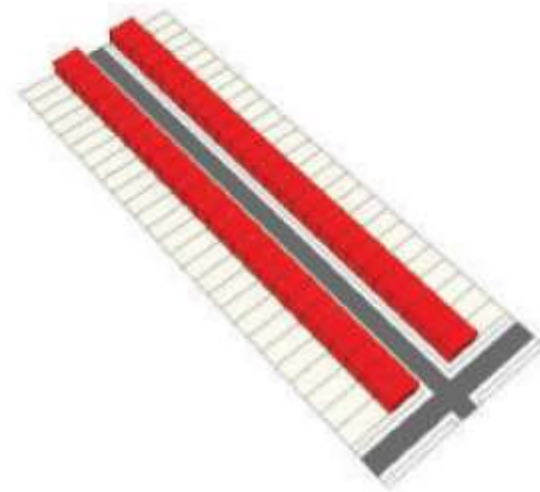

	Model 1	Model 2	Model 3
Woningtype	Vrijstaand	Rijwoning	Rijwoning
Isolatie niveau	Passief	Niet geïsoleerd	Licht geïsoleerd (enkel dakisolatie)
Type Glas	Driedubbele beglazing	Enkel glas	Thermisch verbeterd dubbelglas
Ligging	Buitengebied	Stedelijk gebied rond Brussel	Stedelijk gebied rond Brussel

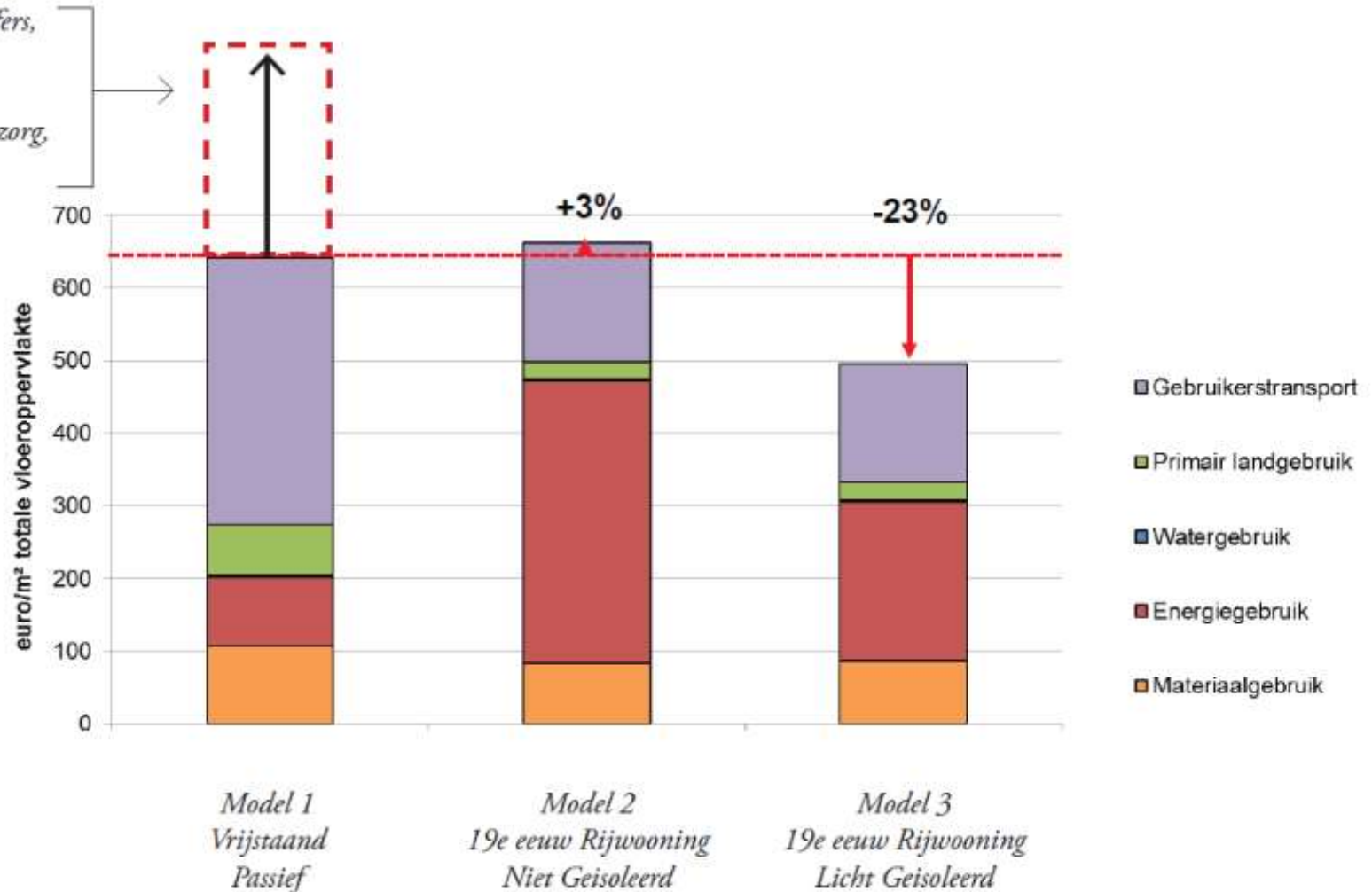
VRIJSTAANDE WONINGEN
 $V/T = 0.19$

RIJWONINGEN
 $V/T = 0.58$

MILIEU_IMPACTBERKENING

- verkeersslachtoffers,
- signalisatie,
- strooizouten,
- mobiliteit thuiszorg,
- etc.

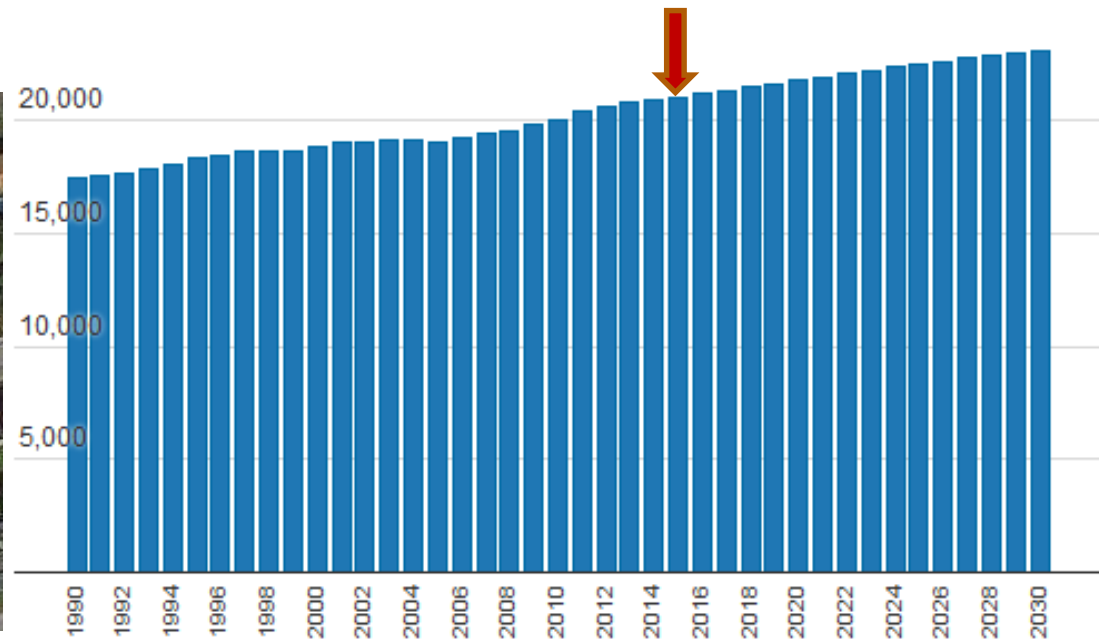

Herent / regio Leuven

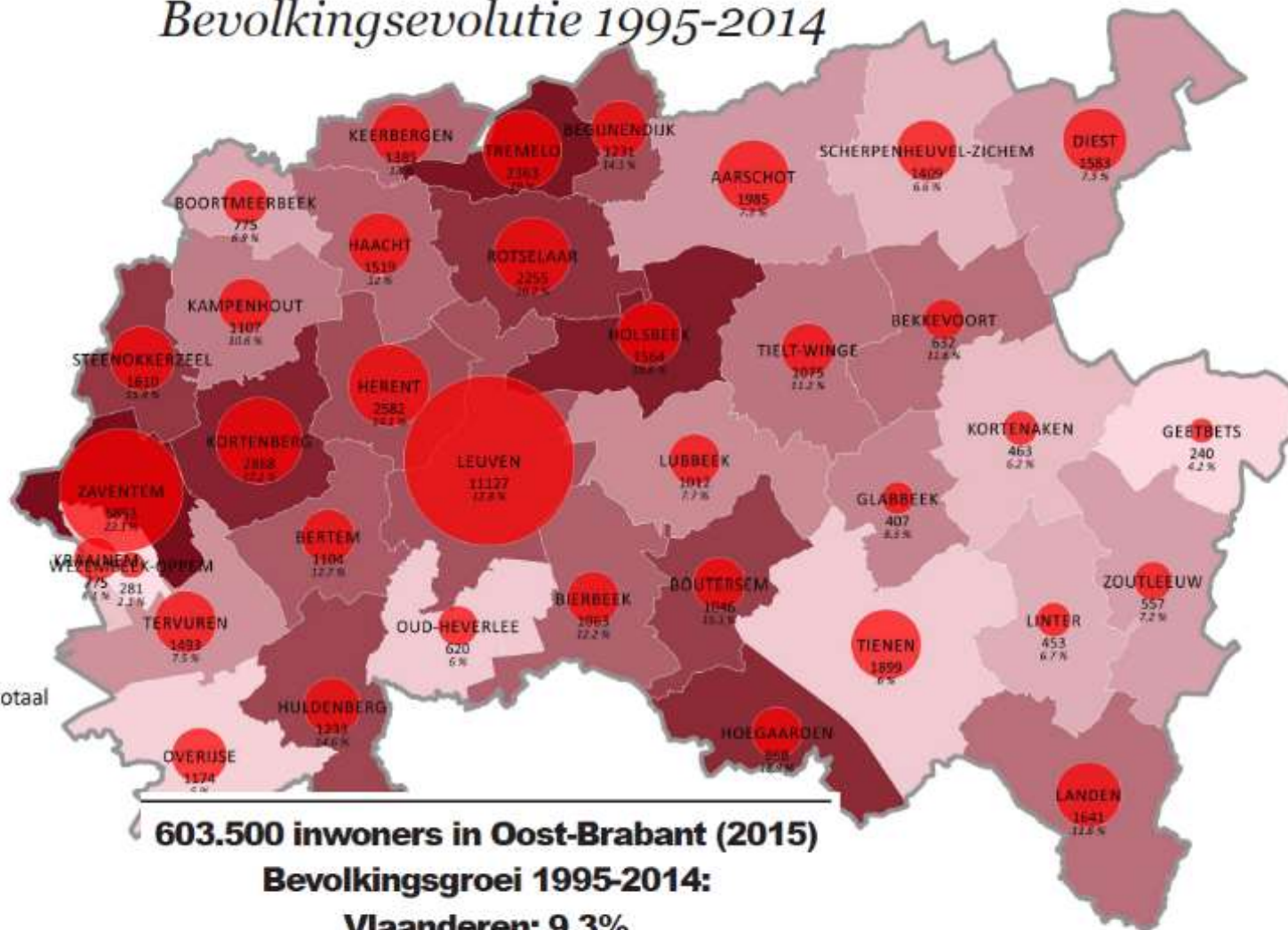
Uitdagingen

- Bovengemiddelde bevolkingsgroei gemeente Herent / regio Leuven
- Toename van bebouwde oppervlakte met 17,5 % (2001-2014)
- 81 % woningaanbod = grondgebonden ééngezinswoning (= neemt veel ruimte in)
- Diversifiëring bevolking (vergrijzing, eenoudergezinnen, alleenstaanden, ...)
- Toenemende verkeerscongestie
- Voorzieningsniveau volgt woonevolutie niet

PERIFERISERING

Bevolkingsevolutie 1995-2014

Bevolkingsevolutie 1995-2014: totaal

603.500 inwoners in Oost-Brabant (2015)

Bevolkingsgroei 1995-2014:

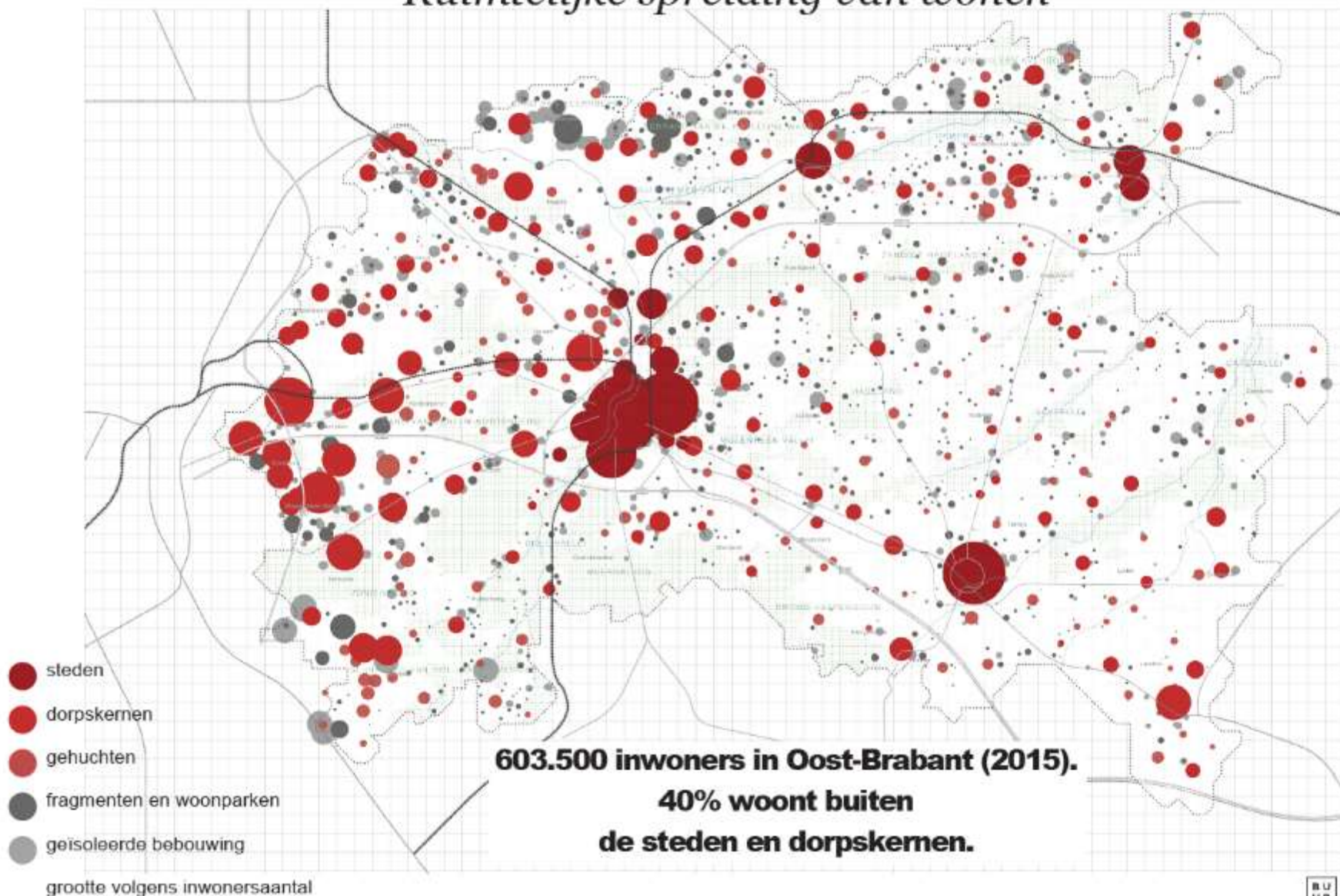
Vlaanderen: 9,3%

Leuven: 12,8%

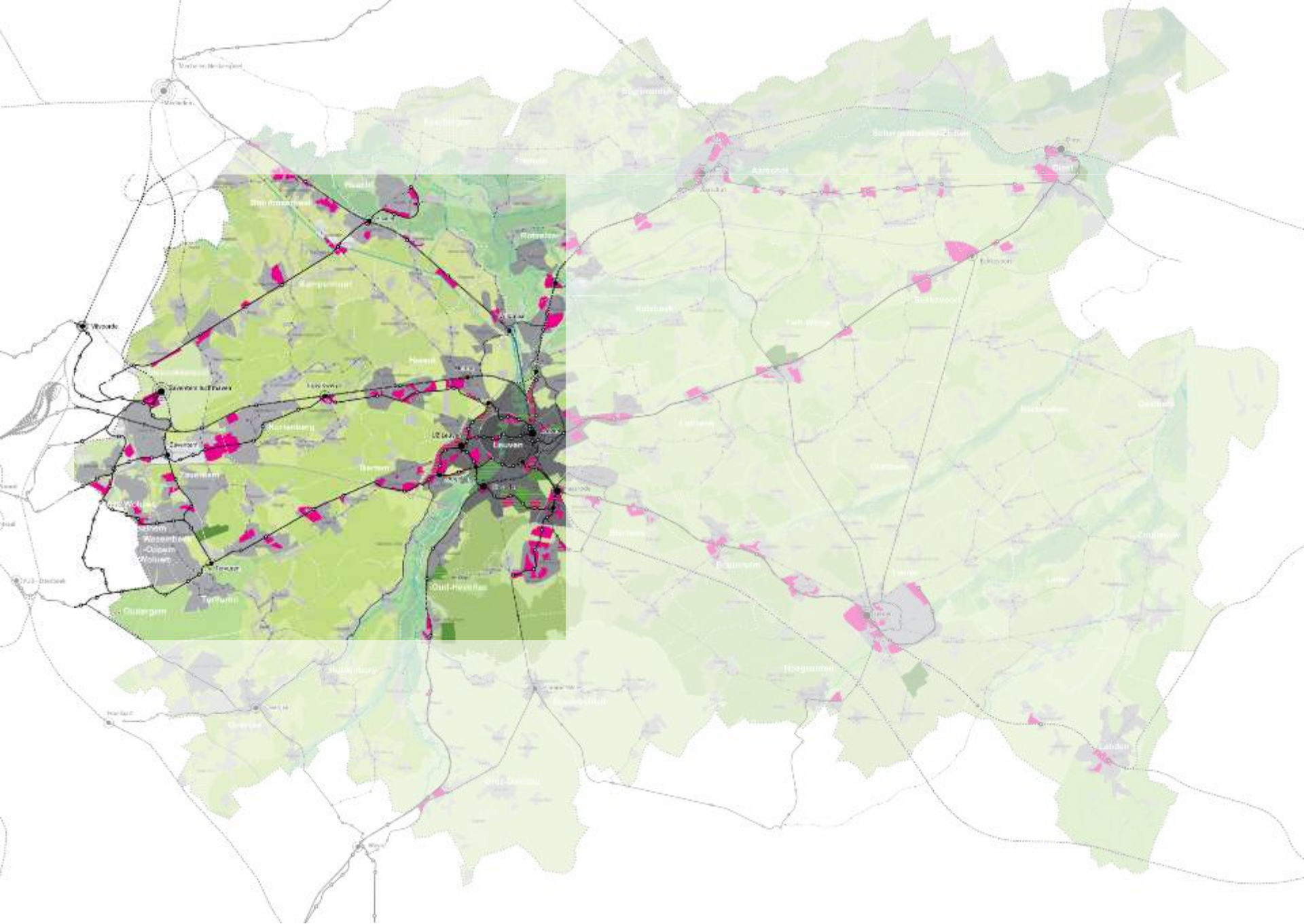
buurgemeenten: 12,5%

Oost-Brabant: 10,1 %

Ruimtelijke spreiding van wonen

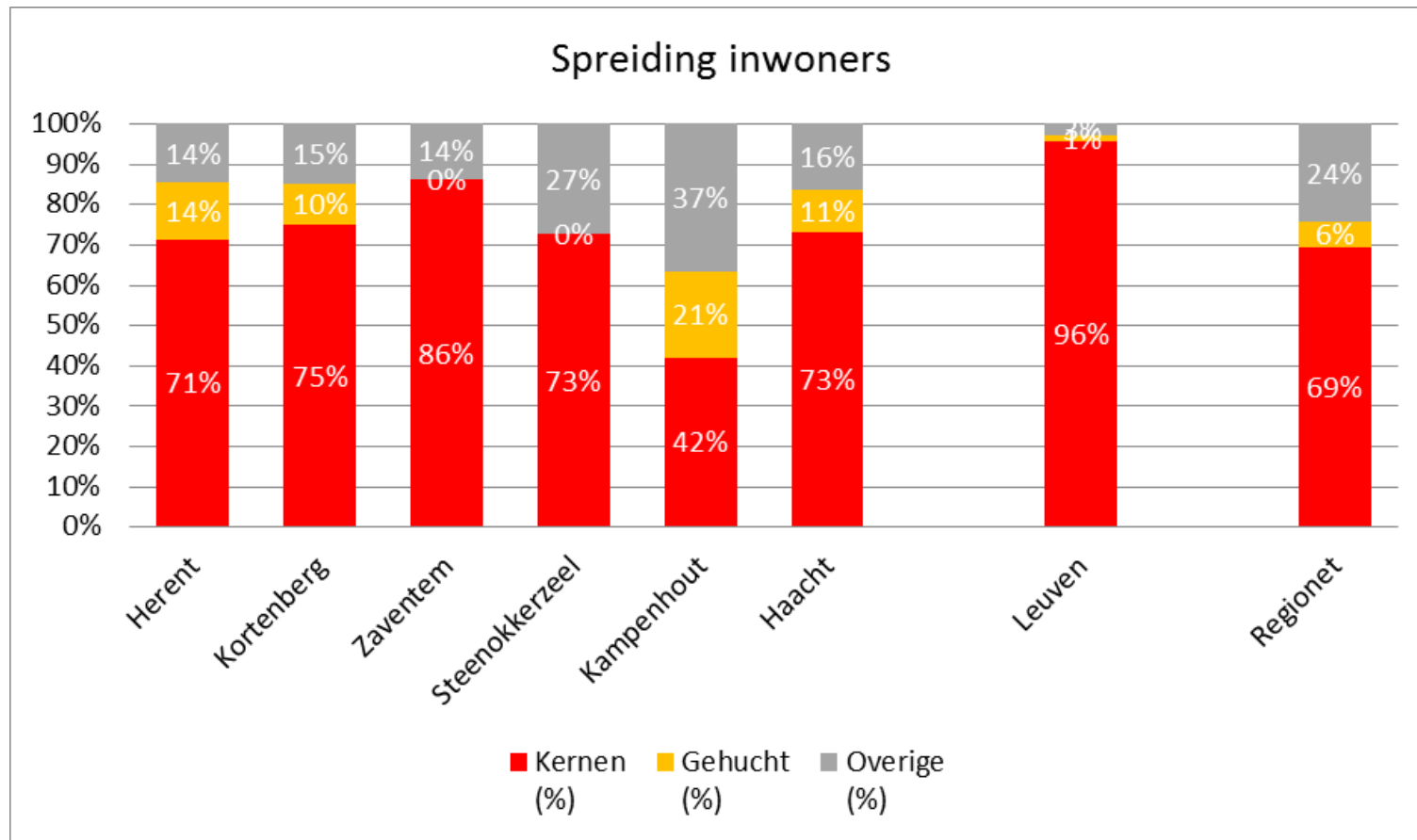

Concentratie van bewoning in relatief dichte kernen langsheen oude vervoerscorridors

Hoog potentieel voor openbaar vervoer

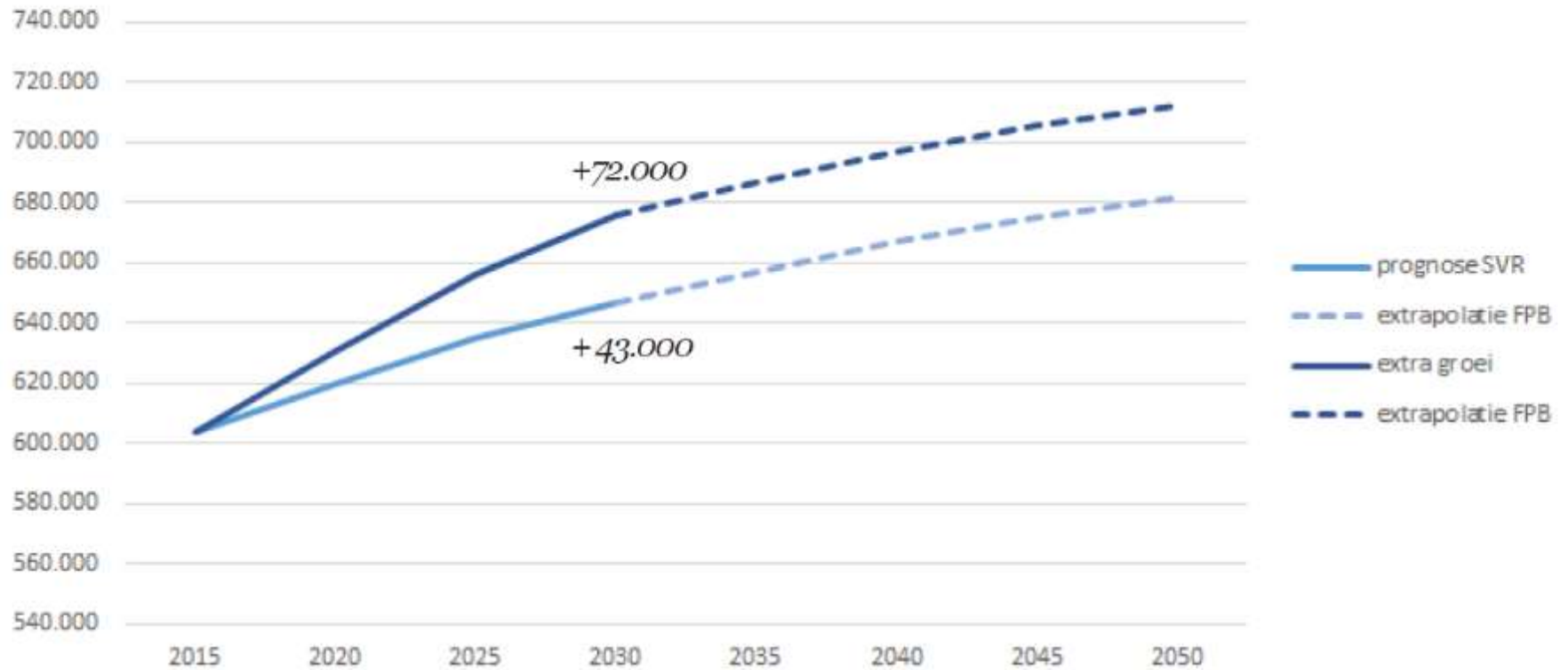

DEMOGRAFIE

Bevolkingsevolutie

Prognose bevolkingsgroei Oost-Brabant

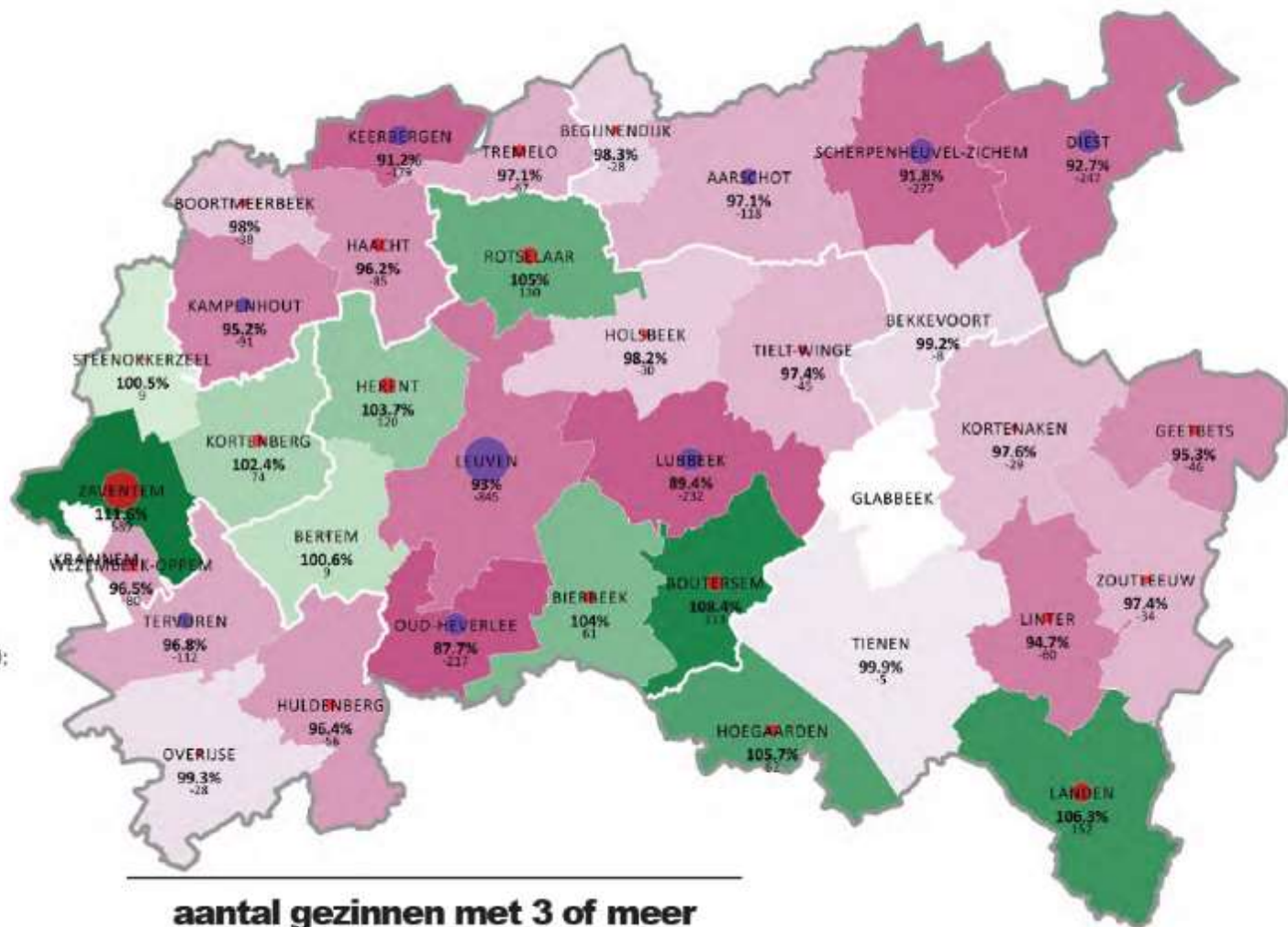
BRON: provincie Vlaams-Brabant - bevolkingsprognose (SUM) en hypothesen werkgroep Regionet / BUUR

**Tegen 2030: 43.000 tot 72.000
extra inwoners in de regio
(afhankelijk van impact
economische ontwikkeling)**

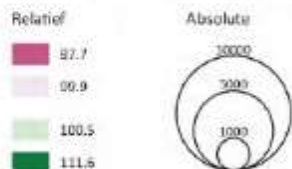

DEMOGRAFIE

Gezinsverdunning

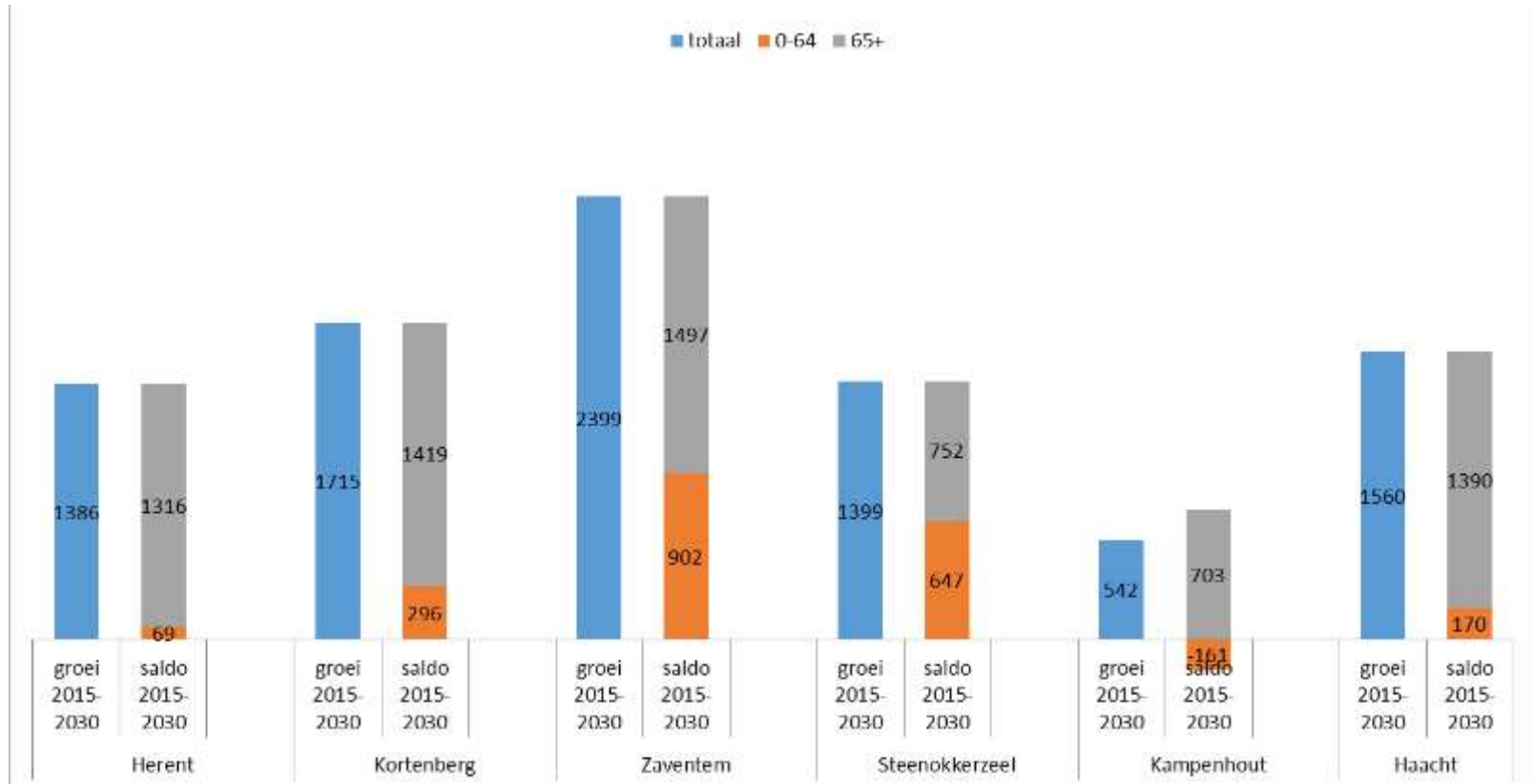
Evolutie huishoudens 2014-2030:
gezinnen met 3 of meer leden

**aantal gezinnen met 3 of meer
personen stabiliseert of daalt:
overschot aan eengezinswoningen**

PROFIELSCHETS ONDERZOEKSGEBIED

Trendmatige bevolkingsevolutie

Selectieve aangroei voornamelijk door vergrijzing van de bevolking

Ruimtelijke (wan)orde: oorzaak van ons mobiliteitsprobleem

27% woont in linten, woonparken
en “op de buiten”

PERIFERE WOONOMGEVINGEN

Lintbebouwing

PERIFERE WOONOMGEVINGEN

Verkavelingen

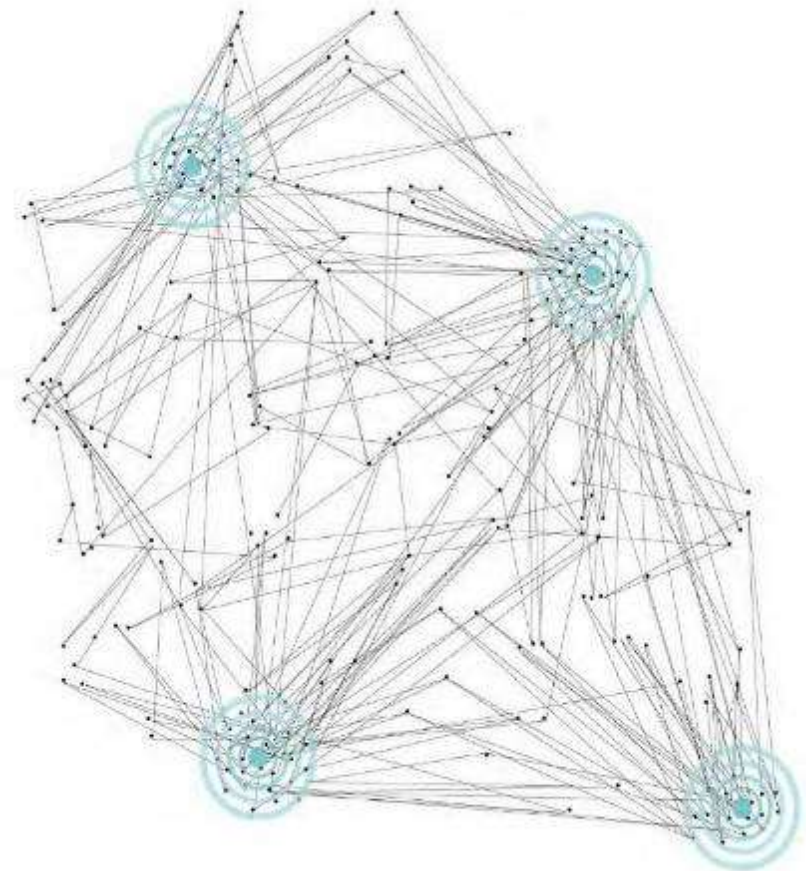
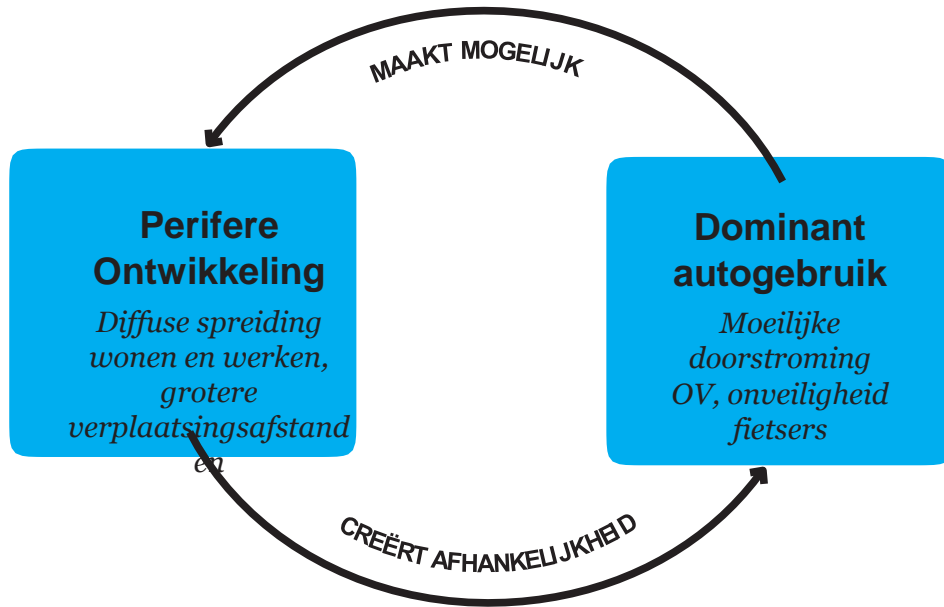

PERIFERE WOONOMGEVINGEN

Dorpsstructuur nog weinig herkenbaar

Diffuse verplaatsingen: toenemende auto-afhankelijkheid

**Toename autoverkeer
bemoeilijkt OV en fiets:**

Een neerwaartse spiraal

**Sterke spreiding van
herkomst en bestemming:
moeilijk te bundelen
verplaatsingen.**

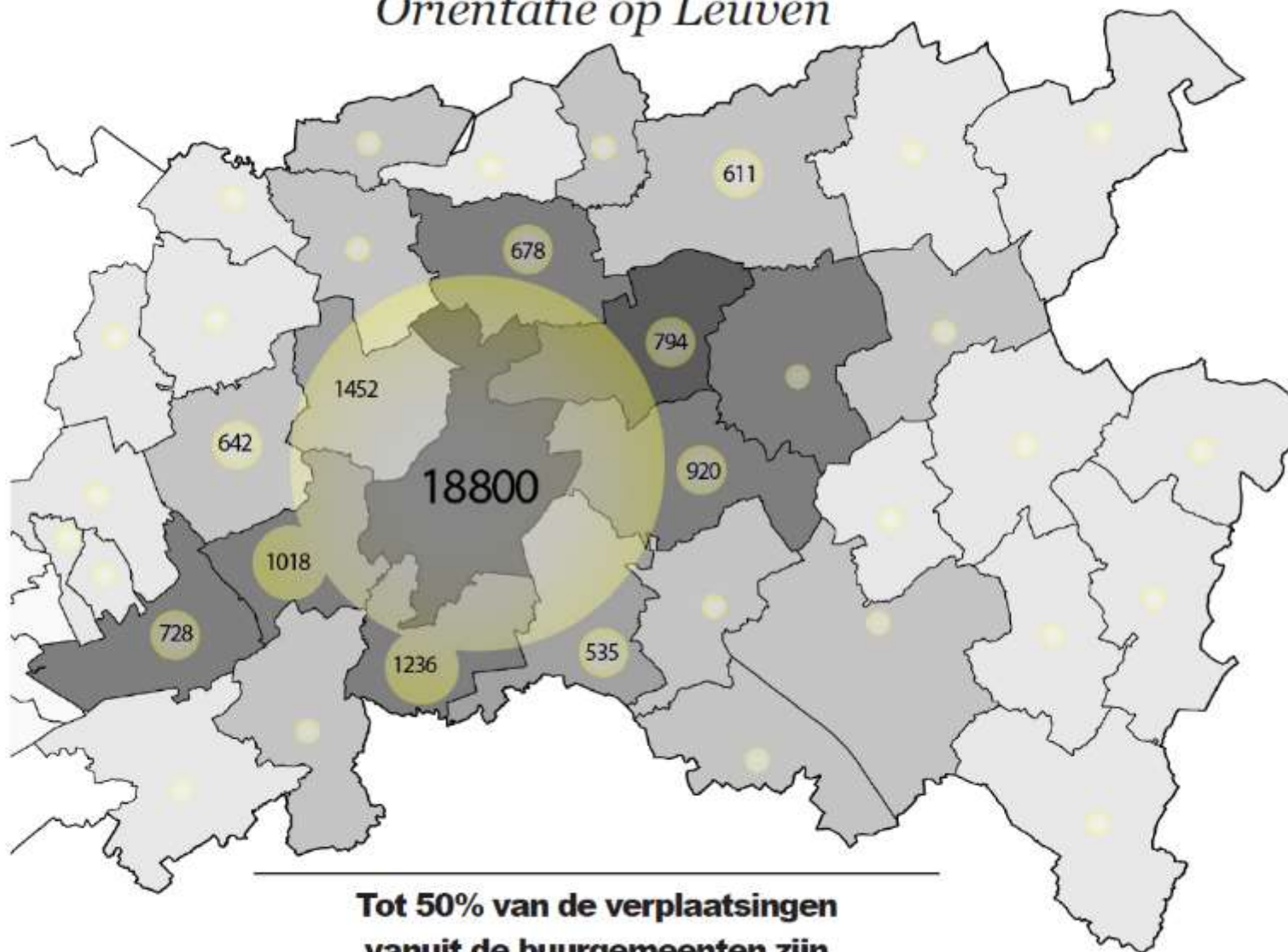
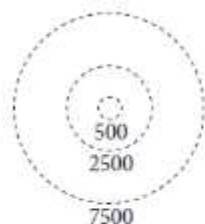
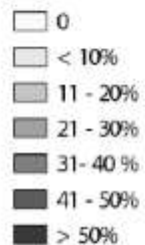

MOBILITEIT

Oriëntatie op Leuven

AANDEEL VERPLAATSING

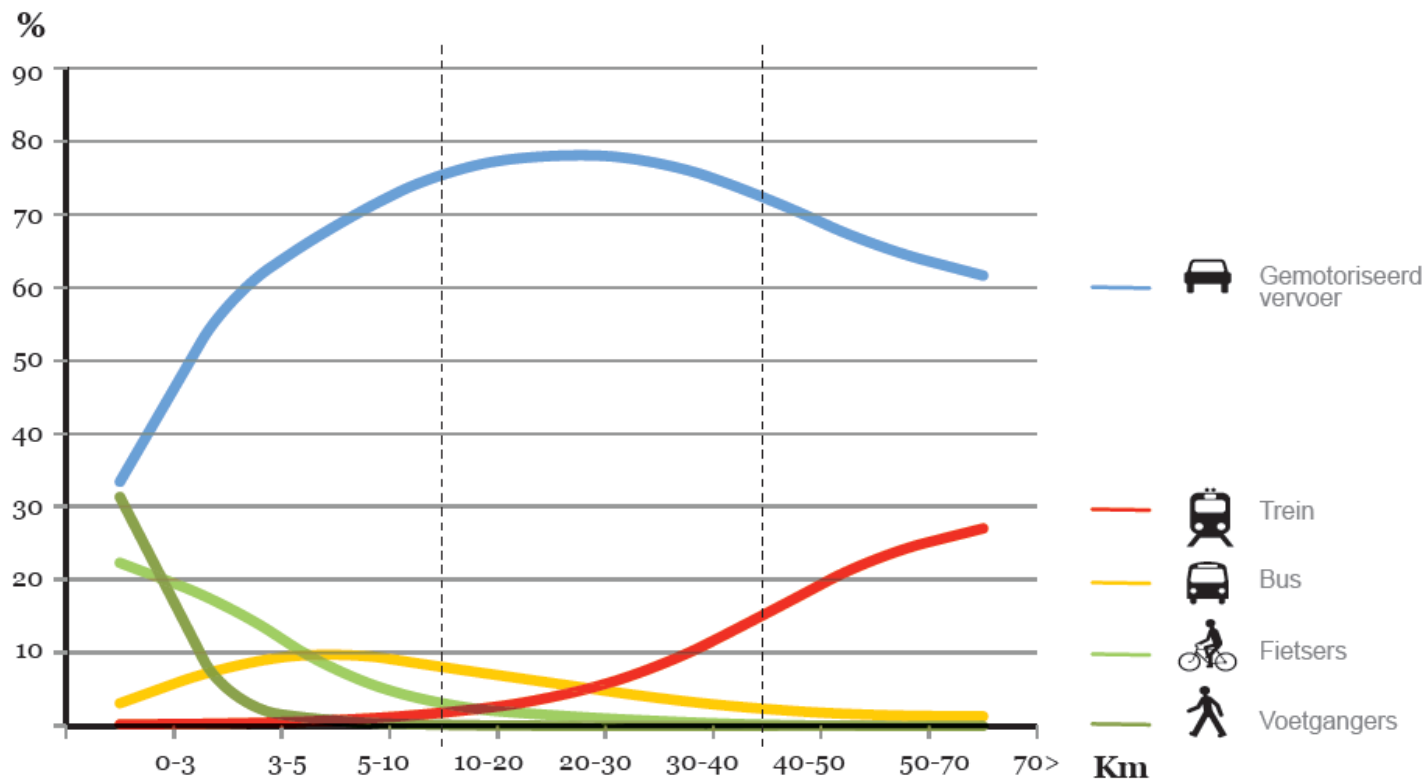

**Tot 50% van de verplaatsingen
vanuit de buurgemeenten zijn
op Leuven georiënteerd.**

MOBILITEIT

Woon-werkverplaatsingen: auto-afhankelijkheid

Leuven: 89% autopendel vanuit de regio 77% interne autopendel

---

Leuven:
89% autopendel vanuit de regio
77% interne autopendel

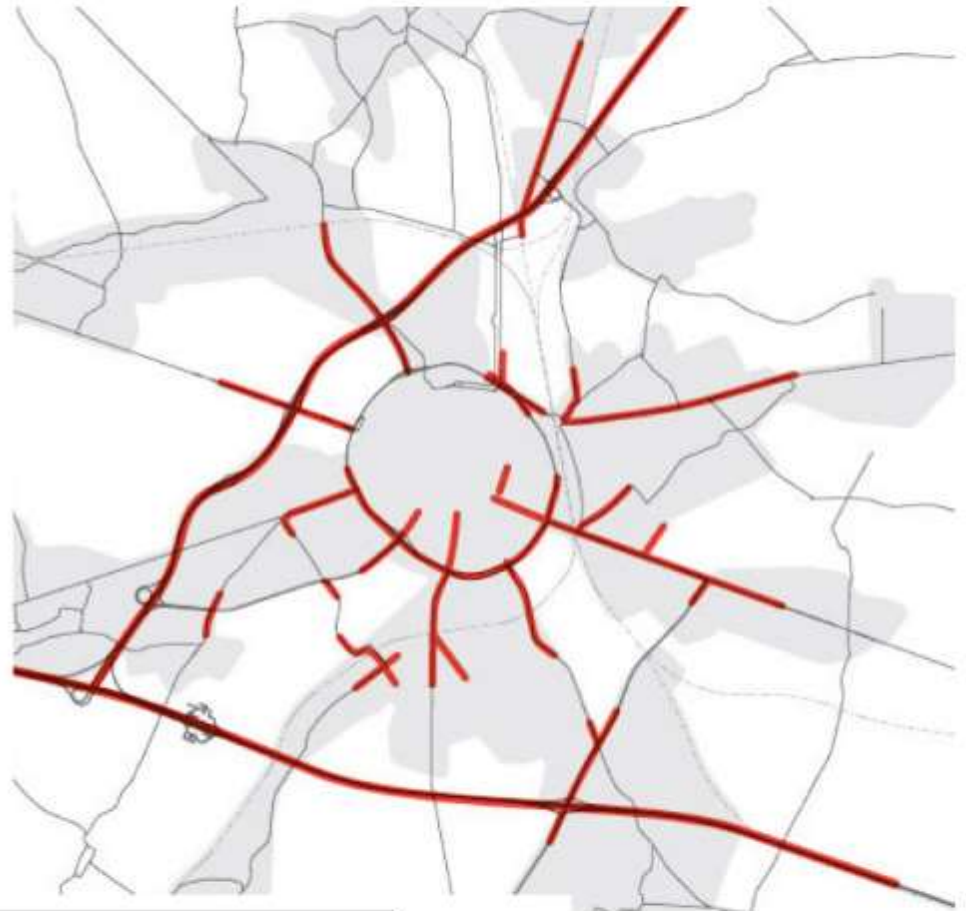
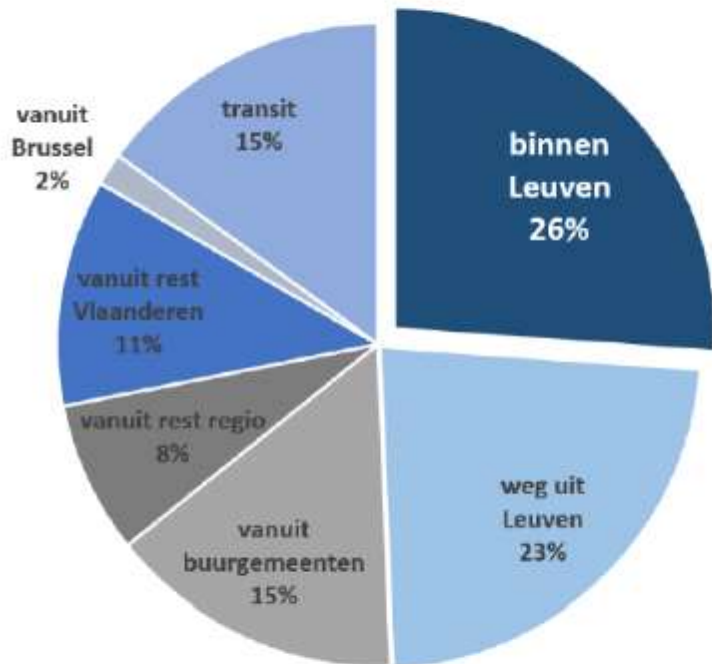

BRON: FOD Economie, 2007

MMOBILITEIT

Wegverkeer in Leuven

ca. 30.000 autoverplaatsingen
in Leuven (ochtendspitsuur),
transit E40 en E314 niet inbegrepen

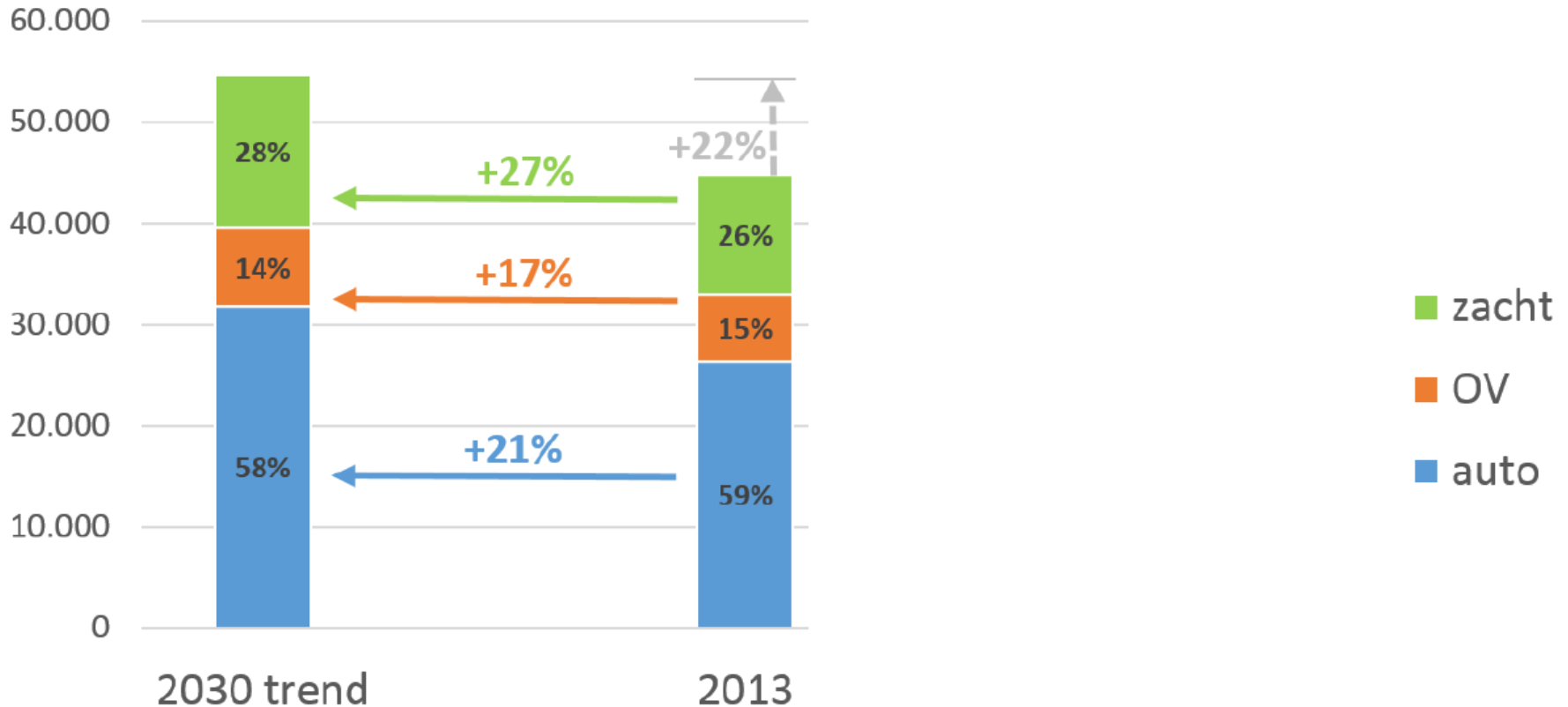
**Driekwart van de auto's in Leuven
maken bovenlokale verplaatsingen
(zonder transit E40 en E314).**

**Het wegennet in Leuven wordt
zeer congestiegevoelig.**

AMBITIES

Modal shift

Prognose verplaatsingen in Leuven

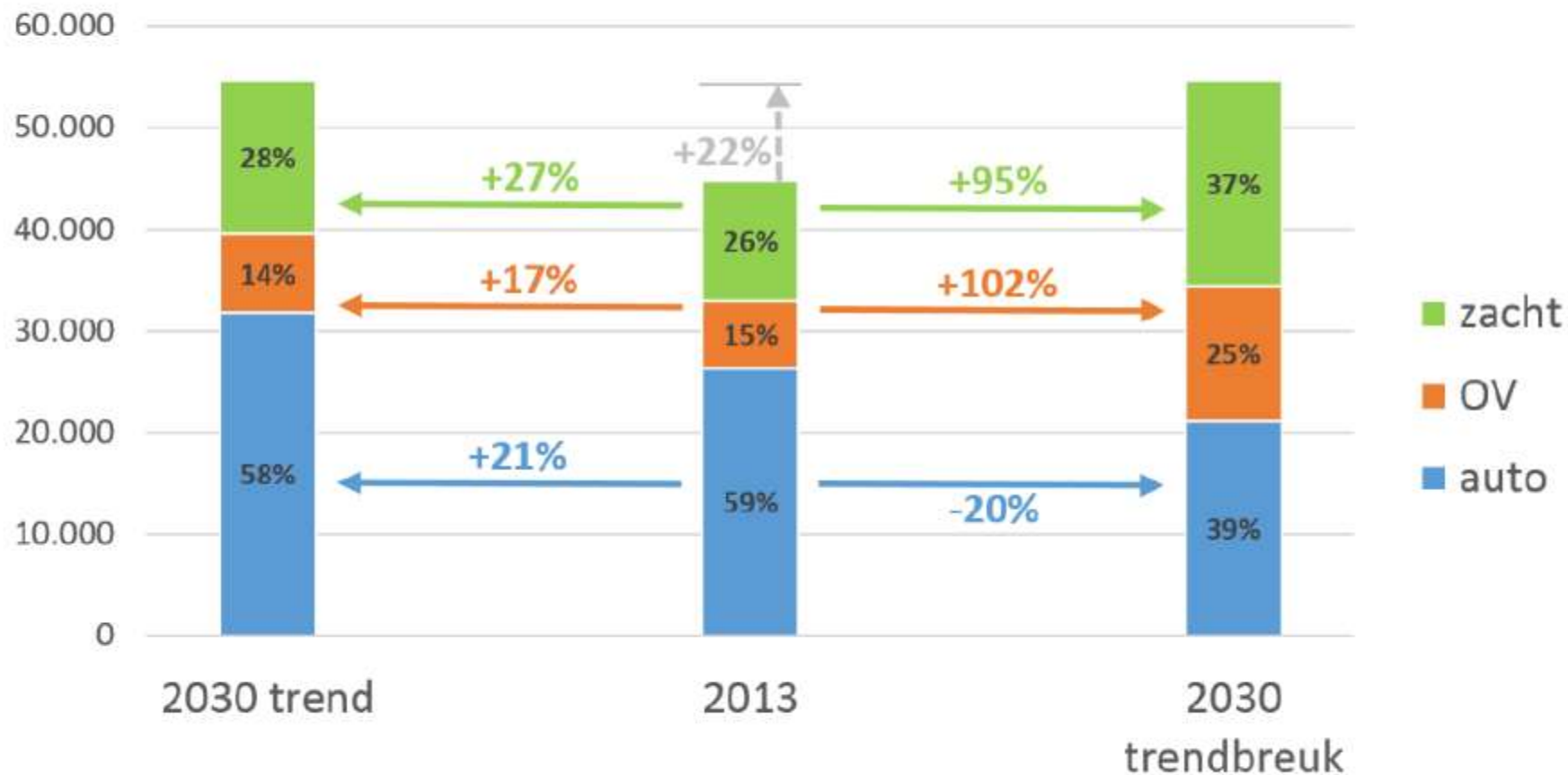
**Verplaatsingen stijgen in Leuven met 22% tegen 2030.
5.500 auto's per uur extra in de ochtendspits.**

AMBITIES

Modal shift

Prognose verplaatsingen in Leuven

AMBITIES

Kiezen voor duurzame mobiliteit

**LEEFKwaliteit
VERGROTEN**

**BEREIKBAARHEID
VEILIG STELLEN**

**GEZONDHEID
VERBETEREN**

**KLIMAAT-
NEUTRALITEIT**

Ambitie 2030

**AUTO
-20%**

**OV
x2**

**FIETS
x2**

AMBITIES

Ruimtelijke ordening

Groei als hefboom voor verandering

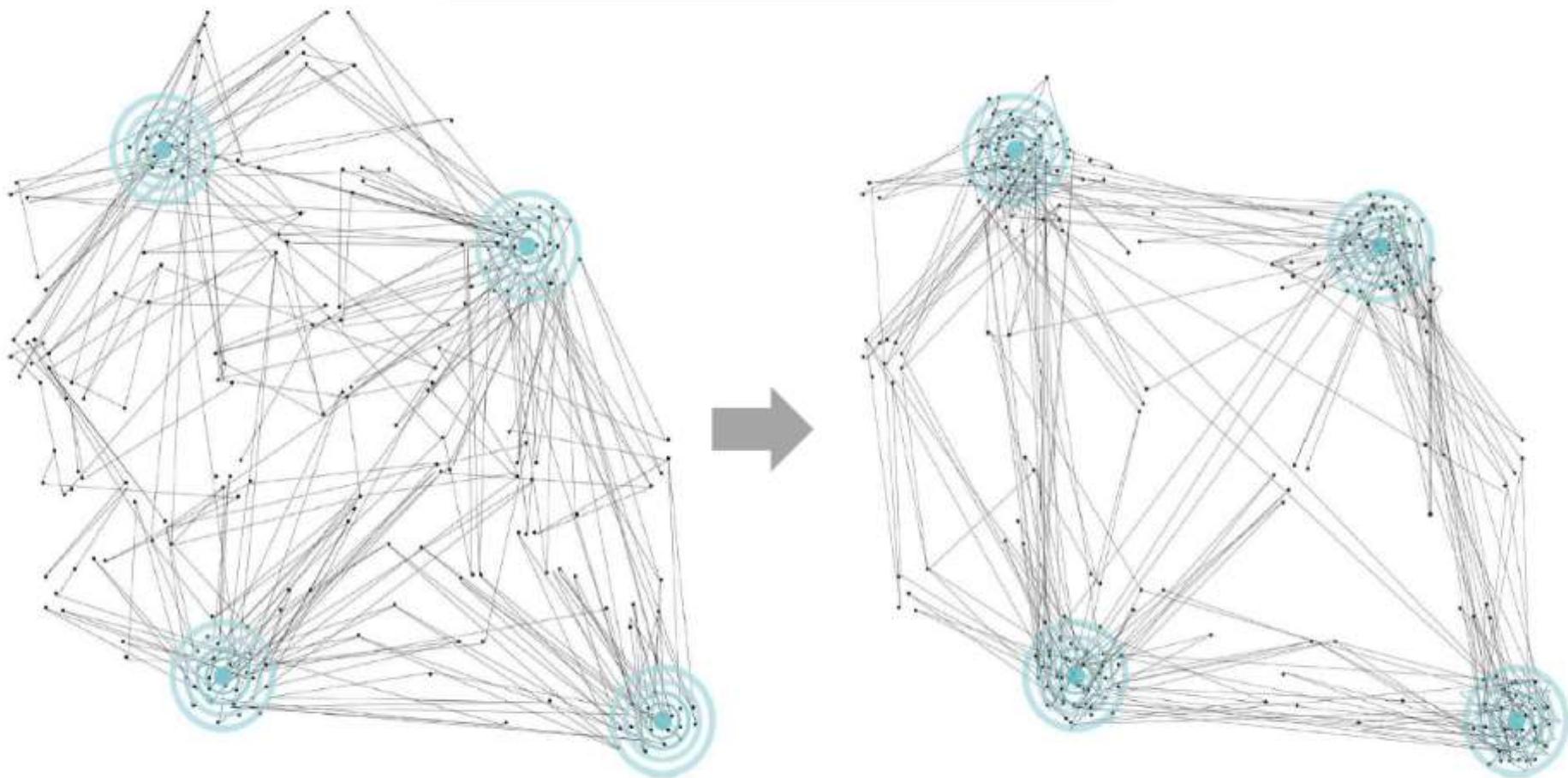

De demografische en economische groei inzetten voor een meervoudig doel.

**Concentratie van regionale voorzieningen en werk
op multimodaal goed bereikbare plaatsen**

AMBITIES
Ruimtelijke ordening
Naar een nabijheidslogica

**Concentratie van wonen en
dagelijkse voorzieningen
in multimodaal ontsloten
woonkernen.**

FIETSNETWERK Stadsregio Leuven

FIETS ALS EERSTE MODUS
VOOR
KORTE VERPLAATSINGEN

DIRECTE VERPLAATSINGEN
OVER
LANGERE AFSTAND

VOOR- EN NATRANSPOORT
VOOR
HOV

145 km fietssnelwegen in Oost-Brabant.

73 km doorfietsroutes in de Leuvense stadsregio.

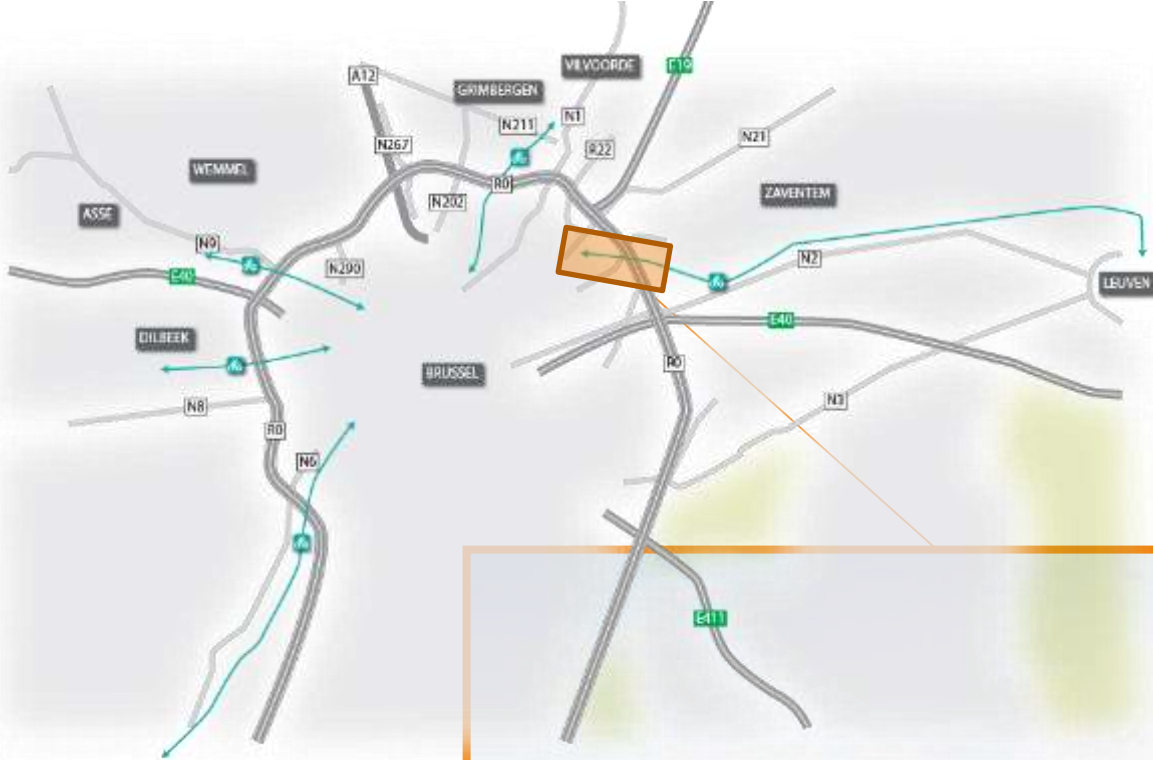
— Fietssnelwegen
— Doorfietsroutes
— Regionet Leuven
BU
UR

Als je dit logo ziet, dan weet je dat je op een FIETSSNELWEG - of FIETSOSTRADE - bent. Ontdek hier deze routes en hun nieuwe logo.

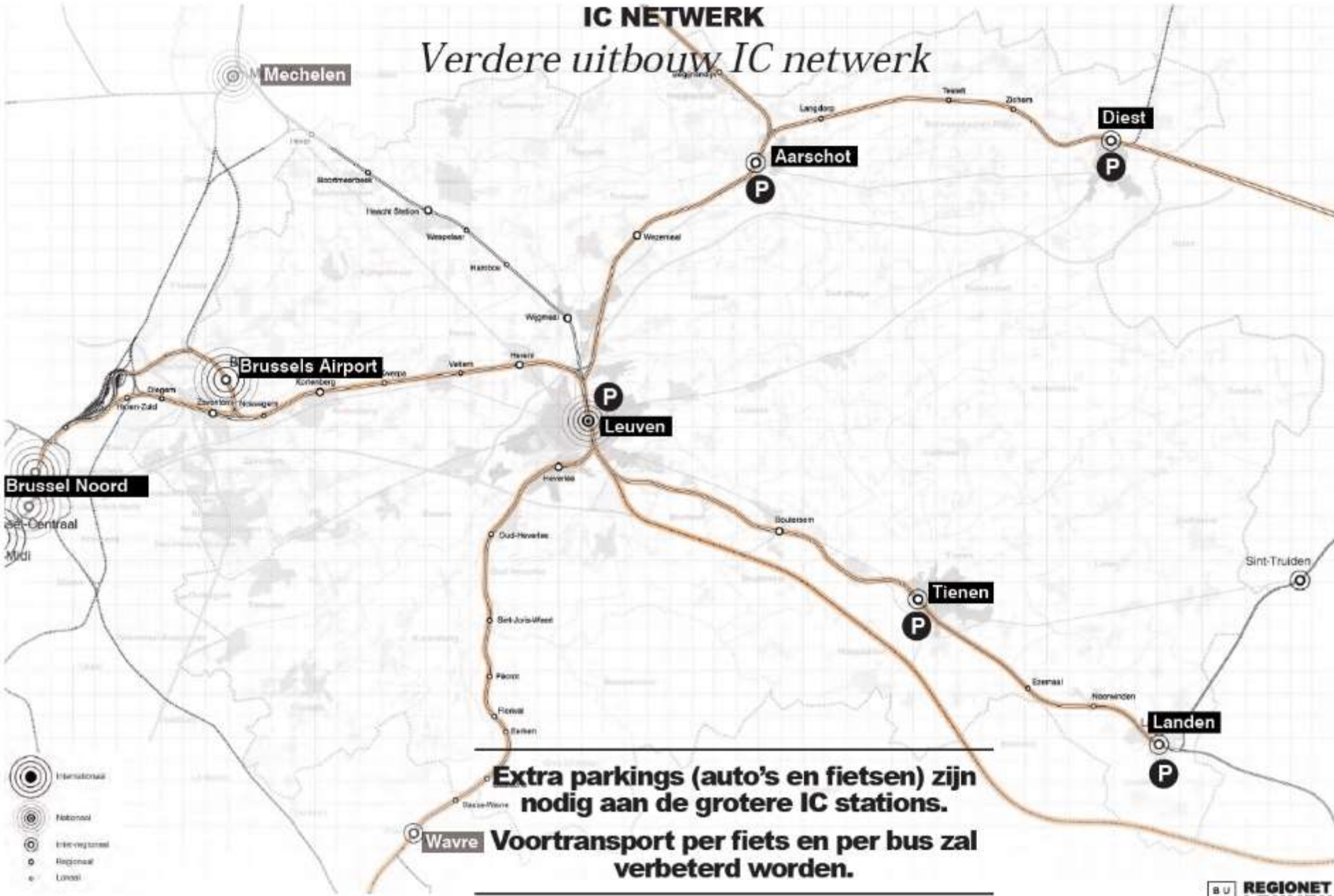

IC NETWERK

Verdere uitbouw IC netwerk

Extra parkings (auto's en fietsen) zijn nodig aan de grotere IC stations.

Voortransport per fiets en per bus zal verbeterd worden.

REGIONALE HOV TREINEN

Spoorhalte Haasrode

Station Haasrode

Volenbeekvalle

St. Albertuscollege

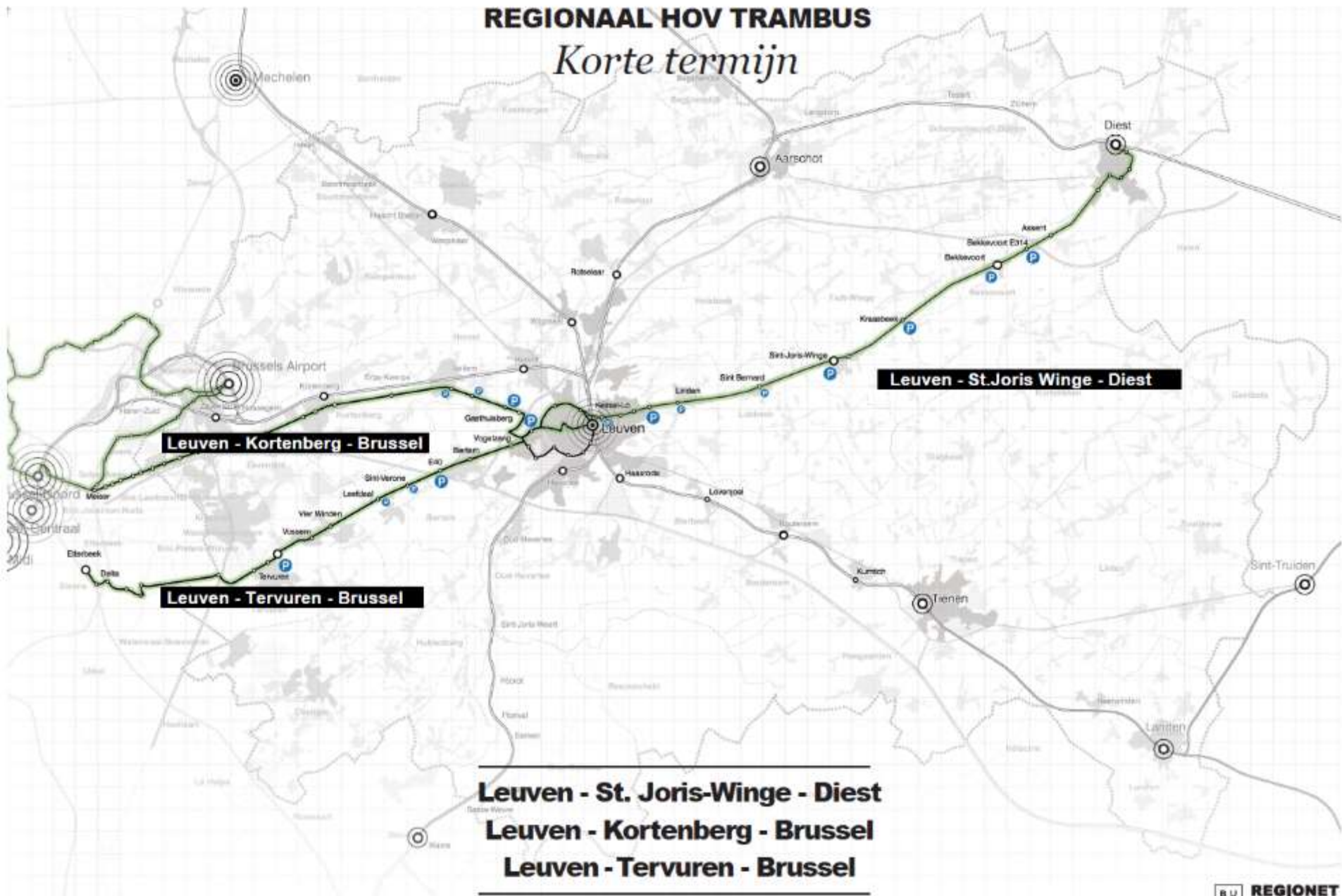
Sint-Familia

Een spoorhalte in Haasrode is cruciaal om Zuid-Leuven beter te bedienen. De spoorhalte en buslijnen zijn complementair. Minimaal 4 treinen per uur.

REGIONAAL HOV TRAMBUS

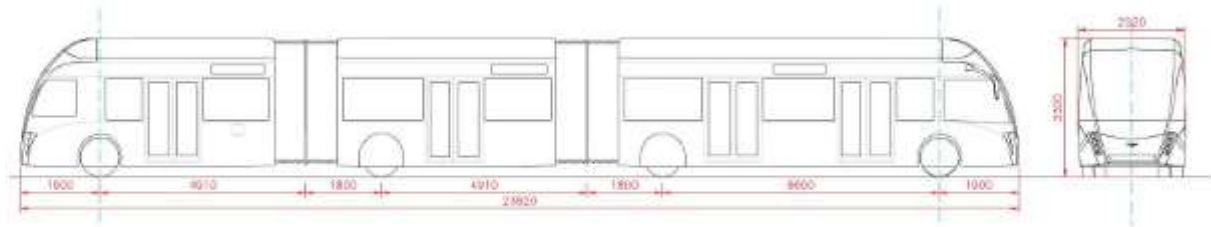
Korte termijn

Leuven - St. Joris-Winge - Diest
Leuven - Kortenberg - Brussel
Leuven - Tervuren - Brussel

AMBITIES

Keuze voor trambus

Trambus biedt meer voordelen:

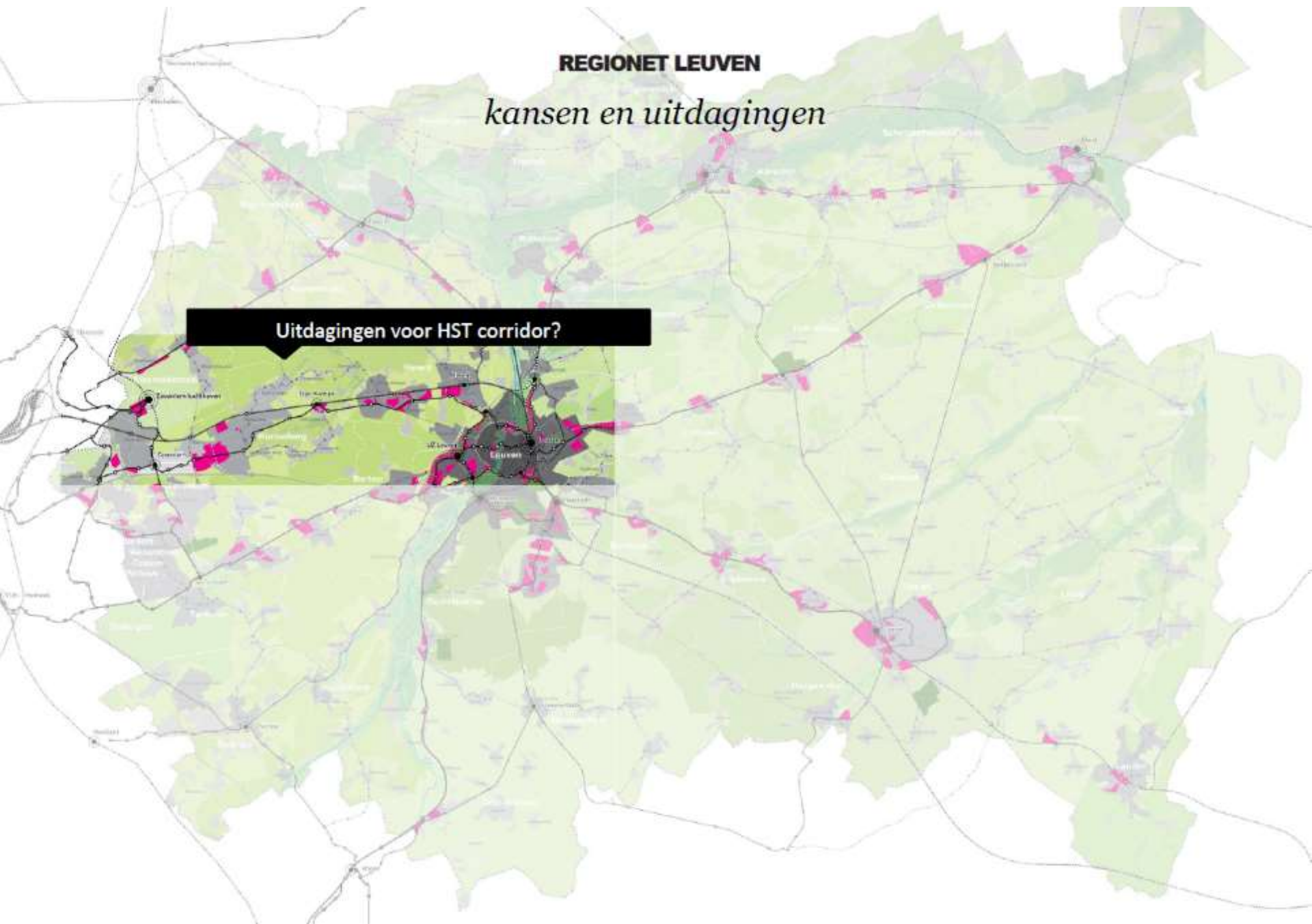
- investering 50% kleiner
- capaciteit (120 tot 180 pers.) voldoende groot
  - infrastructuur beter inpasbaar
  - grotere operationele flexibiliteit
  - infrastructuur faseerbaar

REGIONET LEUVEN

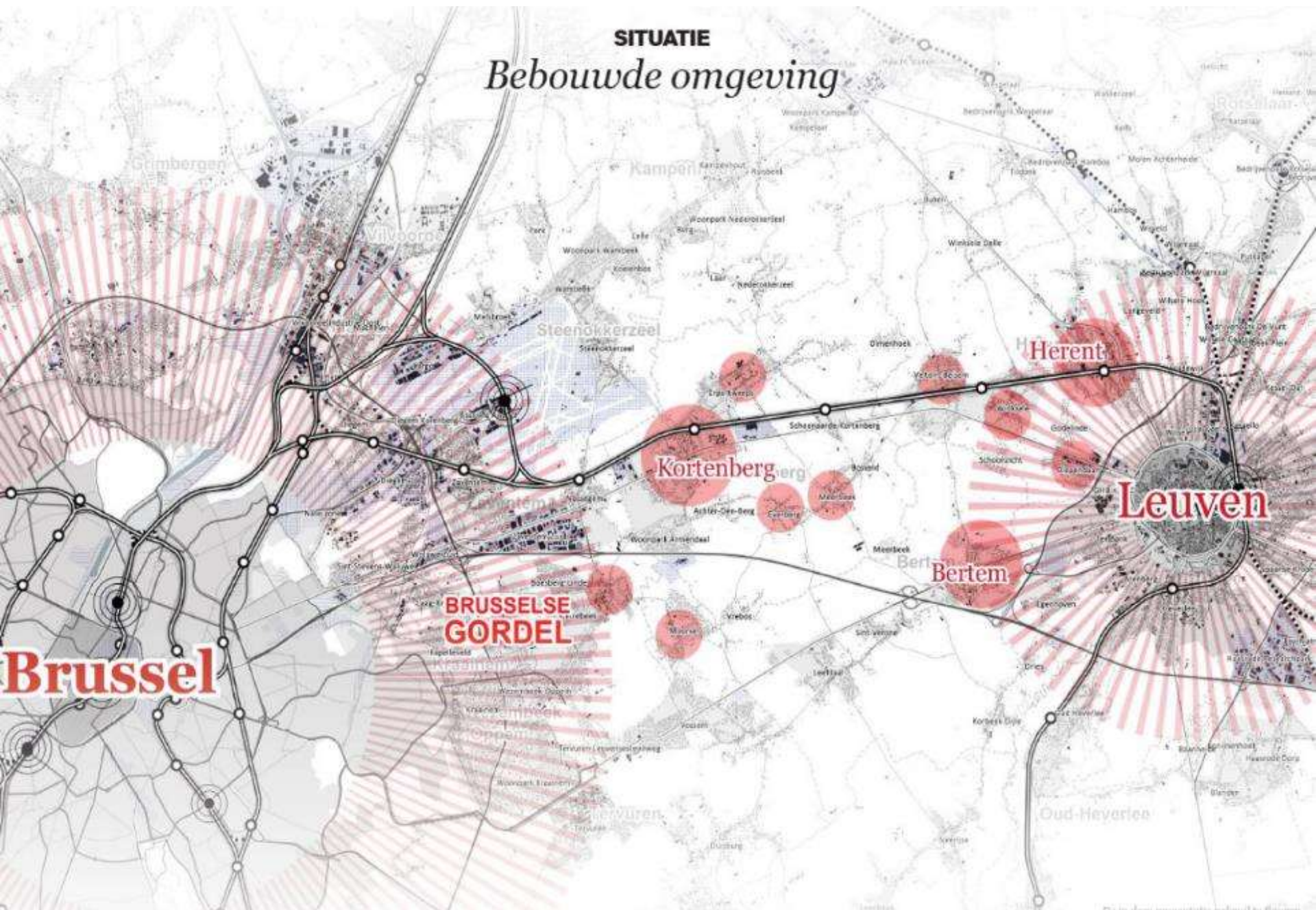
kansen en uitdagingen

Uitdagingen voor HST corridor?

SITUATIE

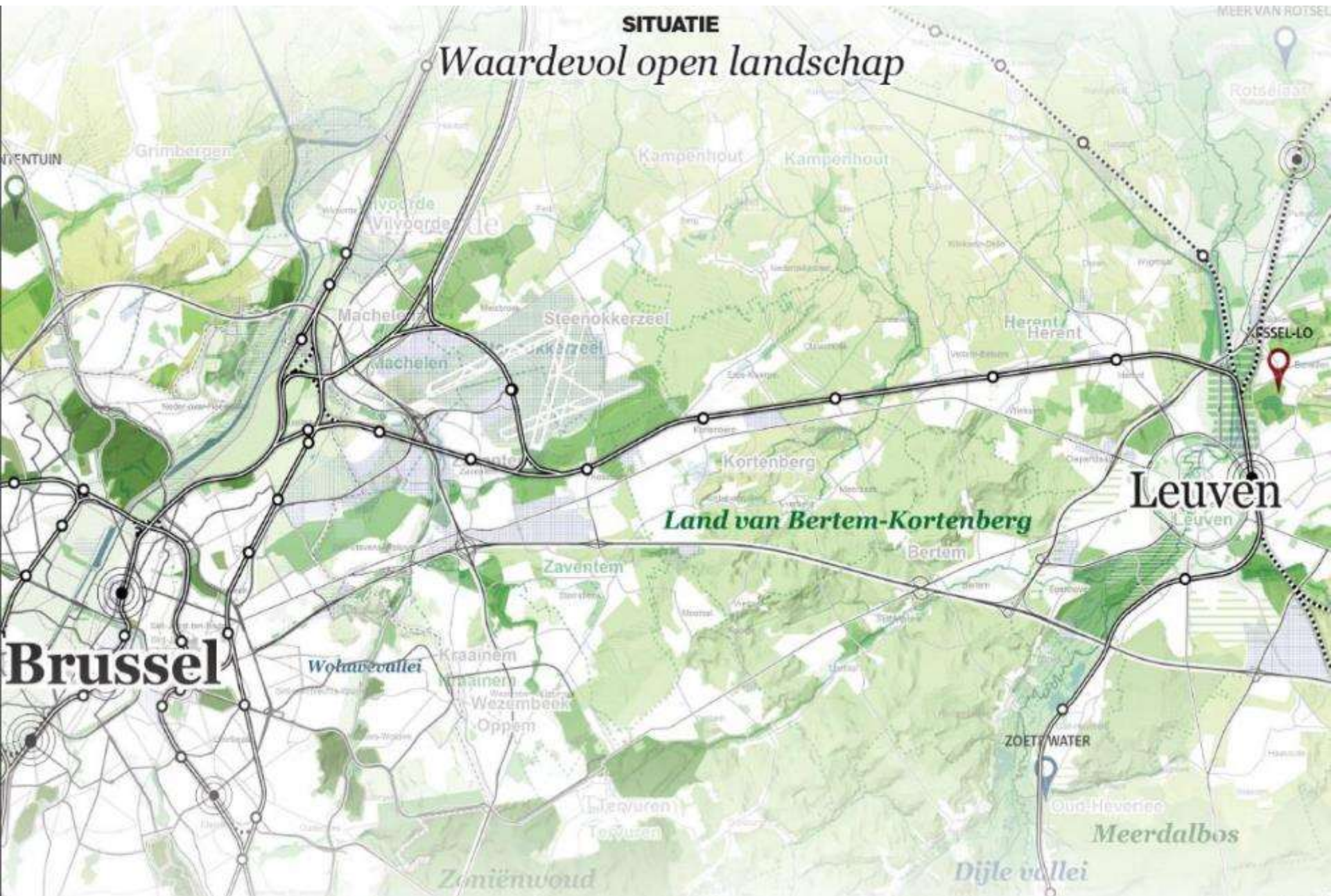
Bebouwde omgeving

SITUATIE

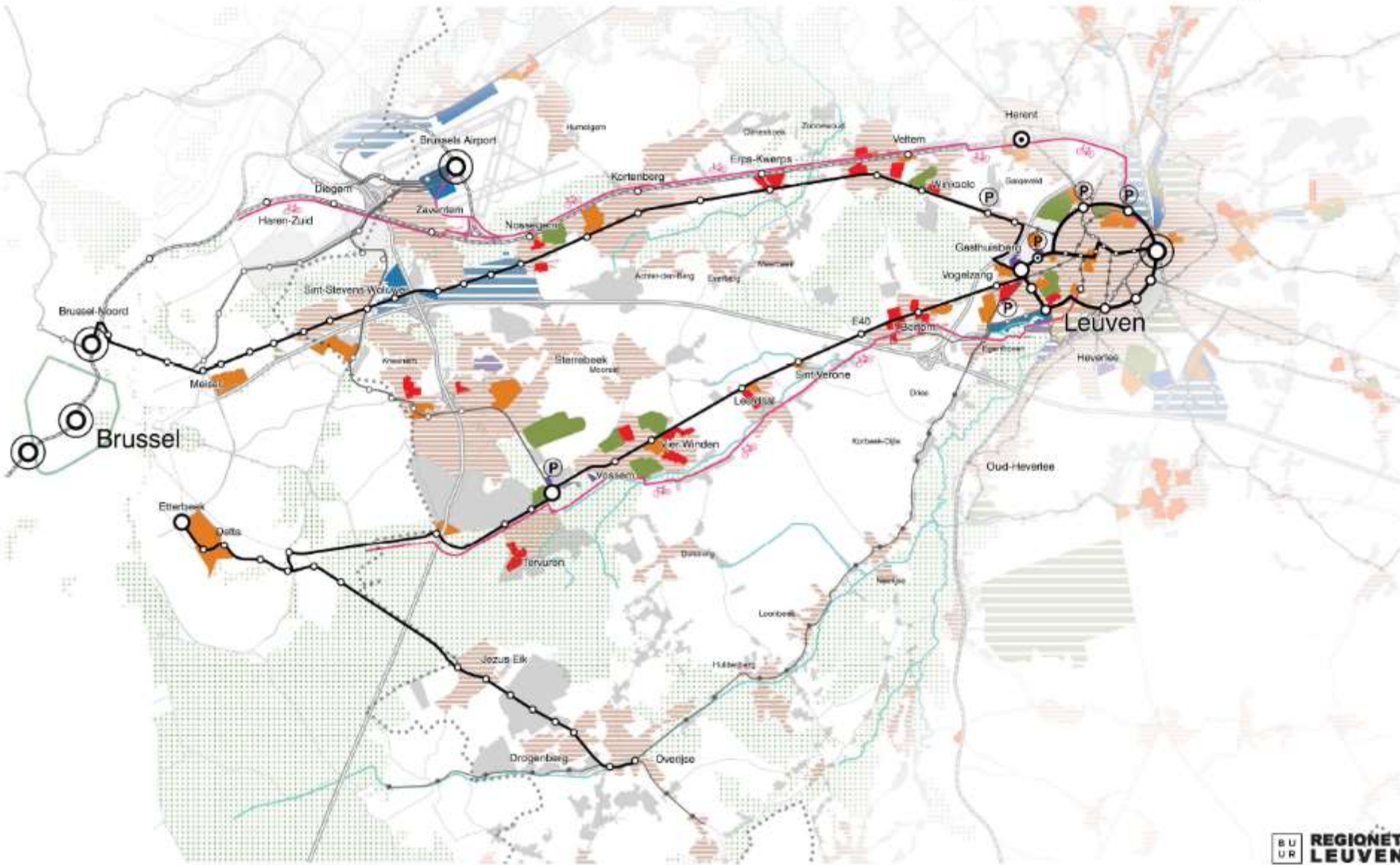
Waardevol open landschap

REGIONAAL HOV TRAMBUS

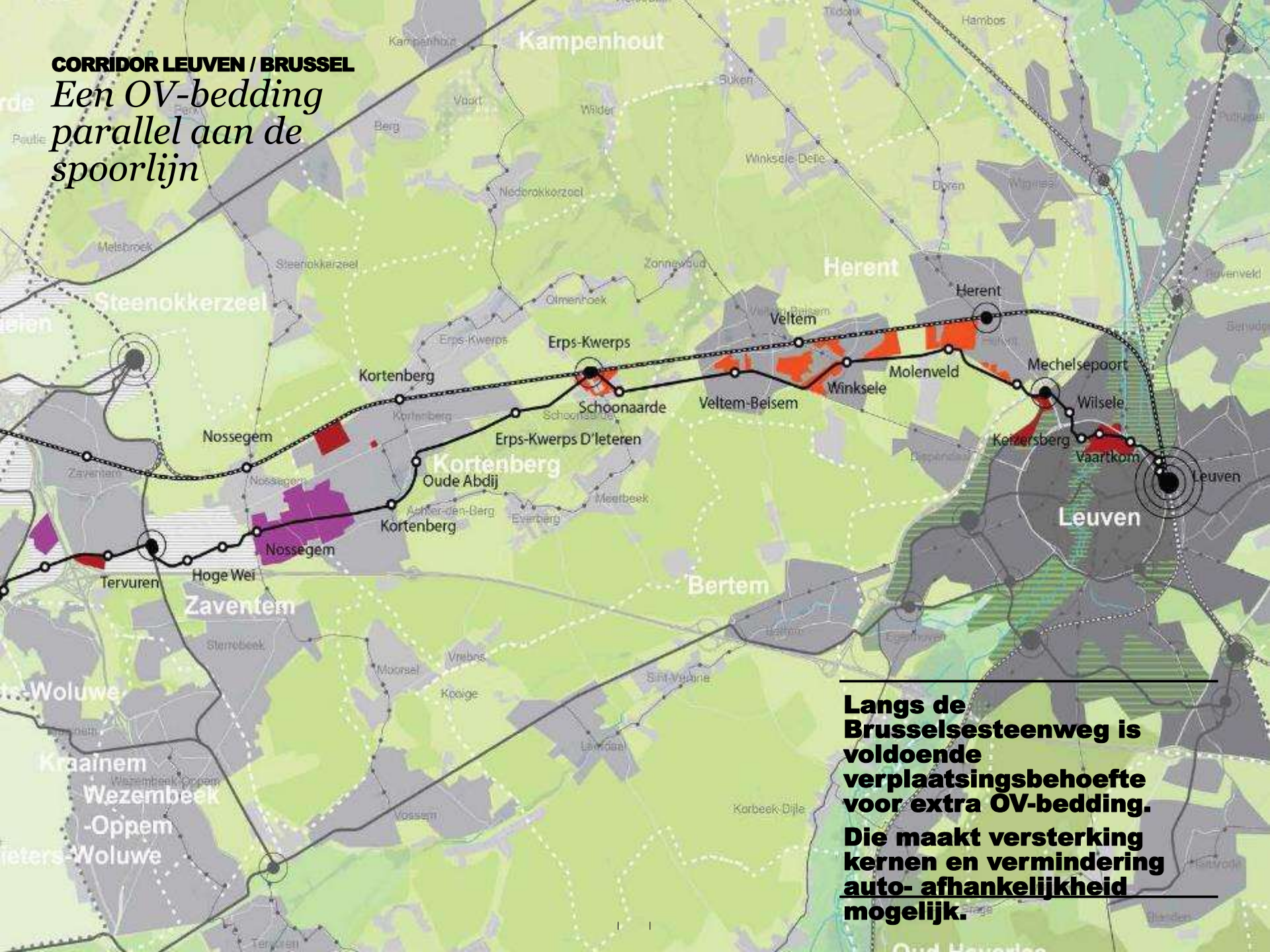
Corridors Leuven-Brussel: ontwikkeling en verdichting

CORRIDOR LEUVEN / BRUSSEL

*Een OV-bedding
parallel aan de
spoorlijn*

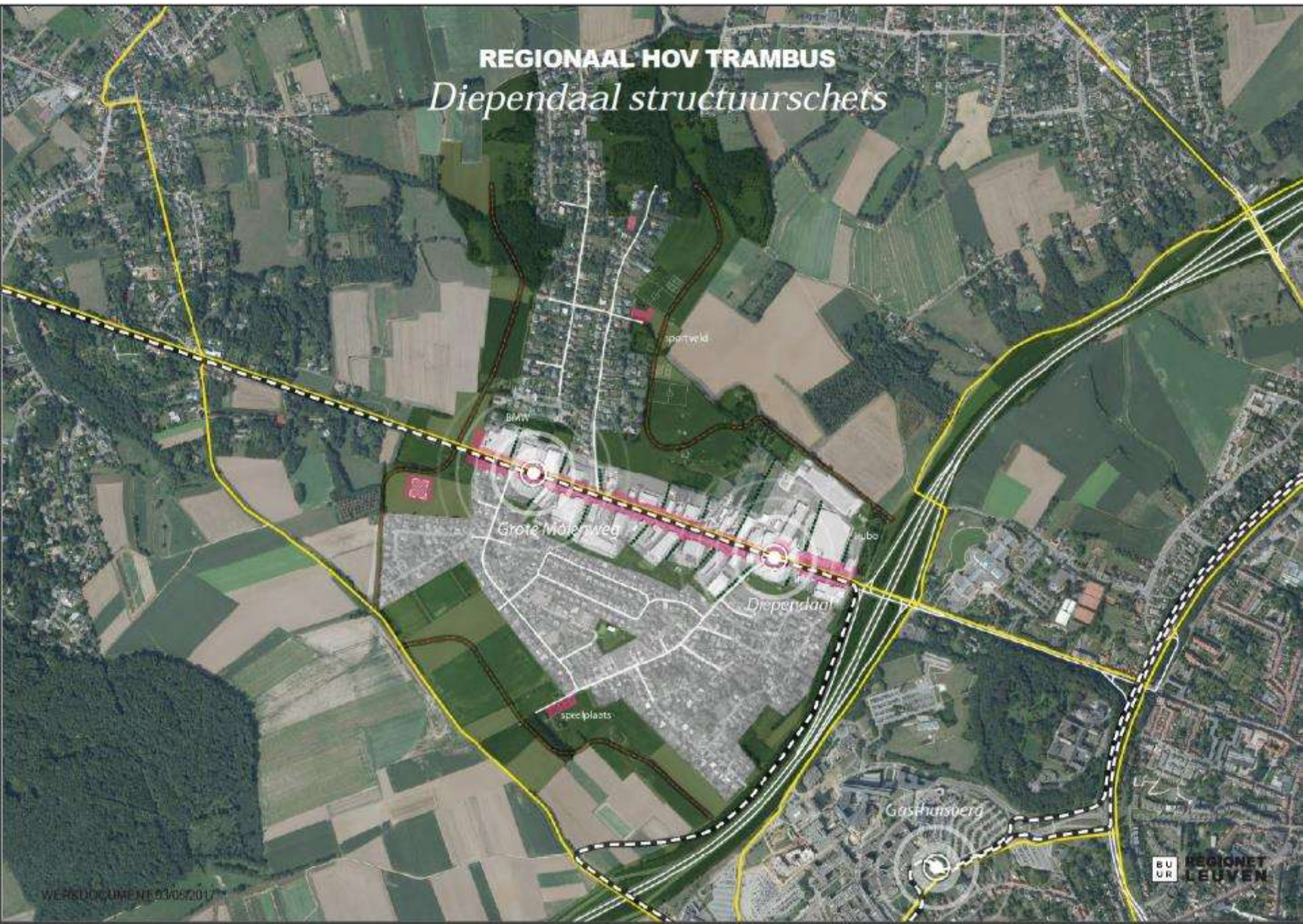

**Langs de
Brusselsesteenweg is
voldoende
verplaatsingsbehoefte
voor extra OV-bedding.
Die maakt versterking
kernen en vermindering
auto- afhankelijkheid
mogelijk.**

REGIONAAL HOV TRAMBUS

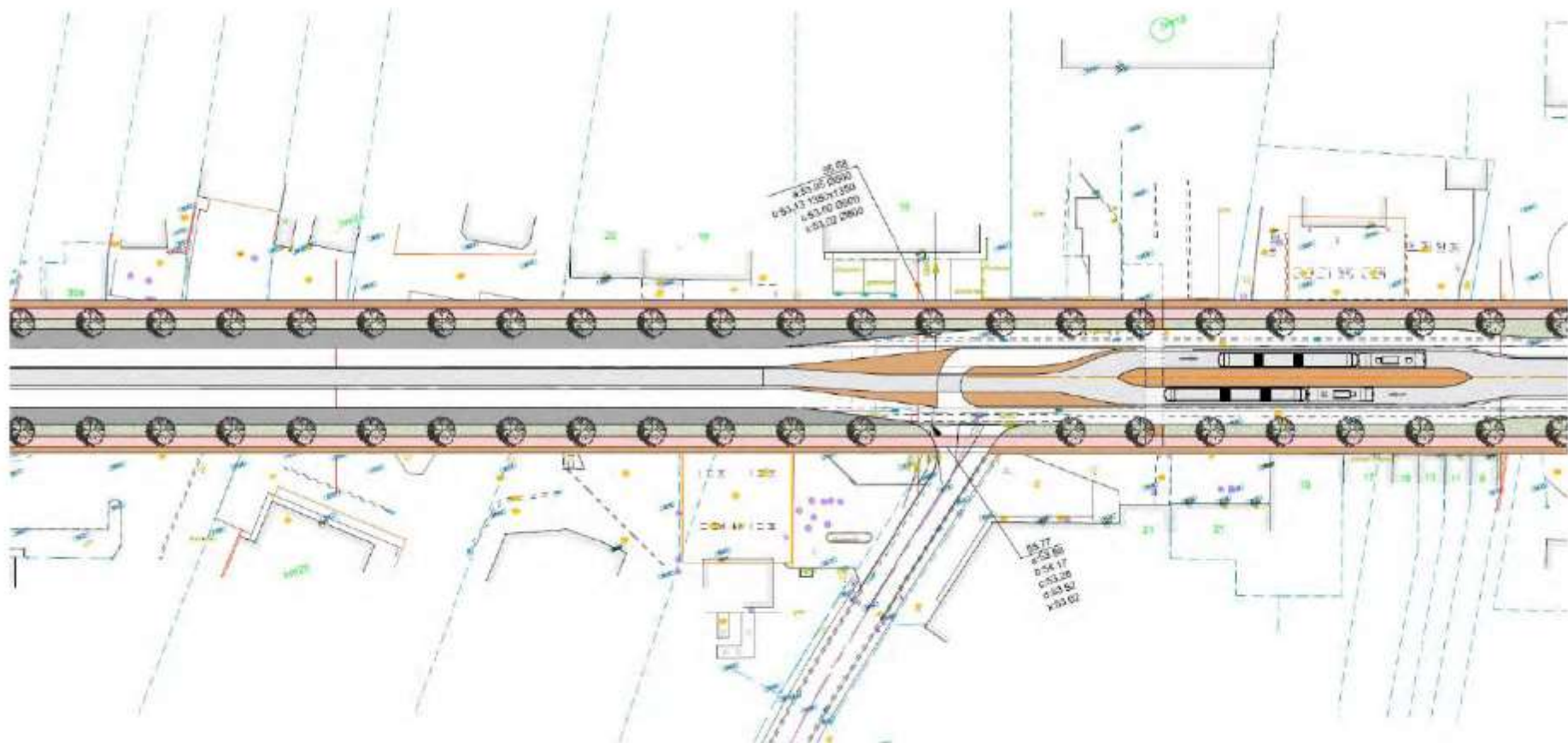
Diependaalschets

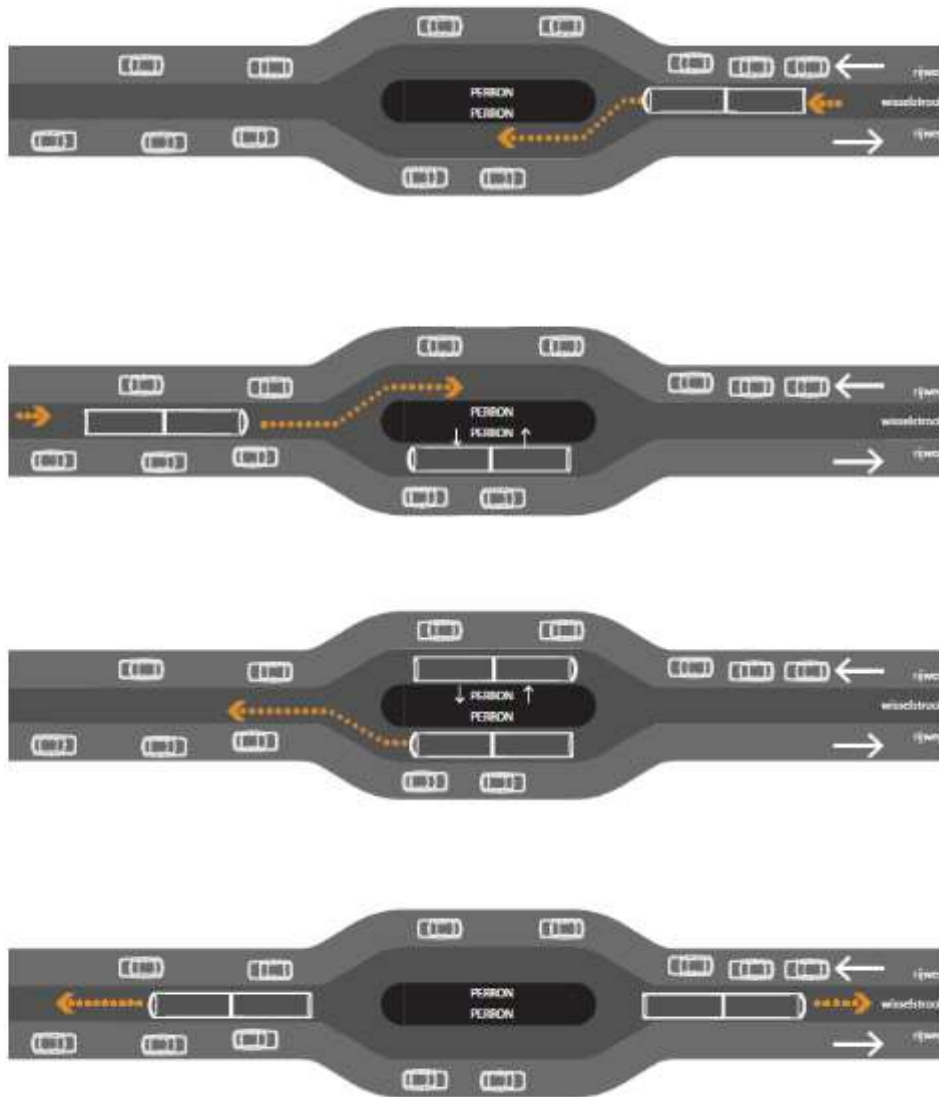
REGIONAAL HOV TRAMBUS

Inpassing HOV aan "Garageboulevard" (N2)

REGIONAAL HOV TRAMBUS

Werkingsprincipe wisselstrook

**Klokvaste bussen passeren
elkaar aan de haltes.**
**Uitwijkmogelijkheid naar de
rijweg indien nodig.**

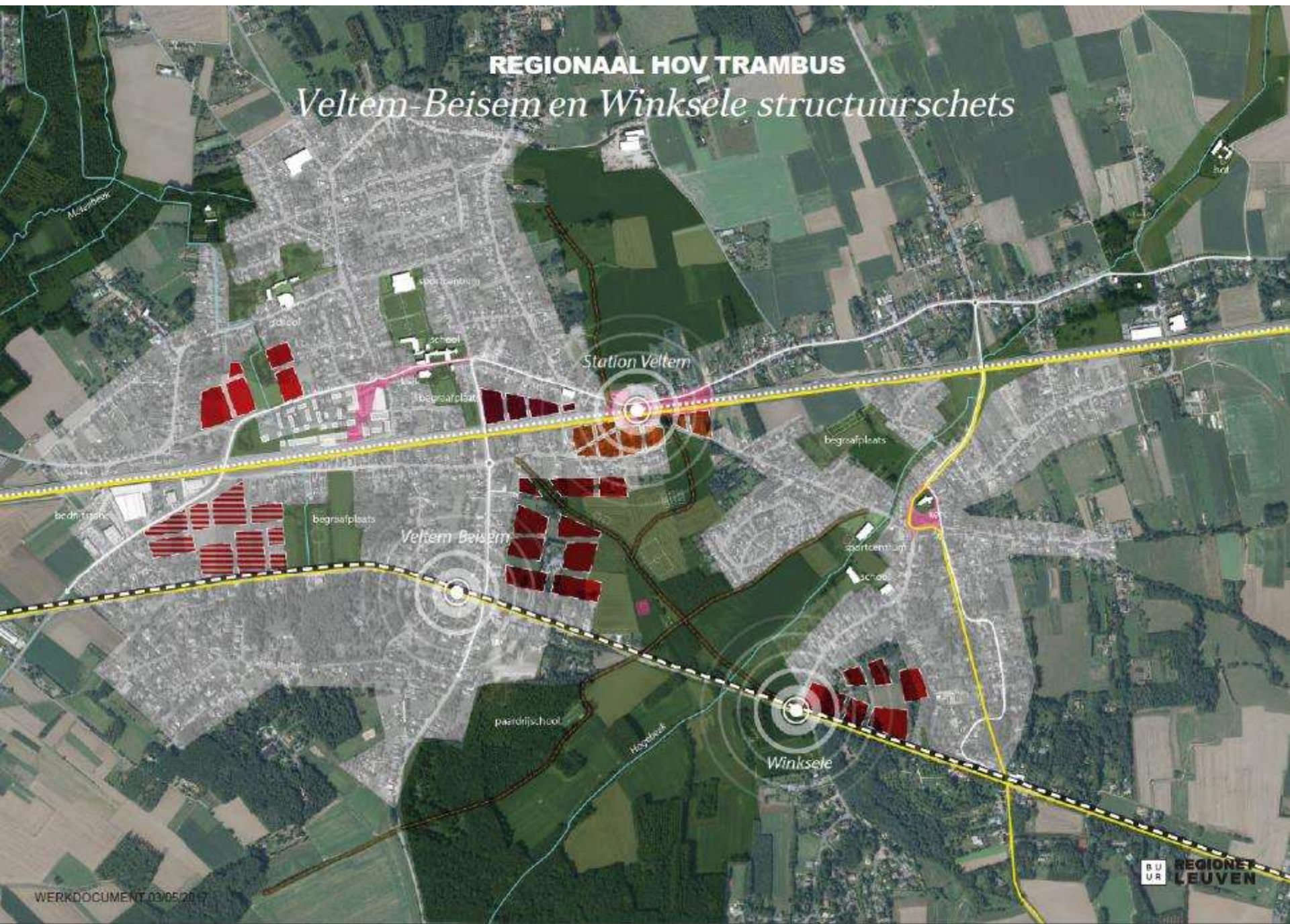
REGIONAAL HOV TRAMBUS
Diestsesteenweg, Kessel-Lo

REGIONAAL HOV TRAMBUS

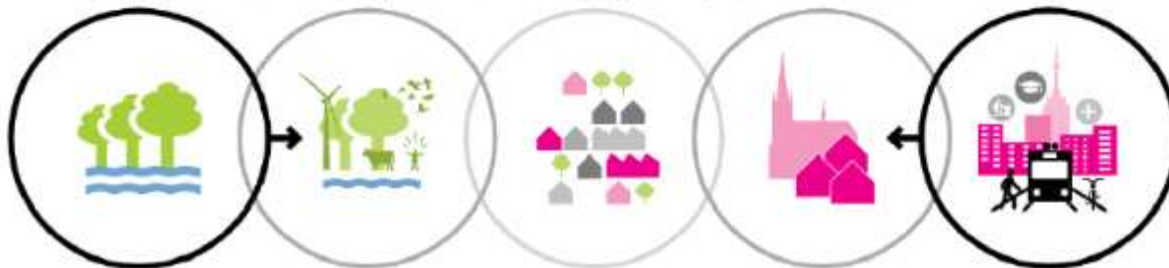
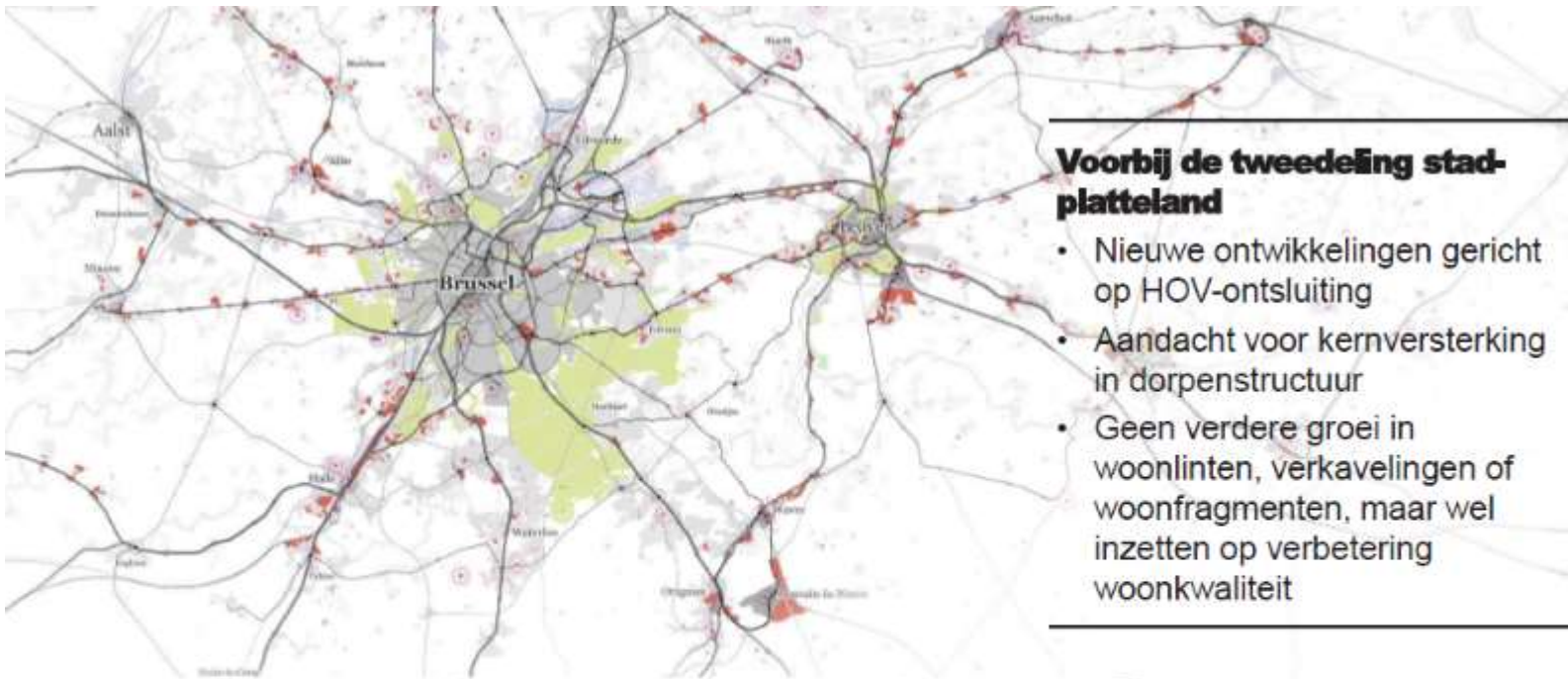
Veltem-Beisem en Winksele structuurschets

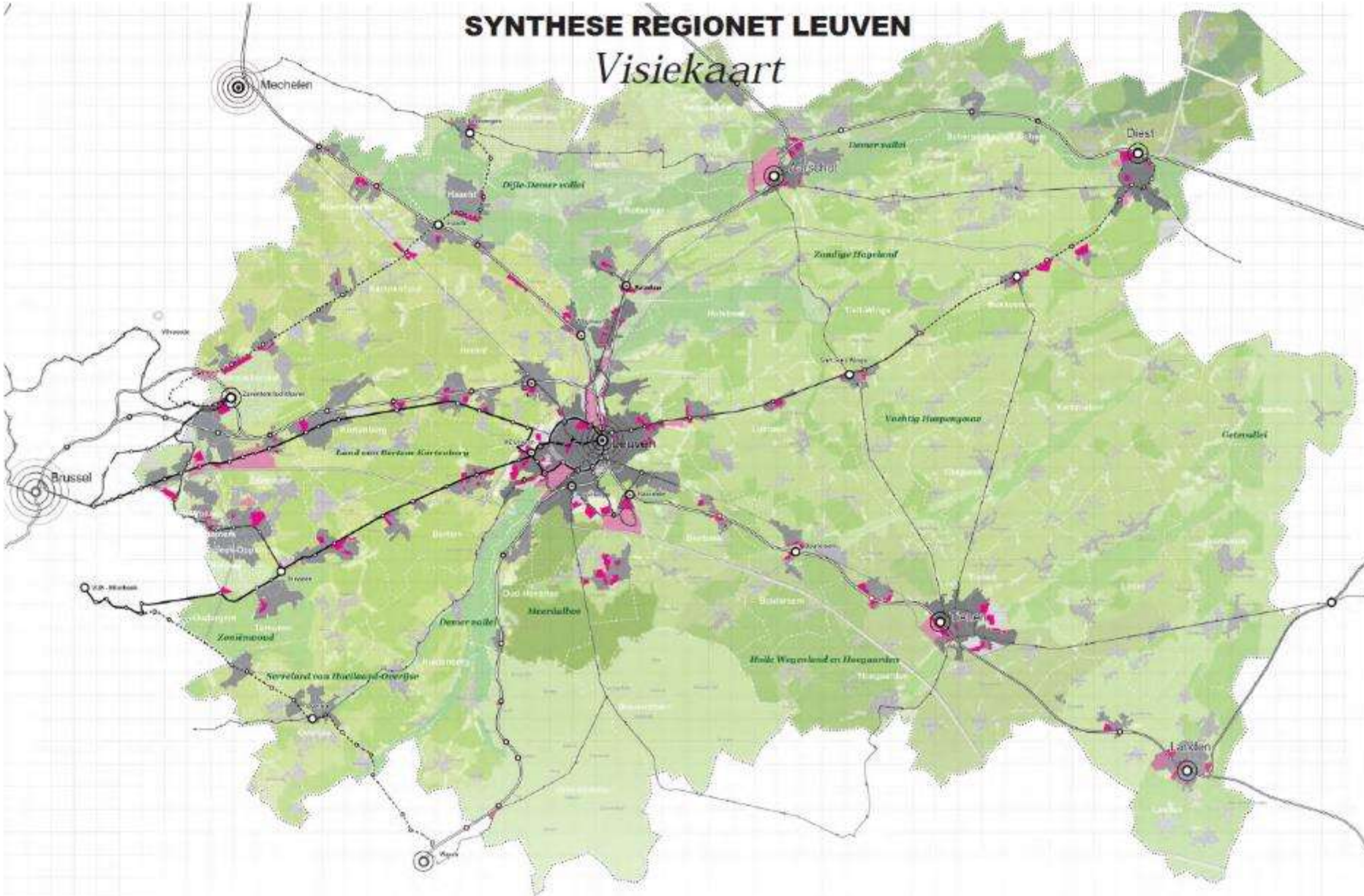

Aanpassen woonomgevingen en attractoren Uitbouwen multimodale punt Optimalisatie van lange-afstandverplaatsingen

SYNTHE REGIONET LEUVEN

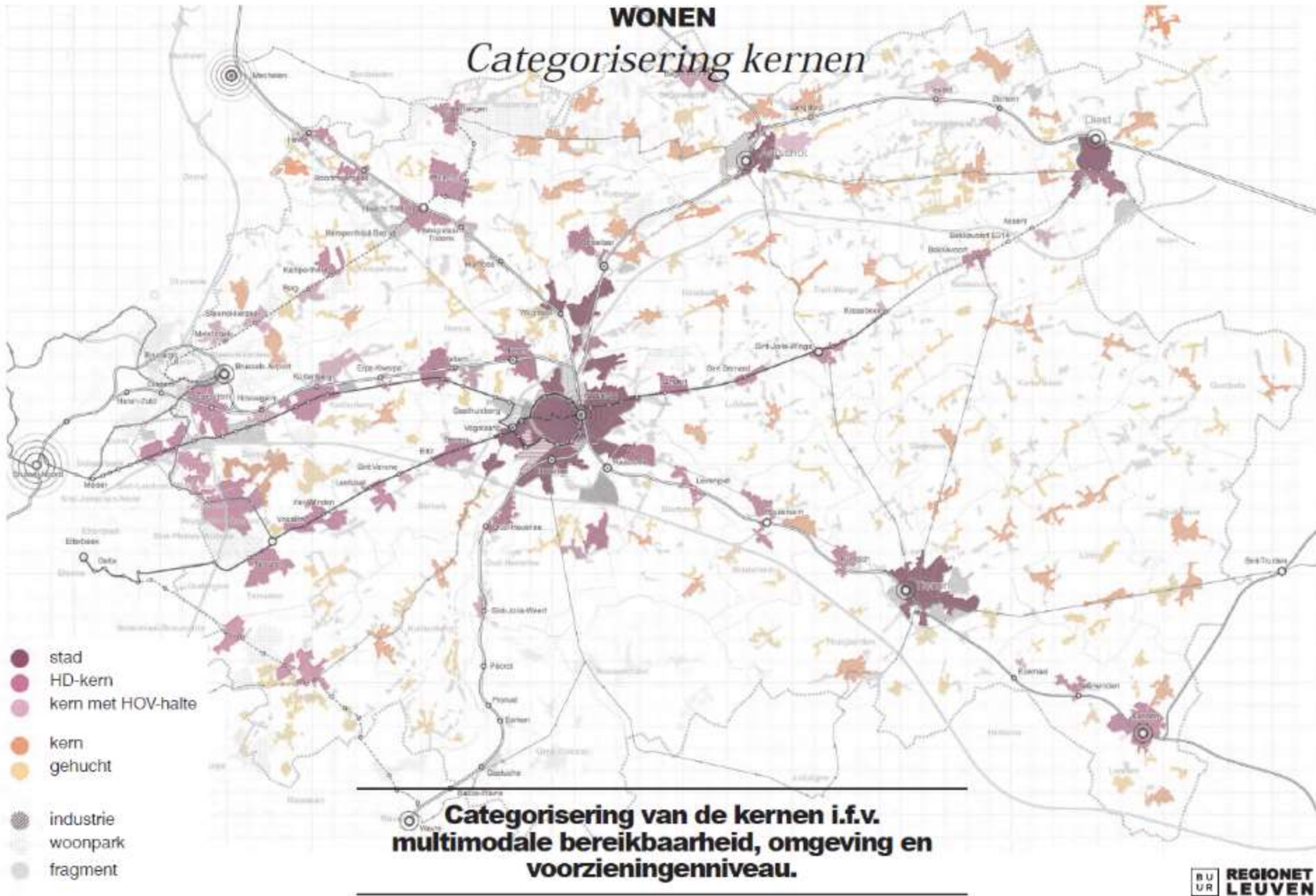
Visiekaart

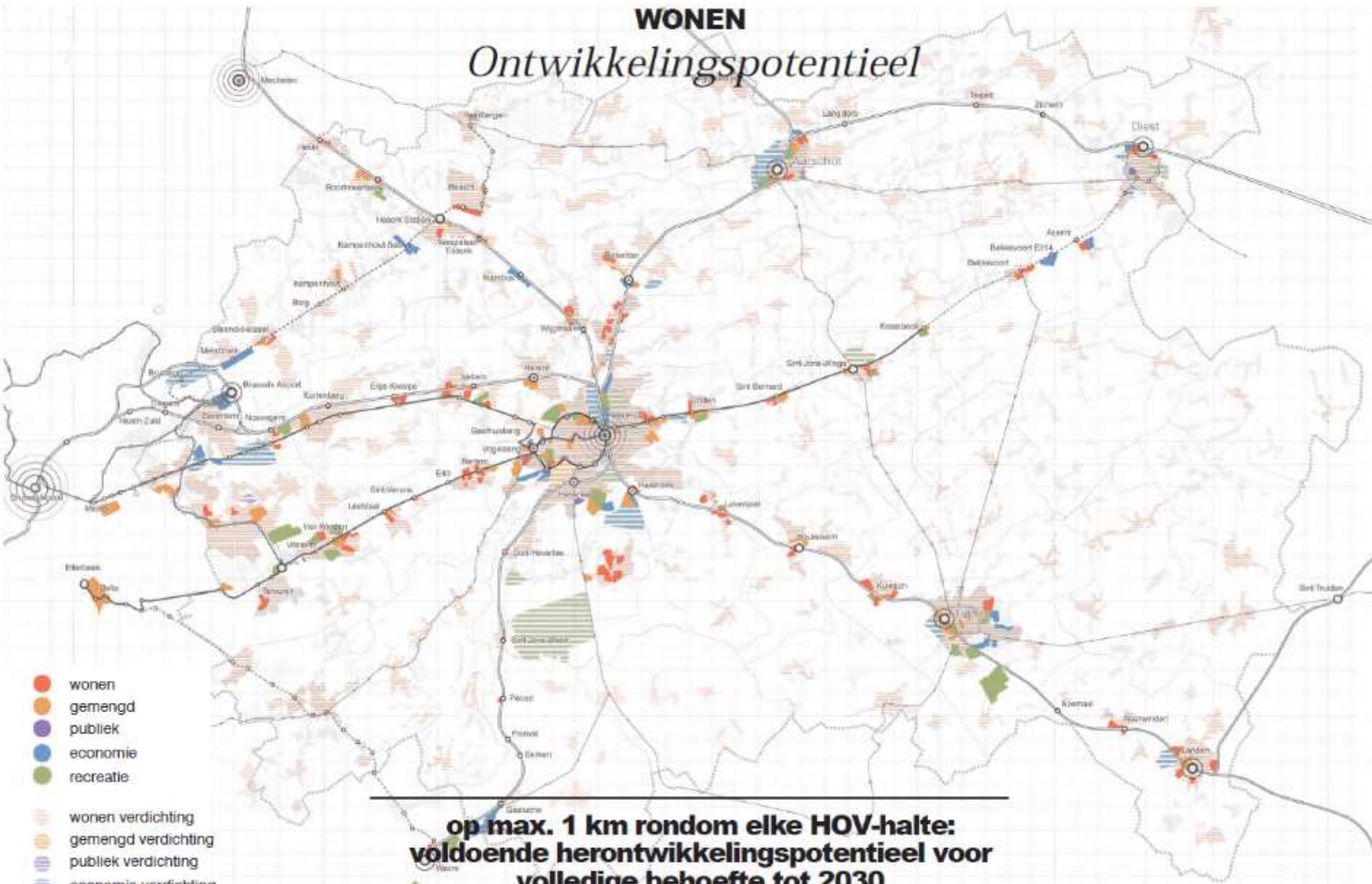
WONEN

Categorisering kernen

WONEN

Ontwikkelpotentieel

**op max. 1 km rondom elke HOV-halte:
voldoende herontwikkelpotentieel voor
volledige behoefte tot 2030
inzake wonen, tewerkstelling, voorzieningen**

WONEN

VOR systeem: Huidig aanbod

**Het bouwrecht is afsplitsbaar van
het eigendomsrecht en wordt verhandelbaar.**

WONEN

VOR-systeem: Toepassing verhandelbare ontwikkelingsrechten

baatafoming receiving sites voor

→ compensatie sending sites

→ co-financiering HOV-infrastructuur

Eventueel: verevening tussen bouwgronden

RECEIVING
SITES

SENDING
SITES

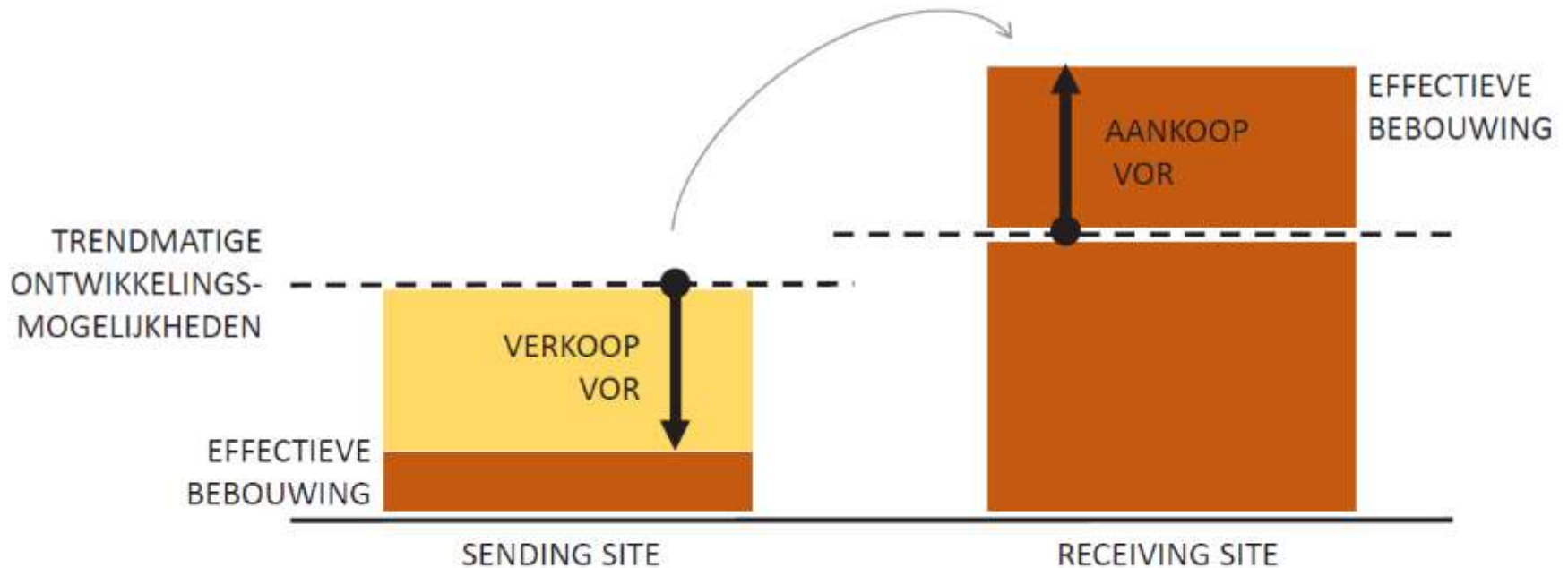
**Méer bouwen dan trendmatig
toegestaan mits inkoop VOR.**

**na verkoop VOR wordt kavel in
eigendom onbebouwbaar.**

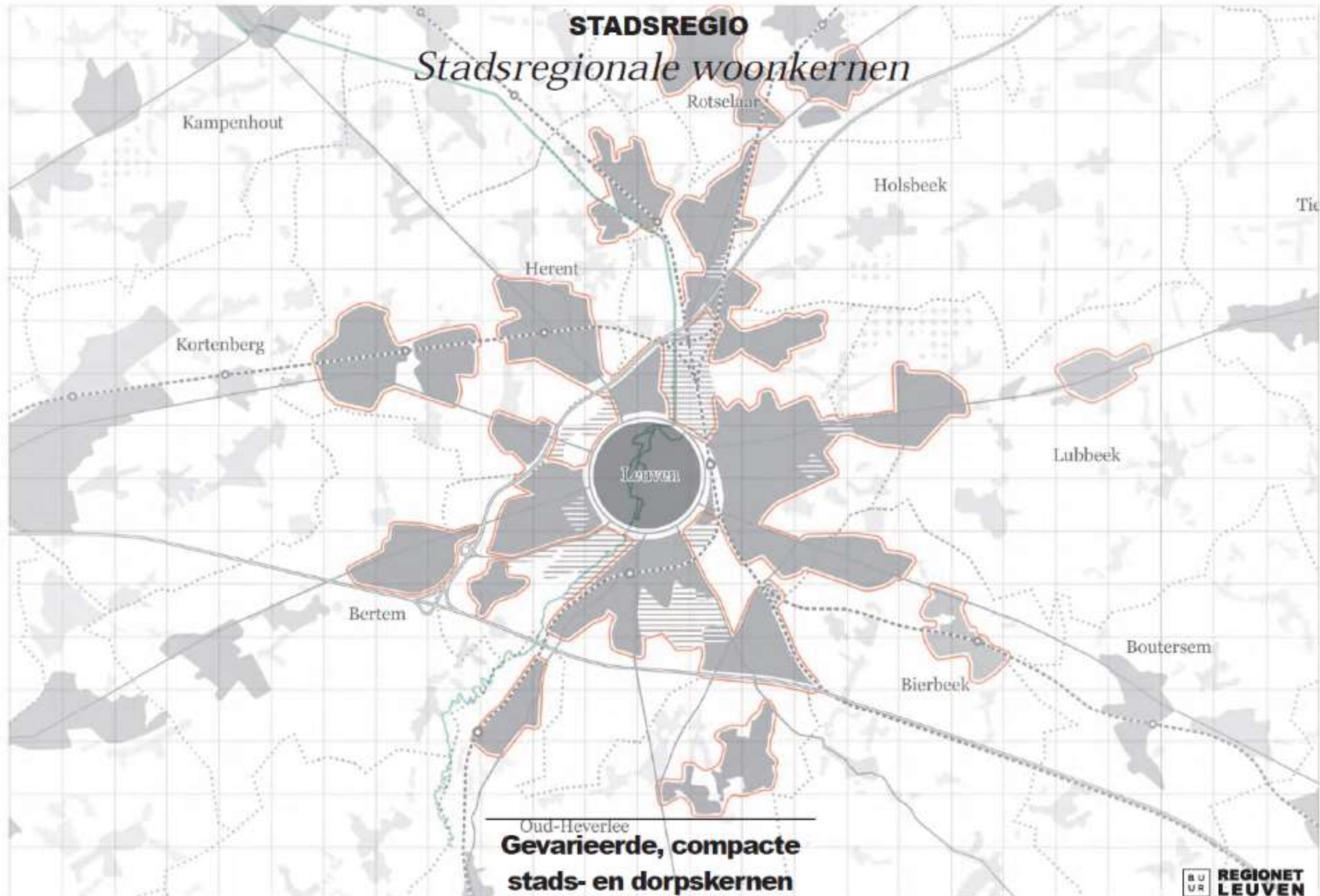
WONEN

VOR-systeem vereist bepaling van trendmatige ontwikkelingsmogelijkheden

STADSREGIO

Stadsregionale woonkernen

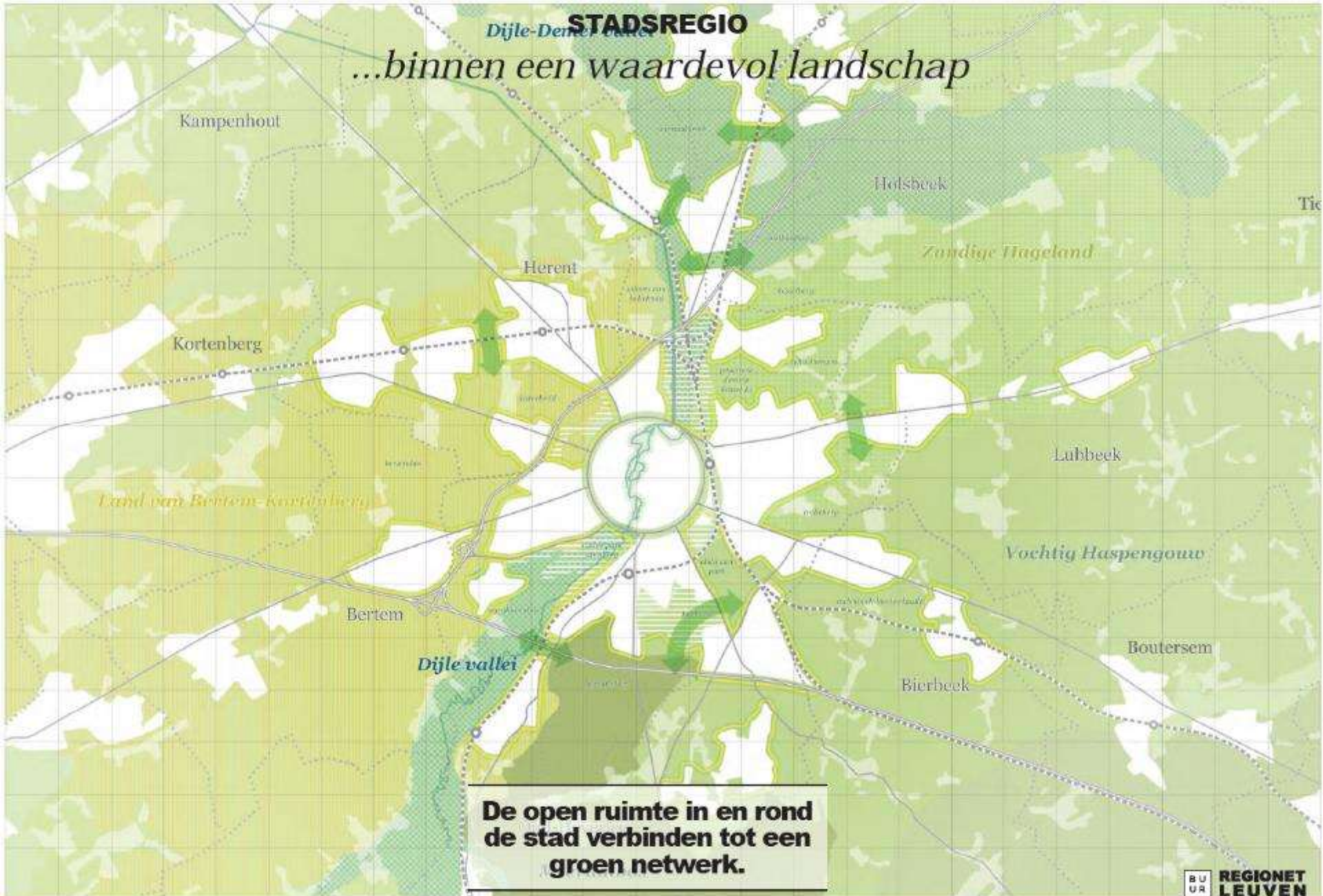

Oud-Heverlee
**Gevarieerde, compacte
stads- en dorpskernen**

Dijle-Deine **STADSREGIO**

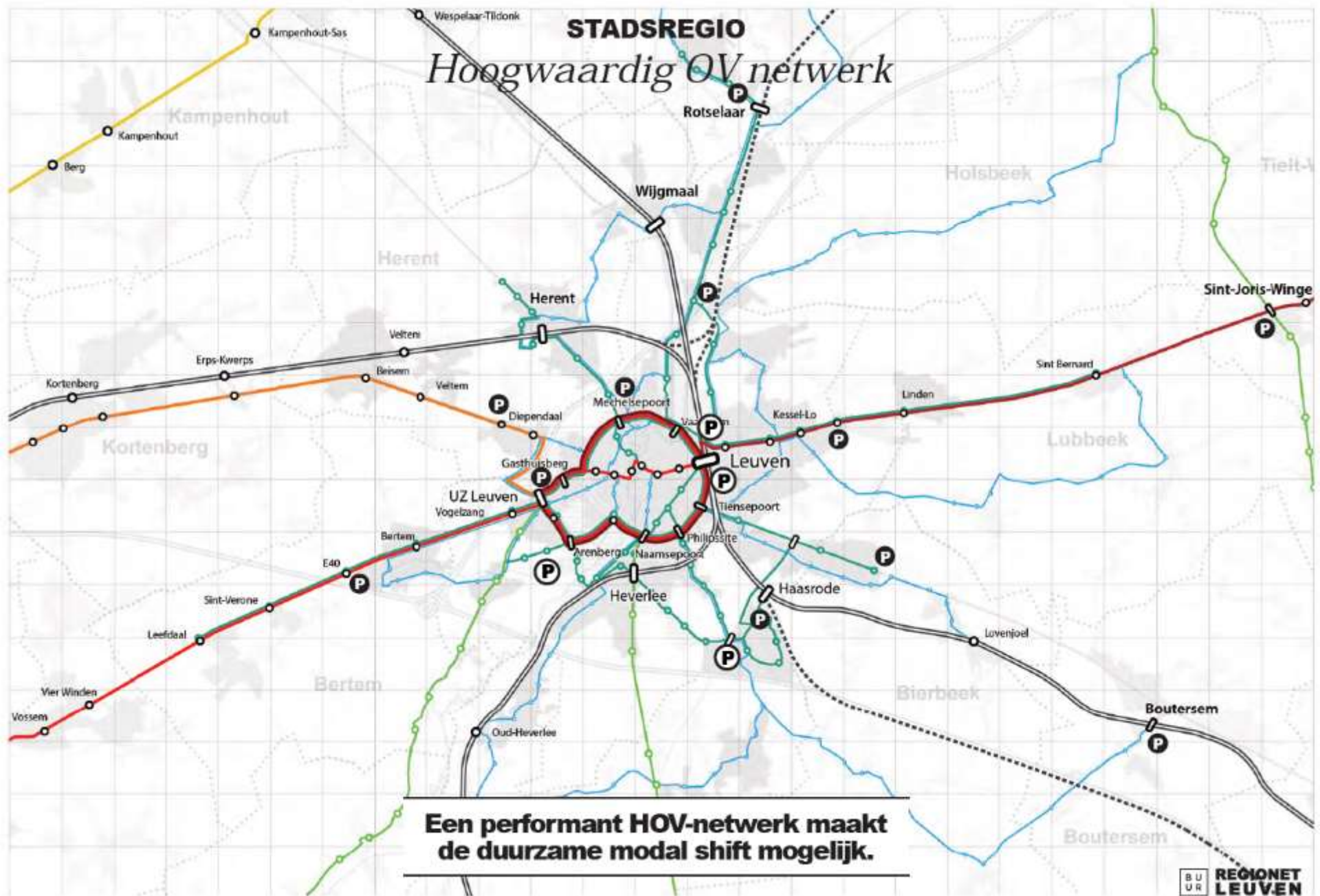
...binnen een waardevol landschap

De open ruimte in en rond de stad verbinden tot een groen netwerk.

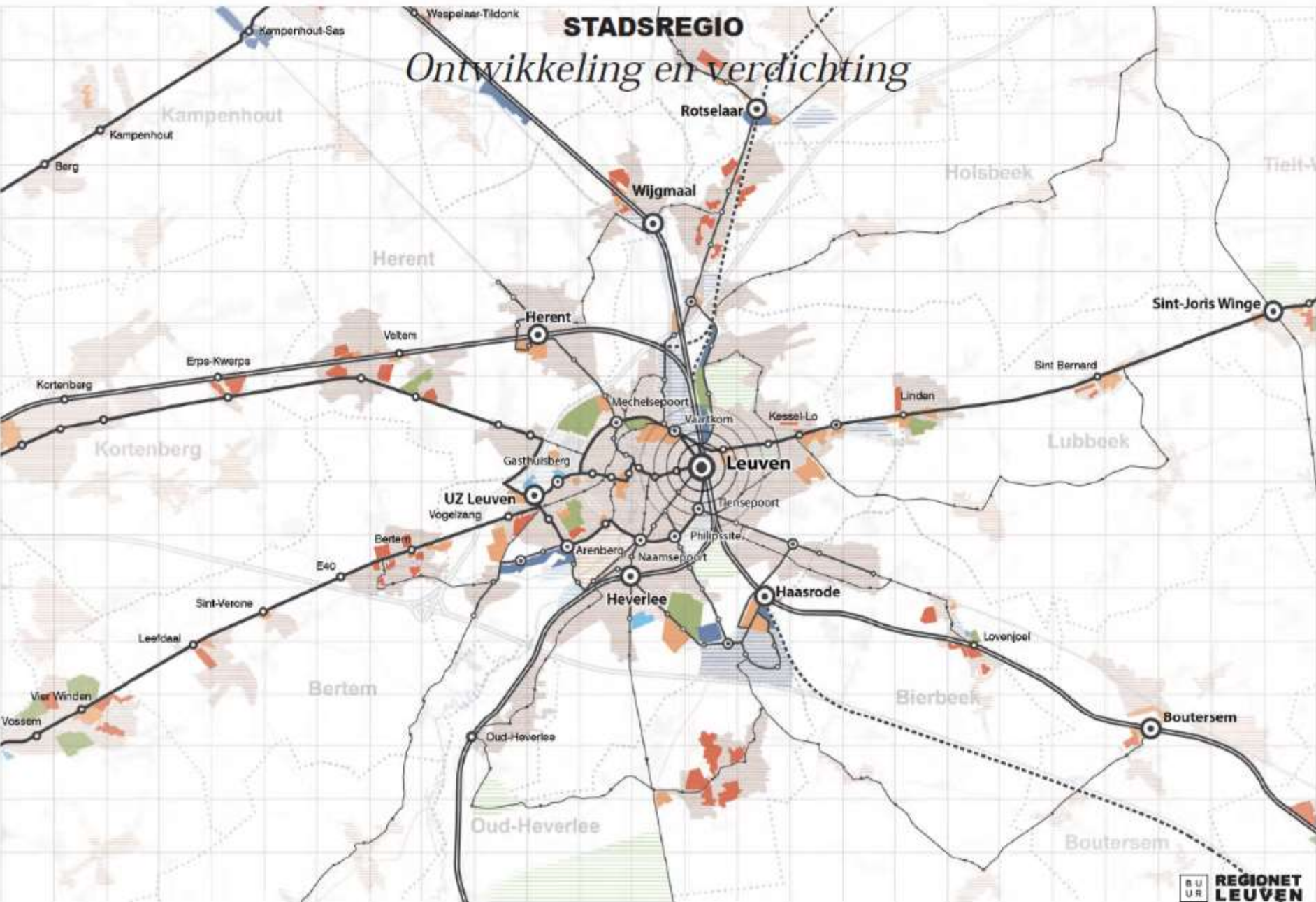
STADSREGIO *Hoogwaardig OV netwerk*

Een performant HOV-netwerk maakt de duurzame modal shift mogelijk.

STADSREGIO

Ontwikkeling en verdichting

Conclusie

- Woonideaal huisje – tuintje is niet langer houdbaar – betonstop 20??
- Compacter wonen met voldoende (publieke) buitenruimte + gedeelte ruimte
- Diversifiëring woonaanbod (kangoeroe, cohousing, serviceflats, ...)
- Wonen in de buurt van basisvoorzieningen
- Wonen in de nabijheid van OV-knopen en fiets(snel)wegen

2. Wat toont de planningspraktijk ?

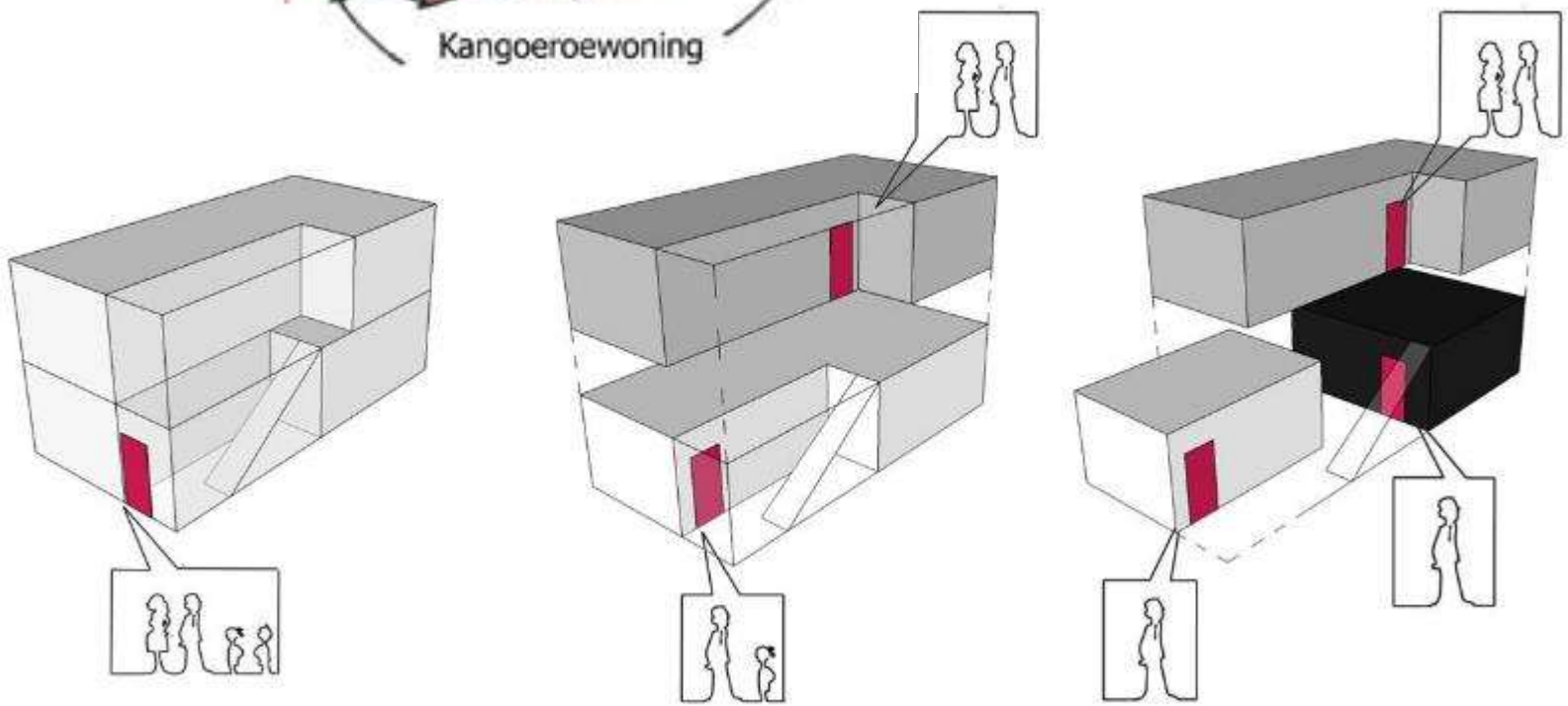
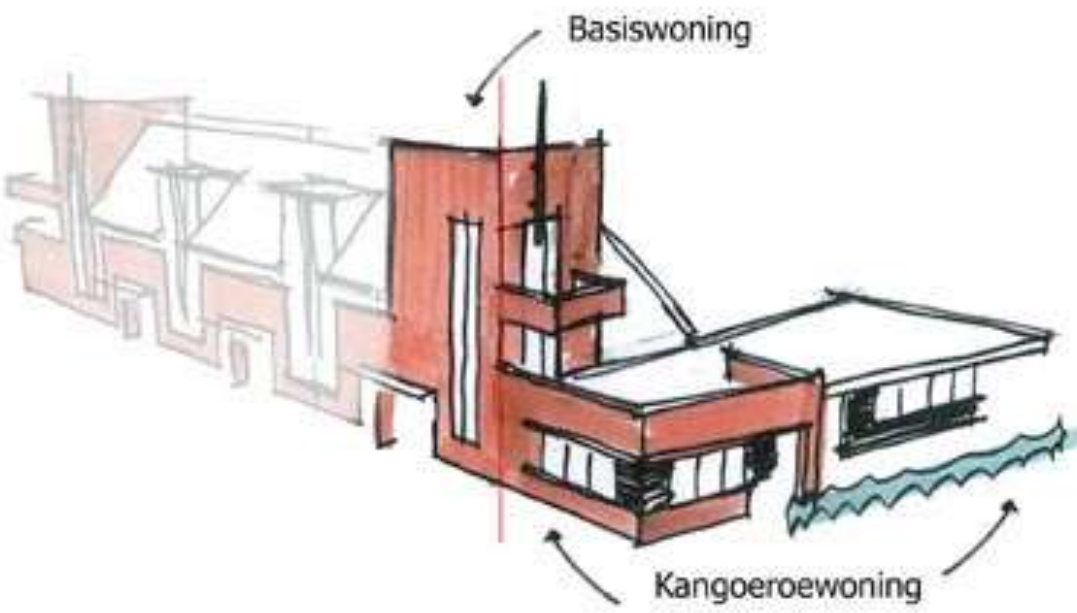

Kleiner en kwalitatief wonen - buitenruimte

aanpasbaar en flexibel wonen (<http://www.meegroeiwonen.info>)

Voorbeeld cohousing (BotaniCo te Leuven, www.cohousingprojects.be)

Voorbeeld cohousing (www.cohousingprojects.be)

smalle kavels ⇔ 'open ruimte'

‘munthof te Antwerpen’

Centrale werkplaatsen Leuven

- 325 nieuwe woningen (verschillende types, verschillende groottes)
- Gemeenschapsvoorzieningen:
  - Jeugdcentrum
  - Academie
  - Fietscentrale
  - Markthallen
- Openbaar groen + nieuwe pleinen:
  - Blauwputplein
  - Werfplein
  - Treinpark

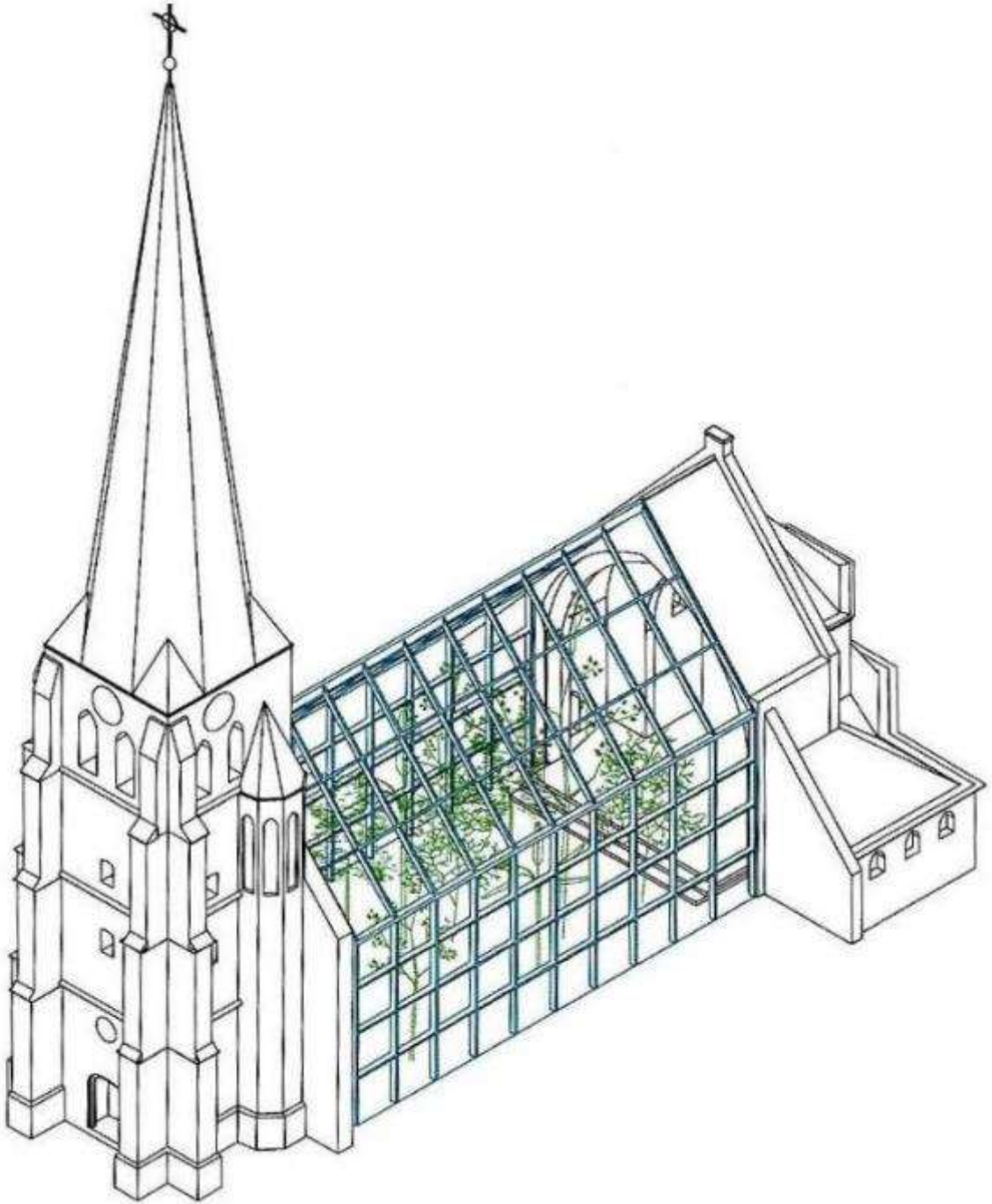

- 's Herenwegveld: onteigening van privé-tuinen voor bijkomende sociale woningen
- Haachtstraat/Overstraat (speelplein wordt verkaveling)
- Dorpsplein Veltem
- Klein Dalenstraat
- Molenveld
- Henkelsite (openbaar park ipv parkings)
- Kerkstraat Veltem
- Dorpsplein Herent
- Wilselsesteenweg (doorsteek naar parking open therpeuticum, met optie op verkaveling binnengebied)
- Park aan Bethlehem
- Vitalac-site
- Vilvoordsebaan/Dorpstraat Winksele
- Onze-Lieve-Vrouwestraat (terrein voormalige drankhandel)
- Notelarenweg (serviceflats)
- Rijweg (nieuwbouw)
- Tildonksesteenweg/Den Blok (geplande verkaveling, er komt 1000 (!?) vierkante meter openbaar groen)
- Lenneke Mare
- Nieuwe steenweg Winksele
- Einde van de Neerijsestraat Winksele

Dirk Alaerts

Coenraedt Keynslaan

Arno

Snoy et d'Oppuerslaan

Scouts diependaal

Snoy et d'Oppuerslaan

Diependaalweg

Van

Molenveld - Herent

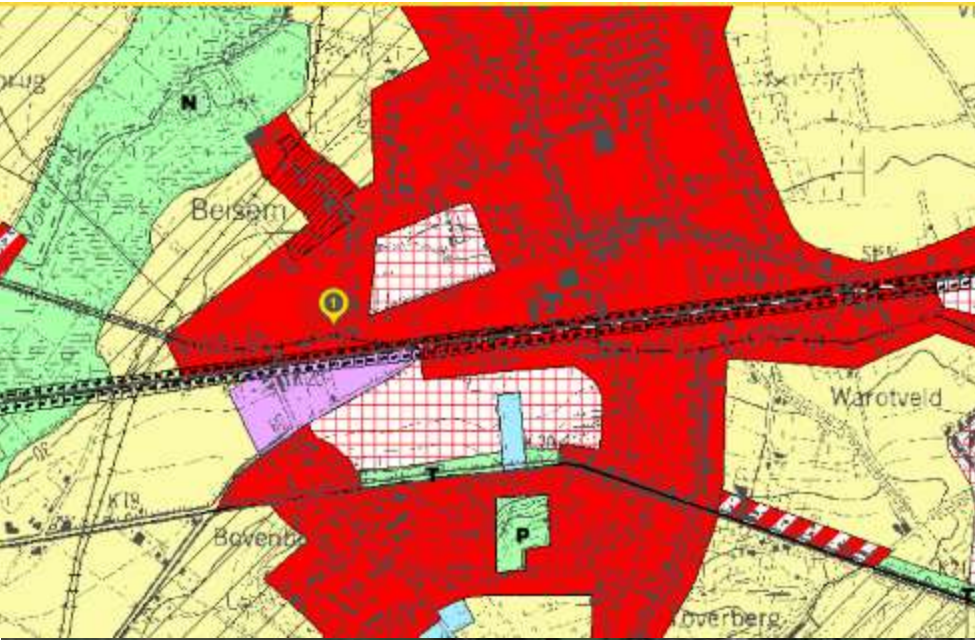

Veltem centrum: Vitalac site – station – Overstraat/Haachtstraat - ...

project **LerOy**

Hier te koop

begint vanaf € 299.500

- 33 hedendaagse nieuwbouwwoningen met terras en private tuin
- vrije indeling en afwerkingskeuze
- auto-uw wooproject

inlichtingen: 016 581 581
 info@vimmob.be www.vimmob.be

vimmob
 REAL ESTATE OFFICE

ANYONE ELSE CARE TO
SHARE THEIR FEEDBACK
ON MY PROPOSAL?

PERT